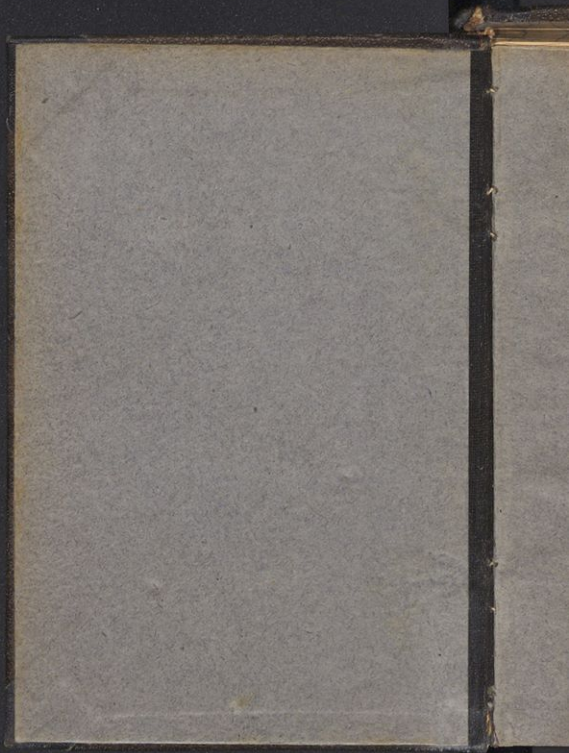

II
36050
lg

Šmarnice.

Marijne čednosti in dobrote
(usluge)

po

Patisu S. J. in Schepersu, Redempt.

spisal

P. Ladislav, O. S. Fr.

V Ljubljani 1900.

Založila „Katoliška Bukvarna“.

KATOLIŠKA TISKARNA V LJUBLJANI.

II 36050 lg

„V Šmarnicah ni nič zoper vero, zoper nравnost.
Proti natisu ni nobenega zadržka.“ — Knezoškofijski
ordinarijat Ljubljanski ddo 16. jan. 1900.

Provincijalat Franč. dovoljuje. 19. Jan. 1900.

D. (25.4.35)

030019336

KAZALO.

	Stran
Navod posvečevati mesec maj Bogu na čast in Mariji	III
Dan	
1. Marija milostij polna, to je, polna gnade Božje	I
2. Marijnih zasluženj obilica, polnost	9
3. Marijna vera	16
4. Upanje Marijno	24
5. Marijna ljubezen do Boga	33
6. Marijna ljubezen do bližnjega	39
7. Marijna ponižnost	47
8. O devištvu Marije	56
9. Marijna pokorščina	65
10. Marijno uboštvo	72
11. Marijna potrpežljivost	79
12. Marijna gorečnost v molitvi	88
13. Marija Mati usmiljenja	95
14. Marija, Mati svete družine	103
15. Marija, naša mati nas vseh	111
16. Marija, mati skesanim grešnikom	119
17. Marija je upanje vseh ljudij	126
18. Marija, upanje grešnikom	133
19. Marija je vselej pripravljena pomagati	141
20. Marija nas varuje v skušnjavah	149

IV

Dan	Stran
21. Marija reši vse z mogočno priprošnjo .	157
22. Marija milosrčna besednica najbolj revnim	164
23. Marija polna milosrčnosti	171
24. Marija obrača milostive oči na nas .	179
25. Marija nam sprosi stanovitnost in vstraj- nost	185
26. Ime Marije je častilcem sladko ime .	193
27. Marija oslajša smrt svojim služabnikom	200
28. Marija varuje svoje služabnike pred peklom	208
29. Marija pride častilcem v vica h na pomoč	217
30. Marijna priprošnja je vsem potrebna .	224
31. Ljubezen Marije v nebesih do svojih otrok na zemlji	230
Sveta maša v čast blaženi Devici Mariji .	241
Spovedne in obhajilne molitve	253
Lavretanske litani je	260
Litani je v čast presv. Srcu Jezusovemu .	265

Navod

*posvečevati mesec maj Bogu na
čast in Mariji.*

1. Krščanska duša! očisti precej od konca svojo vest greha s čisto in skesano spovedjo, sprejmi zakrament svetega Rešnega Telesa. — Vsaj enkrat ta mesec prejmi zakramente.

2. Prizadevaj si celi mesec, da odpraviš kako slabo navado, kak greh, kamor si bolj nagnena, privadi se kaki lepi čednosti, da boš Mariji bolj dopadla in jo lepo častila.

3. Daruj vsako jutro Mariji in po Mariji in Jezusu vsa opravila celega

dne, delaj marljivo z dobrim namenom; zdihni večkrat: Marija, moja mati, moja Gospa, tebi darujem svoje srce, varuj me, saj veš, da sem tvoja.

4. Hodi vsak dan k sveti maši in šmarnicam; ako pa ne moreš, opravljaj šmarnice domá.

5. Moli vsak dan sveti Rožni venec ali z družino ali pa sama. — Enkrat v mesecu opravi molitve za odpustke, da dobiš popolni odpustek.

Prvi dan.

*Marija milostij polna, to je, polna
gnade Božje.*

Češčena Marija, milosti
polna. (Luk. 1. 2.)

Premišljevanje.

Brezdvomno je, da je Marija in pa včlovečenje večne Besede božje največji, najbolj slovesen, najčastitljivejši prizor, ki ga je vsegamogočni Bog pokazal svetu. Sveti Peter Damijan pravi, da je Marija bitje, pred katerim ima prednost in vzvišenost samo le Bog. Da pa moremo dovzeti to, moramo premišljevati, kolika je bila milost, s katero je Bog obdaril preblazeno Devico.

Milost božja je tekla na Marijo ne po kaplji kakor na druge svetnike, ampak lila je kakor dež na pokošeno senožet. Preblazena devica je prejela, — govori sv. Bazilij — vse milosti svetega Duha; tako da je Ma-

rija mogla vsklikniti: „V družbi svetnikov je moje bivališče.“ (Sir. 24.) In sveti Vincencij Fereri uči, da je Marija že pred rojstvom presegala na svetosti svetnike in angelje. Temu nauku, tako častnemu za našo kraljico, goreče pritrjujejo tudi P. Suárez, Spinel, Rokupito in drugi bogoslovski učenjaki. Toda ne gledé na mnjenje učenjakov, moreta se navesti še druga dva vzroka, ki dokazujeta resničnost te trditve.

I. *Prvi razlog je ta, da je Marija izvoljena od Boga za mater večni Besedi.* Že takrat, ko je bilo v božjem sklepu sklenjeno, da se bo Sin božji včlovečil, že takrat je brez dvombe bila odločena mati, ktera bo dala božji Besedi človeško naravo. In ta mati je bila Marija. Tomaž Akvinski pa uči, da milosti podeljene človeku so primerne višji ali nižji stopnji, na katero je kdo poklican. To omenja tudi apostelj Pavel rekoč: „Bog nas je storil za pripravne služabnike nove zaveze.“ (Kor. II. 3, 6.) S temi besedami namreč hoče reči: Apostelji so prejeli od Boga take darove, take zmožnosti, ktere so primérne težki službi, na katero so poklicani. V enakem smislu govori Bernardin Sijenski, češ, kdor je poklican od Boga v kako službo, v kak stan, on prejme od Boga ne samo take darove, da more spolnovati svoje dolžnosti, ampak še take, kateri ga

storé zmožnega, da upravlja svojo službo *častno* in *slavno*. Ravno takó se je spodobilo, da je obdaril Bog Marijo precej od začetka njenega bitja s takimi milostimi, ki so bile večje mimo milostij vseh ljudij in angeljev, ker so morale biti primerne njeni neprimerno vzvišeni časti. Tako sklepa Tomaž Akvinski z mnogimi učenjaki. On trdi, Marija ni samo z ozirom na milost — *polna milosti*, pač pa z ozirom na Božje materinstvo se mora imenovati *milostipolna*, ker so prijete milosti primerne bile njeni visoki časti, in so jo delale za *vredno* Mater božjo. „*Gora vrhu gorâ*“ se imenuje Marija, ker je vzvišena nad vse Svetnike, pravi papež sveti Gregor Veliki. Zato je v svetem pismu Marija imenovana: *Ceder*, trdno, lepo, visoko drevo, in sicer ceder na Libanu; *cipresa*, in sicer na Sijonski gori; *oljka*, in sicer lepa oljka na polji; *cimet*, ki lepo diši, *terebinta*, ki lepo razprostira krasne veje; *vinska trta*, ki rodi sladak in dišeč sad, *izbrana* kakor sonce. (Sir. 24.) Vse to so nam krasne, primerne podobe za Marijo. Prav lepo govori sv. Bernard, rekoč: „Marijna svetost je bila tako dovršena, da ni bilo za Boga nobene druge matere, nego Marija, za Marijo nobenega sina, nego Sin božji.“

II. Drugi razlog za obilnost milostij je ta okolišina, *da je Marija bila še v za-*

četku življenja od Boga namenjena, naj bode svetnica in srednica ljudem. Saj je znano, kakó jednoglasno prikladajo sveti očetje in veljavni cerkveni učenjaki to ime Materi božji; naprimer Rihard od svetega Viktorja pravi: „Ana je želela zveličanje vsem, iskala ga in učinila ga; Ona je vzrok zveličanja vsem ljudem.“ To naznanja tudi sveta cerkev, ko obrača na Marijo svetopisemske besede: „Pri meni je vsa milost življenja in resnice; pri meni je vse upanje življenja in čednosti. Jaz sem mati lepe ljubezni in strahú in spoznanja in svetega upanja. Kdor mene posluša, ne bo osramoten, in kateri v meni delajo, ne grešijo.“ (Sir. 2, 4.) Marija nam pridobi s svojim mogočnim posredovanjem, s priprošnjo velike darove božje ljubezni, svetega strahú, spoznanja in svetega upanja. Iz tega sklepa sveti Bernard: Nauk svete cerkve je, da je Marija splošna srednica našega zveličanja. Marija je prejela ne samo del milosti, ampak obilico milostij, da more biti *vredna* srednica med Bogom in ljudmi. „Kako bi mogla brez te obilice biti Marija“, vpraša sveti Laurencij Justinijan, „nebeška lestvica, priprošnica za celi svet, prava srednica med Bogom in ljudmi?“ Naj izrečem še jasneje. Če imajo biti vsi ljudje po Marijnim posredovanju Bogu dragi, ljubi in dopadljivi, mora dosledno biti Ma-

rija bolj sveta in Bogu bolj dopadljiva kakor vsi ljudje; zakaj kako bi drugače mogla ona biti srednica za druge? Saj je taka tudi pri ljudeh; ako hoče kdo pri kralju posredovati, sprositi kako milost za podložnike, mora ta pomirovalec biti kralju bolj dopadljiv, kakor so drugi podložniki.

Tudi angeljem je Marija srednica; zakaj hrepenenje po odrešeniku in goreče molitve Marijne so pospešile prihod Jezusa Kristusa, ki je zaslužil angeljem milost stanovitnosti. Dalje je pridobila Marija z milostjo, ker je Mati Božja, da so se napolnili sedeži propadlih angeljev; kajti toliko in toliko tisoč in tisoč devic so zasedle sedeže pahnenih angeljev, saj so device angeli v človeški podobi. In tako je bilo veličastvo angeljev pomnoženo. Po pravici pravi Rihard Viktorjev: „Vse stvari so po Mariji prenovljene, po njej je bil padec angeljev popravljen, po njej je človeštvo spravljeno. Ker je torej Marija bila izvoljena za mater Odrešenikovo in za srednico sveta, prejela je od začetka svojega bivanja več milostij, kakor vse druge stvari. Marija je bila že takrat najljubezniviša vseh stvari, najlepša in najčistejša vseh duš, ktere so bile in bodo vstvarjene od Boga. Zato priklada sveta cerkev njej besede: „Ko sem še mala bila, dopadala sem Najvišjemu.“

Vzgled.

V *Karvoni* na Laškem je živel imeniten, bogat mož, imel je dobro ženo, Lucija po imenu. Ona je bila mila ljubeznjiva in prav usmiljena do revežev; delila jim obilno milošnjo. Njen mož pa je bil ravno nasproten. Bil je skop, trdosrčen, zato je sovražil ženo zavoľjo milošine, celó pretepal jo je. Nobenega ni imela, da bi mu potožila svojo revo. Zatekla se je k Mariji, tolažnici žalostnih. Vsako saboto je hodila h kapelici zunaj mesta, kjer je bila podoba Marije, brez madeža spočete. Srčno je prosila Marijo naj bi vender omečila srce možu, naj bi ga napeljala na pravo pot, da bi vsaj k spovedi hodil. Ko je nekega večera ondi molila, nastane strašanski dež in nevihta. Ni mogla iti domov, morala je prenočiti v kapelici, deloma molila, le malo zaspala; strašna britkost jo je trla, ko je mislila na moža; vedla je, da ne bo poslušal nikakeršnega izgovora, da jo bo trpinčil, celo umoriti bi jo utegnil. Zato se pripravi na smrt, precej zjutraj gre k spovedi in prejme sveto obhajilo, obljubi Mariji, da bo namestu kapele sezidala cerkev, ako jej ohrani življenje. Nato gre utolažena domov; stopi srčno pred moža, pove mu odkritosrčno, zakaj je molila in da je morala zaradi dežja prenočiti v

kapeli; ako misli kaj slabega o njej, naj stori ž njo kar hoče, ona je pripravljena za smrt. Mož se začudi nad srčnostjo žene in pravi rahlo: Moja Lucija! nikar se nič ne boj, jaz nisem tak, kakoršen sem bil; to noč se mi je Marija prikazala, če tudi nisem vreden te milosti; očitala mi je moje slabo življenje. Obljubim ti pri Bogu, da bom odslej drugače živel; Marija je vslišala tvojo molitev. Kar je mož obljubil, držal je pošteno; začel je res po krščansko živeti. Lucija je spolnila tudi obljubo, ter sezidala mesto kapele Mariji na čast cerkev. Glejte, tako je bila Marija srednica med ženo in možem, med možem in Bogom. (Ehmig. 3, 378.)

N a u k.

Prizadevajmo se vsak dan, da se odvadimo kake slabe grešne napake, in prosimo pomoči Marijo.

O sveta, o deviška, o sladka Marija!

O brezmadežna, vselej češčena Marija!

Pomagaj nam, pomagaj nam, o Marija!

Molitev.

O sveto, nebeško dete, ki si odločeno, da boš mati Odrešenikova.

da boš srednica grešnikom, usmili se mene! Glej, tukaj kleči pred taboj nehvaležnik in te prosi usmiljenja. Pomagaj revežu, ki je po lastni krivdi zgubil milost Božjo. Oj, ti si najbolj vzvišena stvar, samo Bog je višji od tebe, in nebeški velikani so mali proti tebi. O Marija, najsvetejša med svetniki, oj, ti globočina milostij, ti si Bogu tako mila, to vem dobro, da ti ne more odreči ničesar. Tudi to vem, da ti je drago, če moreš porabiti svojo moč v prid grešnikom. Oj, pokaži pač, koliko premoreš pri Bogu; pridobi in sprosi mi tako spoznanje, tako ljubezen do Boga, da postanem iz grešnika — svetnik; da bom rešen vezí na pozemeljsko in vnet čiste ljubezni do Boga. To mi stori, ti kraljica nebeška. To mi premoreš storiti. Stori mi to iz ljubezni do Boga, ki te je storil tako močno, tako vzvišeno, tako usmiljeno. To upam, tako naj se zgodi. Amen.

Drugi dan.

Marijnih zasluženjobilica, polnost.

Kakor vinska trta sem
sladak in dišeč sad rodila.
(Sir. 24, 23.)

Premišljevanje.

Bog, stvarnik, je ljubil prebláženo Devico s posebno ljubeznijo in je olepšal njeno dušo s svetostjo, ki jo povzdiguje nad vse ljudi in svetnike. To izrazuje kraljevi prerok David s temi le besedami: „Nje bivališče stalo je na svetih gorah; Bog ljubi Sijonska vrata bolj kakor vse Jakobove šotore; človek je rojen v njej, in Najvišji sam jo je utrdil.“ (Psl. 86.)

Premišljujmo, kakó zvesto je Marija sodelovala z milostmi, prejetimi od Boga, že precej od začetka svojega življenja.

Da je Marija precej pri spočetju prejela milost Božjo, to je verska resnica; in da je prejela popolno zavestno pamet, in primerno spoznanje Boga, to ni le mnenje kakega posameznika, ampak splošno mnenje cerkvenih učениkov. Po pravici smemo verjeti, da je že v prvem trenutku zjedinjenja lepe njene duše

s čistim telesom bila razsvitljena od božje modrosti z vsem spoznanjem, katerega je bilo treba, da razume večne resnice, lepoto čednostij in neskončno ljubeznjivost božjo; zlasti da spozna, kako vreden je Bog njene ljubezni, ker jo je izvolil izmed vseh stvari, ter jo obdaril z neprecenljivimi milostimi, da jo je ohranil brez madeža podedvanega greha, da je dobila milost postati mati večne Besede in pa kraljica sveta. Iz hvaležnosti do Boga se je Marija zmiraj prizadevala dopasti Bogu in mu povračati ljubezen. Že v teku mesecev pred rojstvom je gojila Marija to lepo čednost božjo. Ker je bila spočeta brez podedvanega greha, bila je prosta nagnenja na zemske reči, prosta neurejenih nagibov, prosta čutnih uporov; z jedno besedo, prosta vsega, kar bi jo oviralo, da ne bi mogla popolno ljubezen do Boga gojiti. Zato je puhtelo njeno srce neprenehoma k Bogu, in ona je povspevala v popolnosti. „Kakor vinska trta sem sladak in dišeč sad rodila“ — veljajo svetopisemske besede o Mariji.

Marija namreč se primerja vinski trti, ker trta raste, dokler ne doseže višine podpirajočega drevesa in raste še više; druga drevesa in rastline rastejo do neke višine, potem pa jenjajo rasti. Marija je bila združena z Bogom, svojo jedino podporo, pro-

spevala je v čednosti više in više, ter dospela do dovršene popolnosti.

Nekteri veljavni bogoslovci učé: ako si je človek pridobil pripravnost, urnost in spretnost v čednosti; ako je v milosti božji in ako zvesto sodeluje s prejeto milostjo, to je, da misli, govori in dela vse tako, kakor hoče Bog: učé, da si zasluži tako z vsakim dejanjem toliko zasluženja, da se zasluženje podvoji. Če je temu tako, koliko bolj mora veljati to o preblaženi Devici, ktera je brez dvoma sodelovala celo življenje z milostjo. Vsak trenutek se je podvojilo zasluženje. Vzemimo za primeru tako-le: Če je imela prvo uro svojega bitja deset stopinj milosti, imela je drugo uro dvajset stopinj; tretjo uro štirideset; četrto uro že osemdeset. Ko bi tako računili naprej — koliko bi prišlo na en dan, koliko na mesec, koliko na devet mesecev pred rojstvom! Oj s kolikim bogastvom milostij, s kolikim bogastvom na zasluženju, v kaki svetosti je pač prišla Marija na svet! Kaj pa še le, ako obrnemo to na celo njeno dolgo življenje (na 68 let)! — Oj kristjan, pomisli, koliko škodo ti dela greh! Vse delovanje je zastoj, brez koristi. Ako si storil greh, teci, teci naglo k spovednici, in odloži greh!

Verska resnica je, da Marija celo svoje življenje ni nikdar storila greha, niti najmanjše

napake, nikdar ni v najmanjši reči oslabila moči in izdatnosti v milosti; nikdar pustila je brez porabe. Nikdar ni storila dejanja, ki bi bilo brez zasluženja. Ona ni nikdar izrekla besede, ni imela misli, nikdar ni storila izdihljeja, ki bi ne meril na večjo čast Božjo; s kratka, nje ogenj ljubezni ni nikdar ugasnil, ni omrznila gorečnost za čednost. Na ta način je Marija vedno in iz vseh moči porabljala milost božjo in zadostovala jej, ljubila Boga, največjo dobroto, kolikor mogla. Sedaj v nebesih lahko reče: O moj Bog, če te nisem ljubila, kakor je tvoja ljubeznjivost vredna, ljubila sem te, kolikor sem bila zmožna.

Sveti Tomaž Akvinski prisvaja Mariji trojno obilico milostij. Prvič je bila milosti polna po duši; zakaj že od začetka je bila popolna in izključna lastnina božja; drugič je bila milosti polna po telesu; zakaj iz njenega telesa je vzela večna Beseda človeško meso nase; tretjič je bila milostipolna za zveličanje ljudij sploh, kateri bodo imeli delež na milostih Marijinih. Kajti po mnenji tega cerkvenega učenika imajo tudi drugi svetniki toliko milostij, da so zadostne za *njihovo* in *mного drugih* ljudij zveličanje, ne pa za zveličanje *vseh*. Samo naš Izveličar Jezus Kristus in pa njegova sveta mati Marija imata toliko obilico milostij, da zadostujejo za zveličanje vseh ljudij. Zato vsklikne Tomaž iz

Vilanove: „Marija je polna milostij, in iz te obilice zajemamo vsi. Toda to moramo zapomniti si, da dobivamo milost od Jezusa kot pričetnika milosti; od Marije pa kot srednice milosti; od Jezusa kot našega Zveličarja; od Marije kot naše priprošnice; od Jezusa kot vira, studenca milostij, od Marije kot vodovoda milostij.

Naši ljubeznjivi kraljici imamo zahvaliti vse upanje, vse milosti, vse zveličanje in ves blagor, ker nam priteka vse po njenih rokah, vse po njenem posredovanji. — Oj, kako nesrečna je taka krščanska duša, za katero ne teče ta vodovod, ker je opustila češčenje Marije! Kako pa močno želi Bog, da bi častili in prosili to vzvišeno Devico, ker pri njej so založeni vsi zakladi nebeških milostij.

Vzgleđ.

Marjina podoba spreobrne grešnika.

Bilo je nekoč v Neapolu. — Neka žena potoži svojemu dušnemu pastirju, da je že veliko let sem, kar njen mož ni bil pri spovedi; ona sama ne ve, kako bi ga pripravila k temu, ker jo zmerja, če mu govori o spovedi. Duhoven jej svetuje, naj mu poda svetinjco Marije brez madeža spočete. Na večer

ga zopet opominja, naj gre že vendar enkrat k spovedi; on se brani in noče nič slišati o spovedi, in še prav hudo jo ozmerja; ona pa mu obesi podobo Marije na vrat in ga lepo prosi, naj jo vsaj enkrat uboga. Kakor hitro je imel svetinjo na vratu, reče ženi prav prijazno, saj bom šel k spovedi; kdaj pa hočeš, da grem? — Ta nagla sprememba je ganila ženo do solza; drugi dan zgodaj je tekel v cerkev. — Spovednik ga vpraša, koliko časa že ni bil pri spovedi? Osemin-dvajset let, kar sem se ženil, je odgovoril. — Kako pa, da ste danes tako zgodaj prišli? praša spovednik. — Ej! Sinoči mi je žena obesila svetinjo Matere božje na vrat; na-enkrat sem bil ves drugačen, kar spati nisem mogel; kako bi bil miren s tako težo grehov, kaj bi bilo, ko bi tako umrl! komaj sem dneva dočakal. — Res, mož se je prav ske-sano spovedal grehov vsega življenja; odslej je prav pobožno živel, hodil je večkrat na leto k spovedi. — Glejte, kristjani! Marija je milosti polna za vse ljudi; ona pomaga, kjer je treba.

Nauk.

Kristjan! ne odlašaj spovedati se, če te vest teži; hiša redko pometena se zelo zaprašči; ne odlašaj spovedi do zadnje ure, ko ne veš, kedaj bo in kakšna bo.

Molitev.

O kraljica nebeška! ti si povzdignena nad vse kore angeljev, ti kraljuješ najbliže pri Bogu; jaz revni grešnik te pozdravljam iz te doline solzâ in te prosim, obrni milostive oči na mene. Spomni se, o Marija, v kakih nevarnostih moja duša omahuje, da zgubim nebesa in Boga, dokler živim na tem svetu. Na tebi, o moja milostiva Gospa, je vse moje upanje. Jaz te ljubim in zdihujem, da bi te kmali gledal in te slavil v nebesih. O Marija, kedaj bom mogel poljubiti tisto roko, ki mi je delila toliko milostij in dobrot? Res je, moja Mati, jaz sem bil v teku svojega življenja zelo nehvaležen do tebe; ako pa pridem v nebesa, ljubil te bom celo večnost in za nehvaležnost zadoščaval s hvalo in češčenjem na veke. Zahvaljujem Boga, da mi je podaril toliko zaupanje na kri Jezusovo in na tvojo mogočno priprošnjo.

Toliko tvojih častilcev je stavilo trdno zaupanje na tvojo pomoč, in nobeden ni bil zapuščen. Naka, ne, tudi mene ne boš zapustila, O Marija, prosi svojega Sina, Jezusa, kakor jaz prosim po zasluženji njegovega trpljenja — prosi, naj mi utrdi moje upanje in pomnoži dalje in dalje. Takó upam, takó naj bode. Amen.

Tretji dan.

Marijina vera.

Vera je trdno čakanje upanih rečij, prepričanje o rečeh, ktere se ne vidijo.
(Pavel. Hebr. XI. 1.)

Premišljevanje.

Kakor je preblazena Devica mati ljubezni in upanja, tako je tudi mati vere. „Jaz sem mati lepe ljubezni in strahu, spoznanja in svetega upanja.“ (Sir. 24.) Prav govori sveti Irenej: „Kar je Eva zakrivila z nevero, to je Marija poravnala z vero. Eva je bolj

verjela besedam kače, kakor besedam božjim, in je prinesla smrt; naša kraljica Marija pa je verjela besedam angelja, da bo ostala devica, pa rodila Odrešenika, — in prinesla je svetu Odrešenika. Mati postati, pa vender devica ostati, to je človeško rečeno — nemogoče. Ona namreč je bila Bogu obljubila večno devištvo. Angelj pa jej naznani, da bo spočela in sina rodila; zato vpraša Marija: kako se bo to zgodilo, ker sem Bogu vedno čistost obljubila? In angelj jej reče: „Ne boj se Marija — moč Najvišjega te bo obsenčila. — Pri Bogu ni nemogoča nobena reč.“ — Nato reče in privoli ponižno: „Glej, dekla sem Gospodova; zgodi se mi po tvoji besedi.“ (Luk. I. 28—38.) — Zavoljo te vere je Elizabeta hvalila in slavila Devico: „Blagor tebi, da si *verovala*; spolnilo se bo, kar ti je povedano od Gospoda (Luk. I. 45.); da bo namreč Odrešenik kmali prišel, ker Marija je z gorečim hrepenenjem in s hrepenečo molitvijo pospešila prihod Odrešenika. Tej Elizabetini proslavi priglaša tudi sveti Avguštin, rekoč: „Marija, bolj si blažena po veri na Odrešenika, kakor s tem, da si dala telo človeško njemu.“

Pater Suvarec uči, da je bila Marijna vera večja in močnejša kakor vera vseh ljudij in angeljev. V Betlehenskem hlevcu je imela pred seboj revno, nezmožno člo-

veško dete, pa to dete je molila kot Boga, kot stvarnika svetá. Ona je priča časnega poroda, pa veruje na njegovo večnost; vidi ga kot revno nezmožno dete na slami ležati, pa veruje, da je Gospod vesoljnega sveta; vidi ga kot malo dete, pa priznava njegovo neskončno modrost; sliši ga jokati, pa misli na nebeško slavo in veselje. S tem detetom mora težati v Egipet pred krvoločnim Herodom, pa veruje, da je kralj vseh kraljev. In na zadnje, ko so ga judje dali v sramotno smrt, — Judež ga prodal in izdal, Peter zatajil, učenci zbežali, možje odstopili, vsi omagali v veri — Marija pa je stala pod križem neomahljivo v trdni veri na Jezusa in njegovo božanstvo. „Stala je, ni godrnjala, ne klicala maščevanja; stala potrpežljivo v solzah, vtopljena v bolečine“, govori sveti Anzelm.

Po zasluženji te popolne vere, da je ostala Marija nepremakljiva, ko so omahovali učenci, imenuje sveti Metodij Marijo *luč vernikom*; in sveti Ciril *kraljico* svete vere. In kat. cerkev jo pozdravlja: „Veseli se Devica, Ti sama si zatrla vsa krivoverstva svetá“. Po pravici opominja sveti Ildefonzij: „Posnemajte Marijo, Marija je zrcalo vere.“

Kako pa hočemo jo posnemati v veri? Vera je ob jednom dar božji in čednosti. Vera

je dar božji, ker je od Boga vlita luč duši; vera je čednost, ker duša sodeluje s to lučjo s tem, da obuja djanje vere; vera nam mora biti pravilo ne samo za to, kar moramo verovati, temveč vera nam mora biti pravilo tudi za to, kaj moramo storiti, kaj opustiti; ravno v tem obstoji živa vera, da vpravdno naše življenje po veri. Vera se mora kazati v besedi in v dejanji; „Pravični živi iz vere“, govori apostelj Pavel, (Rim. 1, 17) to se pravi: Človek mora po veri misliti, želei, govoriti in delati. Tako je živela preblazena Devica različno od tistih, kateri ne živijo po veri; katerih vera je mrtva, zakaj „vera brez del je mrtva“, govori sv. Jakob. —

Stari grški modrijan je hodil pri belem dnevu po obljudnem mestu, v Atenah, ko je kar mrgolelo ljudij, s svetilnico po trgu; na vprašanje, kaj išče? odgovori, *iščem človeka*, hotel je reči: Pametnega, razumnega, modrega človeka. — Ravno tako bi lahko rekel dandanes Bog: Iščem med kristjani pravega, vernega kristjana; zakaj mnogo je kristjanov, ki so kristjani samo po imenu, po krstnem listu, ki so verniki, pa nimajo dobrih del. Takim kristjanom bi smeli reči, kakor je rekel Aleksander Veliki slabemu vojaku, ki je tudi bil Aleksander: „Spremeni svoje ime, ali pa spremeni svoje življenje.“ Take kristjane bi morali zapirati v norišnice kot norce;

oni verujejo, da je za zveličanje treba pobožnega življenja, oni pa živijo v samih brezbožnih hudobijah, govori Avila. — Prav pravi sveti Avguštin: „Časne reči se morajo ogledovati z očmi kristjana“, to je, v luči svete vere. In po besedah svete Terezije je pomanjkanje prave vere začetek, korenina vseh grehov. — Oj, prosimo preblaženo Devico Marijo, naj nam sprosi po zasluženji svoje vere, — pravo živo, delavno vero. —

Vzgled.

Grški cesar *Leon*, s priimkom Izavrik, je napel krvavo preganjanje zoper kristjane, ker so častili podobe svetnikov. Temu so se ustavljali patrijarh v Konstanoplu in drugi cerkveni učenci. Najbolji zagovornik svete cerkve pa je bil *Ĵanes Damascen*; on ni bil duhoyen, bil je vojaški poveljnik v Damasku. Čeravno je bil zunaj meje brezbožnega cesarja, vendar so se mu smilili bratje v silnem preganjanju, ter jih je podpiral na vso moč. Bil je jako učen in pobožen, spisal tri obravnave *zoper* tedajno brezbožnost in za češčenje svetih podob. Dokazal je očitvidno razloček med češčenjem svetih podob in pa med molitvijo podob; češ, da so že v apostolskih časih kristjani svete podobe častili ne pa molili. Dokazal je, da je to preganjanje neumno in

grdo obrekovanje kristjanov in svete cerkve, ali prekanjeni cesar si izmisli hudo zvijačo, da bi uničil človeka, katerega zapeljati ni mogel. Dobil je človeka, ki je znal tako natanjko posnemati Janezovo pisavo, da ni bilo mogoče najti razločka med pravo Janezovo in med posneto pisavo. Rekel je cesar napisati pismo, kakor ko bi pisal Janez sam cesarju in mu ponudi priliko, naj se polasti Damaska.

Pisano je bilo takó-le:

„Gospod! ker sem kristjan, štejem si v dolžnost, da storim cesarju uslugo kristjana, katero zahteva od mene Bog in moja vest. V tem smislu Vam naznanjam, Veličanstvo, da je Saracenska posadka v Damasku slaba, in se Vam ne more ustavljati. Zarotim Vaše Veličanstvo, ne zamudite lepe prilike, da rešite lepo, cvetoče mesto s pokrajino vred barbarske sužnosti. Tukaj ni družega treba, nego da Vašim vojnim četam, ki so na meji, le ukažete, naj grejo naprej. Jaz sem poveljnik v mestu; zastavim Vam besedo kot kristjan, razstavil bom vojake takó, da se Vaše čete polastijo mesta brez upora. Čakam povelja; podjetje bo slavno, ne bo spodletelo, ako ubogate mojemu nasvetu. Ostajam s spoštovanjem

Janez, najponižniši, najzvestejši
sluga Vašemu Veličanstvu.“

Ta list je poslal cesar po zanesljivem človeku v Damask *Kalifu*, (to je Arabski knez, gospodar), priložil še svoj list v tem-le smislu:

„Različnost vere ne daje pravice vladarjem, da bi besedo lomili in zvestobo krhali, ki so jo med seboj sklenili v pogodbah. Za dokaz, da jaz besedo držim, in ti zvest ostajam, poslal sem ti list, katerega mi je poslal hudobnež, ki je kristjan, kateremu ti toliko zaupaš, pa te izdaja. Spoznaj nezvestobo tvojega izdajalca in mojo odkritosrčnost in spoznal boš, da sem tvoj prijatelj in zaveznik — Leon.“

Ko je Kalif prebral oba lista, je kar ostrmel; presenečen in srdit ukaže poklicati svetnika in pokaže mu list. Janez se opravičuje, da tega nikdar ni pisal, da je to obrekovanje, da je zvijača grškega cesarja, toda barbar hude jeze prevzet ga ne posluša — ukaže, mu odsekati desno roko precej na mestu.

Na večer si misli Janez, da se je srditost Kalifova pač že podela, ker navadno ni dolgo kuhal jeze; pošlje k njemu in prosi, naj mu dá roko nazaj, da jo pokoplje. Kalif se je že sam kesal, preklinjal, da se je prenaglil, da ni dalje preiskaval, in pa hudomušna zvijača grškega cesarja mu je bila znana. — Janezu dá roko nazaj. — Janez

poklekne pred podobo Marije in moli: „Pre-ljuba Marija, mati mojega Gospoda! Ti veš, da sem zgubil roko, ker sem se bojeval za čast tvojo, za čast Jezusa, za čast svet-nikov. Popravi to pomoto, osramoti obre-kovanje. Stori, da se ta roka prime moje rame, da se bom zopet bojeval zoper sovraž-nike tvojega Sina in tvojih ljubljencev, za pričevanje resnice.“ To rekši pritisne roko k rami — in v trenutku se je roka strinila z ramo tako trdno, da bi ne bil nihče verjel, da je bila odsekana; samo rudeča črta je ostala za pričo čudeža. — Ko Kalif to zve, priteče k Janezu, ga objema in prosi od-puščenja.

Nauk.

Varuj se jeze; v jezi ne počenjaj ni-česar; predno začneš govoriti, zdihni „češčena Marija“ — in jeza te bo nehala.

Molitev.

O presladka gospa in Mati naša! Ti si zapustila zemljo, in kraljuješ sedaj čez vse kore angeljev in čez vse svetnike. Pa vendar sredi veli-častva ne pozabljaš nas ubogih greš-nikov na zemlji, z vzvišenega prestola obrni milostive oči na nas in imej

usmiljenje z nami revnimi otroci. Varuj nas, ohrani nas! Sprosi nam stanovitnost v veri, sprosi nam milost kesanja in odpuščenja naših grehov. Sprosi nam milost stanovitosti v dobrem do zadnje ure, da bomo v milosti božji se ločili od tega sveta in enkrat v raju z nebeškimi duhovi tebe slavili in častili, kakor zaslužiš. O Marija, pomagaj nam, da bomo tvoji vredni služabniki. Amen.

Četrty dan.

Upanje Marijno.

Za mene pa je dobro, da se Boga držim, in da stavim v Gospoda Boga svoje upanje. (Psalm 72.)

Premišljevanje.

Iz vere izhaja upanje. Sveta vera nas uči, da nas je ustvaril Bog za nadnaraven namen; da nam je postavil uživanje (sebe) samega za cilj in konec našemu življenju. Tega visokega namena ne more človek spoznati iz lastne moči, z lučjo svoje pameti ;

sveta vera razsvetli našo pamet, da spoznamo ta visoki poklic. — Bog nam je tudi obljubil pomočke, da dosežemo zveličanje; — obljubil nam je Odrešenika. Da moremo na te razodete obljube verovati in nanje trdno, nepremakljivo upati, potrebna nam je čeznatorna moč — milosti. Tudi to nam je Bog v srce vlil. Katekizem nas uči: „Krščansko upanje je nadnatorna, od Boga vlita čednost, po kateri zaradi vsemogočnosti, dobrotljivosti in zvestosti zanesljivo trdno pričakujemo vse, kar nam je Bog obljubil zaradi zasluženja Jezusa Kristusa.“ In kaj nam je obljubil? Nato odgovarja katekizem: „Bog nam je zaradi zasluženja Jezusa Kristusa obljubil večno zveličanje in pripomočke, da je dosežemo.“ — Kakor vera, tako je moralo upanje Marijno biti globokejše, obširneje, trdneje, kakor vseh drugih svetnikov stare in nove zaveze; pri Mariji so se godile skrivnosti, o katerih njeni predniki niti pojma — zapopadka niso imeli. Marija je morala verovati in upati, da bo ostala devica, če tudi je zaročena z Jožefom; ona je morala na besedo angelja upati, da jo bo moč sv. Duha, moč Najvišjega obsenčila; upati je morala, da bo Mati božja, in če tudi mati, da bo vendar ob enem še devica ostala. Ob kratkem, kakor Marijina vera, tako je njeno upanje bilo vzvišeno nad upanje vseh;

lahko je rekla s kraljem Davidom: „Za mene pa je dobro, da se Boga držim, in da stavim na Gospoda Boga svoje zaupanje.“ (Psl. 72.)

Marija je zvesta nevesta sv. Duha, o njej velja, kar poje Salomon v visoki pesmi: „Kdo je ona, ki pride iz puščave, polna oveseljenja, naslonjena na svojega ljubljence?“ (8.) Prosta vsega nagnjenja na pusto, nečimerno, od nje zaničevano zemljo; ne zanašuje se ne na stvari, ne na svoje zasluženje, rastla je neprestano v ljubezni božji, vzvišena v milosti božji.

1.) Veličina Marijnega zaupanja na Boga se je pokazala najbolj takrat, ko je sv. Jožef namenjen bil, Marijo na tihem zapustiti. Jožef o včlovečenji Besede božje ni nič vedel; te skrivnosti si ni znal raztolmačiti, razložiti. Človek bi si pač mislil, zakaj Marija ni nič povedala Jožefu o tej skrivnosti? Lahko bi mu bila pomagala iz te zadrege. Toda ona je molčala iz ponižnosti, ni hotela razglašati prejete milosti, in povišavati same sebe; prav zaupno je prepustila previdnosti božji, da bo Bog varval njeno nedolžnost in čast, in pa rešil Jožefa iz zadrege; priče je bilo treba iz nebes, in prišla je. Angelj se prikaže Jožefu v spanji in mu reče: „Jožef, sin Davida, ne boj se vzeti Marije k sebi. Z močjo svetega Duha bo mati Sinu božjemu. Ro-

dila bo sina, in imenuj njega ime Jezus; on bo rešil svoje ljudstvo od njegovih grehov.“ (Mat. 1. 14.) Saj je Marija molčala celih trideset let o božestvu onega, katerega je imela pri sebi. Sklep božji je bil, da se obljubljeni Mesija sam pokaže, v možati starosti, z ukom, čudeži in znamenji vsake vrste. Kornelij a Lapide pravi v istem smislu: „Preblazena Devica ni hotela razodevati Jožefu, da ne bi se zdelo, ona povišuje svoje darove, ampak prepustila je vse Bogu, v trdnem zaupanju, da bo Bog zagovarjal njeno nedolžnost in njeno poštenje.“

2.) Tako trdno zaupanje v Boga je kazala Marija tudi v Betlehemu, ko so se približale ure, da bo rodila in zavoljo revščine nista dobila prenočišča v mestu ter morala prenočiti v hlevu zunaj mesta; povila je torej v hlevu svoje božje Dete in položila v jaslce. (Luk. 2. 7.) Pa ona ni tožila, ni tarnala, ampak se je mirno vdala v voljo božjo, trdno zaupajoča, da bo Bog tudi to prav oskrbel. In ravno v Betlehemu je bil Mesija naznanjen dalnim jutrovim kraljem po zvezdi, bližnjim ljudem pa po pastirjih.

3.) Jednako zaupanje v previdnost božjo je pokazala Marija takrat, ko jej je Jožef naznanil, da se mu je angelj Gospodov prikazal in rekel, naj beži pred Herodom ž njo in detetom v Egipt. (Mat. 2. 13.) Še tisto

noč je nastopila dalno pot v ptujo, neznano deželo, in sicer brez živeža, brez denarja, nesla svoje božje dete in spremljal jo je žalostni Jožef.

Opomba. Tukaj naj pristavim nekaj, kar sicer ni zapisano v sv. pismu, pač pa poroča ustno izročilo. — Ker se je angelj po noči prikazal in rekel vstati, mislil je Jožef, da je Herod že blizu. Marija je vstala, pokleknila, roke sklenila, oči obrnila proti nebu, in od strahu treseča se solznih oči govorila: „O Gospod Bog, ne zapusti nas; nebeški Oče, pomagaj nam v tej veliki sili! — Potem je zbudila dete, vzela v naročje in ž njim vred jokaje reče: „O preljubo dete, pač imava vzroka jokati. Sedaj se začenja spolnovati Simeonova prorokba.“ Jožef jo tolaži tudi solznih oči: „Ne jokaj tolikanj, ljuba Mati božja, Bog nam bo že pomagal; sveti angelji nas bodo varovali, da ne pridemo Herodu v pesti.“ Nato se napravljata na pot; Jožef pripravi osla, da bi Marija z Jezusom sedela na njem, in za silo je vzela nekaj živeža saboj. Žalostnega srca vzamejo v tihi noči slovo od svoje hišice. — Med potjo se je zgodilo več čudežev; tukaj navedemo samo dva:

Marija, vsa upehana in utrujena, lačna in žejna zaradi težavne hoje, sede počivat pod palmovo drevo. Ko vidi lep sad drevesa, zaželi, da bi si ga natrgala in vgasila hudo

žejo. Toda palma je visoko, gladko drevo, kakor so pri nas visoke smreke, veje in sad ima na vrhu debla; sad raste v gručah, kakor vinsko grozdje, debelih za dve, tri pesti. Ta sad je sladak kakor cukar in med, lepo ga je gledati, — pravimo mu *palček* ali *datelj*. — Željno ga gleda, pa dobiti ne more. In glej! palma se pripogne sama od sebe doli do Marije in ostane tako dolgo pripognjena, da sta si natrgala dosti dateljnov ter se okrepčala, ohladila žejo in lakoto utožila. — Drugikrat je bilo v puščavi: — Vidita, da od strani sem po pesku roparji proti njima hitijo. Oj, kaki strah, če jima še te malenkosti poberejo! Ko pridejo blizo, zapazi jeden roparjev Jezusovo obličje, ki se je tako čudno svetilo, da je bil kar prestrašen; on nagovori tovariše, naj tem ubogim ljudem nič žalega ne storijo. Vzel je sveto družinico seboj na svoj dom, dal jim jesti in piti, in postreže na vso moč, dá jim prenočišče. Sveti Devici je to kaj ljubo bilo, da je mogla detetu prav dobro postreči. Jezuščka je lepo v vodi skopala, poveje oprala po dolgem času. Ko vidi to roparjeva žena, je tudi svojega otroka kopala v ravno tisti vodi; otrok pa je bil gobav in ves sklučen, pa glej čudo! otrok je bil pri tej priči očiščen gob, in udji so mu gibčni postali. Ta ropar je bil oče tistega *Dizma*, desnega razboj-

nika, ki je bil s Kristusom vred na križ pribit. — Marija mu je sprosila milost spreobrnjenja. — Tako stari učeniki po ustnem sporočilu.

Vrnimo se k naši tvarini.

4.) Še bolj je Marija pokazala trdno zaupanje na Boga, ko je pri ženitvanji v Kani Galileje prosila vina za svate, da bi rešila ženina iz zadrege. Čeravno jo je Jezus na videz nekako osorno zavrnil: „Žena, kaj tebi mar“, vendar je v zaupanju na dobroto božjo rekla strežajem, naj storijo, kar jim poreče Jezus. In on jim ukaže, naj napolnijo vrče z vodo. Jezus pa je vodo spremenil v vino. — Marija nam daje nauk, da se moramo vselej zaupno na Boga obrniti, zlasti v dušnih zadevah.

Vzgled.

Sveta *Klotilda* je bila hči Burgundskega kralja Kilperika, pozneje francoska kraljica. Po njeni neutrudljivi gorečnosti je krščanska vera na francosko prisijala. Tudi svojega paganskega moža, kralja Klodoveja I. Velikega je pripeljala k veri in mnogo podložnikov. Postavila je mnogo cerkva; eden najlepših spomenikov nje pobožnosti je cerkev Matere božje pri Ruenu. Marija je pokazala s čudežem, kako ljuba jej je ustanovitev. Takrat ni rastlo vino v tistem kraju; ptuji

zidarji pa so zahtevali vsak dan določno mero vina. Zaupljivo se zateče Klotilda k Mariji, prosi jo, naj jej pomaga, kaj je storiti v tej zadregi. Med tem ko premišlja to, naznani jej, da je v bližini začel izvirati nov studenec dobre vode. V spanji jej je bilo rečeno, da naj dá kozarec vode iz novega studenca, kdor zahteva vina. Drugi dan — vročina je bila huda — so delavci zopet klicali kraljico in kričali: vina, vina! Ona zajme kozarec vode in dá prvemu. Kmali prihrumijo drugi in so vpili: „To ni bila voda; to je bilo vino“ najboljše vino, takega še niso pili. Drugi ljudje so tudi pili, pa niso ukusili vina, le dobra voda je bila. Ta čudež je trajal, dokler je trajalo zidanje, toda samo za delavce. Potem pa je bila čista, dobra voda za vse.

Nauk.

Stori sklep, da boš Marijo častil; zberi si kako molitev k Mariji in to moli vsak dan; v sili in potrebah jo prosi prav zaupljivo pomoči in — prejel jo boš.

Molitev.

O brezmadežna, preblazena Devica! Ti si delivka milostij božjih; ti upanje vseh in tudi moje upanje. Zahvalim mojega Odrešenika, da mi

je dal spoznavati tvojo moč in dobroto, da mi je dal pomoček, da morem doseči večno zveličanje. Ta pomoček si mi ti, o vzvišena Mati božja, saj spoznam, da morem rešiti se samo po zasluženji Jezusa Kristusa in pa po tvoji priprošnji. Imej usmiljenje z menoj; tako sem reven, tako neveden, da še ne vem, prositi za tisto gnado — milost, katera mi je najbolj potrebna. O sladka kraljica, sprosi mi pri svojem Sinu tistih milostij, katere veš, da so najbolj potrebne moji duši! Izročim se čisto tvojemu varstvu; sprosi mi, preblazena Devica, kar je po tvoji razsodbi meni najbolj potrebno in najbolj koristno. Tvoja prošnja ti ne bo odrečena; saj je prošnja Matere pred Sinom, ki te tako ljubi in ti tako rad podeli vse. Jaz živim poln zaupanja do tebe, o dobrotljiva, o usmiljena Mati, ti moraš skrbeti, da mi dosežeš zveličanje. O sladka Marija, prosi za me. Amen.

Peti dan.

Marijna ljubezen do Boga.

Jaz sem mati lepe ljubezni. (Sirah 24. 24.)

Premišljevanje.

Sveti Albert Véljki govori: „Kjer je največja čistost, ondi je tudi največja ljubezen.“ Ker je bila presveta Devica tako ponižna, tako prosta same sebe, je bila njena ljubezen do Boga tako velika, da je presegla ljubezen vseh angeljev in vseh ljudi skupaj. Zato imenuje sveti Frančišek Saleški *Marijo kraljico ljubezni*.

Gospod je dal ljudém zapoved, da naj Ga ljubijo iz celega srca, rekoč: „Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega svojega srca, in iz vse svoje duše in iz vseh svojih močij.“ (Mat. 22. 37.) Sveti Tomaž Akvinski pa pravi, da bodo ljudje spolnovali to zapoved še le v nebesih popolnoma, na zemlji jo spolnujejo le nepopolno. In res je, kar pripominja sv. Albert, da bi bilo neprilичno, ko bi dal Gospod tako zapoved, ktere bi noben človek ne mogel spolnovati; toda Mati božja pa jo je spolnila v najpopolniši meri. Lju-

bezen božja je združenje z Bogom; nobena stvar ni tako tesno združena, tako ozko zvezana s sveto Trojico, kakor je Marija. Angelj jej je rekel: „Gospod je s teboj.“ K tem besedam pripominja sveti Bernard: Marija je v zvezi z Bogom Očetom, ker jej je dal svojega Sina za sina; z Bogom Sinom, ker je resnično njen sin; s svetim Duhom, ker ga je od njega spočela.

Narava ljubezni pa je ta, da toliko bolj gori, kolikor bolj je ljubljena. Katero stvar ljubi nebeški Oče bolj, kakor svojo prvorojeno hčer, kateri je dal svojega edinorojenega Sina za njenega sina. Kterega izmed angeljev in svetnikov ljubi Bog Sin bolj, kakor svojo Mater? Kogá ljubi sveti Duh bolj, kakor svojo izvoljeno nevesto? To je Marija vedela, da jo ljubijo vse tri božje osebe; in ta ljubezen je vnela tudi v njenem srcu protiljubezen. Ta ljubezen vseh treh božjih oseb do Marije, in ljubezen Marijna do vseh treh oseb so nekaki ognjeni žarki, ki puhtijo med seboj, kakor je videla sv. Jédert v neki prikazni: ko so peli med jutranjicami v praznik oznanjenja Mariji — *Ave Marija* — *Češčena Marija* — videla je, kako so plamteli žarki iz srca Očeta in Sina in Sv. Duha doli na zemljo in se združili v srcu Marije, pa v istem trenutku nazaj puhteli do vseh treh src.

Marija je pa tudi v dejanji kazala ljubezen do Boga. Nje razsvitljeni duh je vedel, da je Bogu najbolj všeč čistost; zato je že v prvi mladosti obljubila Bogu devištvo; in to brez zapovedi, brez sveta, brez vzgleda, — Ona je prva devica bila, ona je *kraljica devic*. In to devištvo je tako čislala, da je na oznanjenje angelja, da bo porodila, še le potem dovolila, ko je zvedela, da bo tudi kot mati ostala devica; da je še le potem rekla: „Dekla sem Gospodova.“ — Ljubezen do Boga je Marijno dušo ne samo prešinila, marveč popolno napolnila; tako da je mogla reči: „Moj ljubljenec je moj, in jaz sem njegova.“ Naj pridejo Serafini iz nebes in naj se učijo od Device ljubezni božje.

Bog, ki ga je sama ljubezen, je prišel na zemljo, da bi vnel ogenj ljubezni v srcih vseh, pa nobeno srce ni bilo tako vneto ljubezni božje, kakor je gorelo srce njegove Matere; srce, čisto vsakega zemeljskega nagnjenja, popolno pripravno, da gorí te blažene vnetosti. Nje srce je bilo torej plamteči ogenj ljubezni, kakor govori visoka pesem: „Njeni svetilniki so ognjeni in plamteči; *goreči*, zaradi goreče ljubezni v srcu; *plamteči*, po dobrodejnih žarkih čednostnega delovanja. Predpoda tega ljubezni plamtečega srca je bil tisti goreč grm na gori Horeb ob času Mojzesa, ki je gorel pa ne zgorel.

Ker je bila preblažena duša Marijna tukaj na zemlji neprestano, vedno obrnjena na Boga, vedno ga pred očmi imela, bila so njena djanja ljubezni neštevilna, brez konca in kraja, govori pater Suvarec. Še lepše govori Bernardin Busti, da Marija ni gojila božje ljubezni tako, kakor drugi svetniki, da bi jo ponavljala v posameznih djanjih, ampak njena ljubezen je bilo po neki od Boga prejeti prednosti jedno samo, nepretrgano djanje ljubezni. Tudi spanje ni pretrgalo ljubezni; med tem ko je telo v lahkem spanju počivalo, vzdignila se je nje duša prosta k Bogu, tako da ga je v tem času bolj popolno gledala, kakor ga kateri drugi človek pri polnem bdenju videti more. Zato pravi sv. Tomaž Vilanovski: „Lepota te device je potegnila Boga iz nebes, iz ljubezni do nje se je dal obleči z vezmi človeške nature.“ In sv. Bernard vsklikne: „Oj, nedoumljive moči deviške Matere, ki je ranila srcé božje, ter potegnila náse.“

Pri taki ljubezni mora Marija zahtevati od svojih služabnikov, naj tudi oni ljubijo Boga iz vseh svojih močij. Ona sama je rekla blaženi Angeli po obhajilu: „Angela, naj te blagoslovi moj Sin; ljubi ga, kolikor moreš.“ Ako želimo, vneti se tega ognja, ne jenjajmo, bližati se tej Materi s prošnjami in zdihljeji.

Vzgleđ.

Redovna sestra *Dominika Paradiška* je gojila že od svoje mladosti pobožno češčenje in ljubezen do Matere božje. Imela je navado, da je vsak dan prihranila nekaj jedil od svoje hrane, da bi mogla ob sobotah deliti miloščino revežem; tudi je nabirala vsako soboto po vrtu in po bližnjem polju lepe cvetlice, da bi mogla v soboto ozaljšati podobo Matere božje. Kako pa je Marija povrnila to češčenje svoji služabnici? Nekoč je stala Dominika pri oknu in videla na cesti lepo gospo z otrokom na naročji; oba sta stegala roko po miloščini. Dominika je bila takrat deset let stara, šla je naglo po kruha; vrata se še odprla niso — glejte! že stojita pred njo; otrok je imel rane na prsih, na rokah in na nogah. Dominika vpraša: Kdo je ranil otroka? — odgovori mati: To je storila ljubezen. Dominika, ljubezni ginjena do lepega otročiča, ga vpraša: Ali še kaj bolijo te rane? Pa mesto odgovora se jej otrok nasmehlja. Mati se obrne z otrokom k podobama Marije in Jezusa; mati vpraša Dominiko: Povej mi deklica, kaj te naganja, da venčaš te podobe? Ona odgovori: Sili me ljubezen, ktero imam do Marije in Jezusa. — Koliko pa ju ljubiš? vpraša žena, „kolikor morem“, odgovori deklica. Koliko pa moreš? — Kolikor mi ona dva pomagata.

— Le takó delaj zanaprej, le tako ljubi Jezusa in Marijo, pristavi žena, — ona ti bota v nebesih obilno povrnila. — Ta prikazen Marije in Jezusa je vnela Dominiko še k večji gorečnosti, in umrla je v sluhu svetosti leta 1553.

Nauk.

Daruj Mariji vse tiste stvari, na ktere imaš v srcu kako grešno nagnjenje. — Kedar greš mimo Marijne podobe, zdihni: *Češčena Marija*.

Molitev.

O Marija, ti kraljica ljubezni, najljubeznjiviša, najbolj polna ljubezni vseh stvari! Oj, moja Mati, ti vedno goriš božje ljubezni, oj, blagovoli mi dati vsaj iskro te ljubezni. Ti si prosila svojega Sina za one svate, ki jim je manjkalo vina: „Vina nimajo.“ Ali ne boš tudi za nas prosila; za nas, ki nam manjka ljubezni do Boga, katerega smo vendar ljubiti takó dolžni? Oj, samo reci: „Ljubezni nimajo!“ In zadobila nam boš to ljubezen. Samo te milosti te prosimo,

preljuba Devica, usmiljena Mati! Zavaljo ljubezni do Jezusa usliši nas, prosi za nas! o kraljica, o usmiljena Gospa, pomagaj nam, da ljubimo Jezusa! Amen.

Šesti dan.

Marijna ljubezen do bližnjega.

Zapoved imamo od Boga:
kdor ljubi Boga, naj ljubi
tudi svojega brata.

(Jan. I. 1. 4. 21.)

Premišljevanje.

Ljubezen do Boga in ljubezen do bližnjega ste nam naloženi v eni in isti zapovedi, pri evangelistu Matevžu v poglavji 22. vrsta 38 in 39ta. In sveti Janez govori: „Imamo zapoved od Gospoda, kdor ljubi Boga, naj ljubi tudi svojega brata.“ (Jan. list I. vrsta 4.) Po razlagi sv. Tomaža je temu vzrok to, ker mora naravno vse ljubiti, kar ljubi Bog, kdor ljubi Boga. Nekega dne je rekla sveta Katarina Genoveška Bogu: „Gospod, ti zahtevaš, da ljubim bližnjega, in

vendar ne morem nič družega ljubiti, nego samo tebe.“ In Gospod jej je odgovoril: „Kdor mene ljubi, ljubi vse, kar ljubim jaz.“ Ker pa ni bilo, in ga ne bo človeka, kateri bi bolj ljubil Boga kakor Marijo, tako ga nikdar ni bilo, in ne bo človeka, kateri bi bolj ljubil bližnjega kakor Marija. — V svetem pismu je brati: „*Nosili* si je napravil kralj Salomon iz lesa z Libana“, znotranje strani je vložil z ljubeznijo zavoljo jeruzalemskih hčerá (Vis. pesni 3. 9.); te besede razlaga Kornelij a Lapide in pravi, da *nosilnica* pomeni Marijno naročje, v katerem je prebivala včlovečena beseda božja in napolnila Mater takó z ljubeznijo, da pomaga vsem, kateri se zatečejo k njej prosit pomoči.

Marija je v svojem življenju na svetu takó gorela ljubezni, da je prinašala potrebnim pomoč, četudi je še prosili niso pomoči. — Takó na primer v Kani Galileji pri ženitvanji ni moglo nje materno srce prenašati, da bi jim manjkalo vina; da bi ubogim zaročencem pomagala iz zadrege, izprosila je od svojega božjega Sina prvi čudež namreč, da je vodo spremenil v vino. (Janez glava II.) Ljubezen je zapazila pomanjkanje, ljubezen je začutila osramočenje zaročnikov, ljubezen jo je nagnila, naj pomaga, ljubezen je zaupala nepremakljivo, čeravno je bil odgovor nekako osoren in malo poniževalen.

Ko je zvedela, da teta potrebuje pomoči, se je naglo odpravila na daljno pot čez gorovje, da bi opravljala dela ljubezni celi Elizabetini hiši. Služila jej je kot dekla cele tri mesece; posvetila Janeza Krstnika s svojo pričujočnostjo; napolnila Elizabeto s svetim Duhom; Cahariju dala dar prorokovanja; napolnila vso družino z milostmi; ljubezen jo je nagnila, da zapusti samoto, ljubezen jo je peljala dolgo pot čez gorovje; ljubezen jo je naredila za deklo teti; ljubezen jo je zadrževala toliko časa pri hiši; ljubezen jo je okrepčevala z udanostjo za vsa dobra dela.

To sta vam dva vzgleda Marijne ljubezni do bližnjega v dušnih in telesnih dobrih delih. Pa neizmerno večja so dela Marijne ljubezni za celo človeštvo.

Kakor je na mogočno besedo božjo: „*Bodi!*“ nastal ves svet, tako je na Marijno besedo: „*Zgodi se mi po tvoji besedi*“ — imel svet na novo preustvarjen, prenovljen in človeški rod odrešen biti. Ko je človeški rod po privoljenji Eve na besedo lažnjive kače bil pahnjen v propad: tako je imel biti po privoljenji Marije zopet povzdignjen in rešen. Marija je postala mati našega Odrešenika, da bi bila naša mati; zato jej je vlil Bog materno ljubezen v srce. Ta materna ljubezen se je v njej neizmerno pomnožila, ker je videla, kako nas ljubi nebeški

Oče, da je dal svojega edinorojenega Sina za nas; ker je videla, kako nas ljubi Sin, ki se je daroval sam za nas; ker je videla, kako nas ljubi sveti Duh, ki je pripomogel in sodeloval pri vsem tem; ker je videla, da jo je trojedini Bog izvolil za srednico nam vsem, in da je Kristus na križu kri prelivaje izročil nas v osebi svetega Janeza za njene otroke, rekoč: „žena, glej tvoj sin.“ — Pa še to, mi smo otroci bolečin, in take otroke ljubijo žene še bolj. Sveti Bernard pravi: „Kakor je Kristus z besedo resnice in s trpljenjem na križu nas rodil v duhovnem pomenu za otroke božje, tako je Marija spočela in rodila nas v največjih bolečinah v sočutju s svojim sinom.“ Če je Kristus naš brat, in sin Marije, je pač resnično, kar govori sv. Viljem: „S tem, da je rodila Jezusa, edinega Odrešenika, rodila je Marija mnoge v izveličanje; ker je rodila življenje, rodila je mnoge k življenju.“

Kot Marijni otroci imamo polno pravico do njene materne ljubezni. To pravico nam je dal nebeški Oče, ker jo je izvolil za mater svojemu Sinu, in nas sprejel za svoje otroke; Sin božji je izročil nas za otroke svoji materi v oporoki na križu. Marija je postala naša mati, in je ljubila vse ljudi od tistega trenutka, ko je dovolila v nerazumljivo skrivnost, ko je postala božja mati.

Veličino te ljubezni je razodela najlepše s tem, da je dala svojega božjega Sinú za naše zveličanje v smrt. „Tako je ljubila Marija svet, da je dala svojega edinorojenega sina zanj“, pravi sv. Bonaventura. Sv. Anzelm jo hvali in povišuje kot *blašeno* med ženami, ker presega angelje na čistosti in svetnike na usmiljenji. — „Ta ljubezen do nas pa ni ponehala sedaj, ko kraljuje v nebesih, marveč pomnožila se je, ker bolj pozna revo ljudij“, pravi sveti Bonaventura. In angelj je razodel sveti Brigiti: „Toliko je usmiljenje Marijno, da vsak občuti sladkost, kdorkoli se k njej zateče; in Jezus sam je rekel tej svetnici: „Ko bi moja Mati ne prosila za grešnike, ne bilo bi nikakeršnega upanja za nje. — Oj, resnično, kakó revni in zapuščeni bi bili mi, ko bi Marija ne prosila za nas.

Blagor njim, kateri poslušajo moje nauke, in me posnemajo v ljubezni do bližnjega, kliče nam Marija iz nebes. In sveti Gregor spričuje, da na noben način si ne moremo bolj pridobiti naklonjenosti Marijne, kakor če skazujemo bližnjemu ljubezen in pa usmiljenje. Kakor opominja Kristus: „Bodite usmiljeni, kakor je moj Oče usmiljen“, tako kliče Marija: „Bodite usmiljeni, kakor je vaša mati usmiljena.“ In po besedah svetega Evangelja: „Dajte, in se vam bo dalo ...

Po tisti meri, po kateri vi merite, se bo vam merilo“, — po teh besedah smemo si svesti biti, da nam bodeta Bog in Marija usmiljena po meri naše ljubezni do bližnjega, bodi si, da podeliš miloščino revežu; bodi si, da posvariš grešnega brata, grešno sestro in pripelješ s krive poti na pravo pot. „Daj revežu, pomagaj grešnemu, v nebesih dobiš plačilo“, kliče sveti Metod.

Vzgled.

Frančiška Romana je bila bogata pa pobožna rimska matrona, gospa; bila je prava podpornica in mati revežem. Neapolitanski kralj Ladislaus se je polastil Rima. Mož Frančiške se je sprl s kraljem, ker mu je očital nepošteno življenje; bil je toraj prognan, moral je iti iz dežele na ptuje. Frančiški je ostal le še mali sinček Janez, in še tega so hoteli jej vzeti. Kraljev namestnik Peter Trojanski je moral v vojskinih zadevah odriniti iz Rima, in da ne bi nastal kaki nemir — vzel je iz mesta veljavne može za poroke miru; ko bi se v tem času kaj zgodilo v mestu, bili bi kaznovani ti možje. Med te može bi moral iti tudi mali Janez, ker očeta ni bilo domá. Obupana Frančiška je sklenila otroka skriti, da bi ga rešila sovražnikov. Vendar pa je preje raz-

odela naklep svojemu spovedniku. Pater Antonilo, razsvitljen od božje previdnosti, ukaže jej v njeno strmenje, naj kar sama izroči otroka glavarju Petru. Ona, vajena pokorščine, ne reče nič, hiti po otroka domov ter ga nese naravnost v cerkev *Ara coeli* (Nebeški altar), kjer je bilo nastanjeno vojaško glavarstvo Neapolitancev in dá Janeza ptujim častnikom v roke. Prigovarjajo jej, naj stori vse, da najde milost pri glavarju. Pobožna mati pa reče: „Iskala bom pomoči tam, kjer vem, da mi ne bo odrečena“ — gre k altarju presvete Device, poklekne in goreče moli. Njena ponižna molitev je bila uslišana — Marija je sprejela otroka v svoje varstvo. — Marijna podoba je bila pred sovražniki v tabernakelj zaklenjena — in Frančiška jo je videla skozi zaprta vrata — prvi čudež! — Ko so imeli vojaki odhajati, dene glavar otroka na konja častniku, — ali konj se ne gane z mesta, nobena sila ga ne premakne, stoji kakor bi bil priraščen k tlam; posadijo otroka na družega, na tretjega konja, na več konj — toda noben konj se ne prestopi, glavar ostrmi, vzame otroka, dá ga materi nazaj, češ, tacega zastavljenca ne morem imeti. — Tako je povrnila Marija pobožni materi dobra dela in ljubezen do bližnjega.

Nauk.

Stori bližnjemu dobro, kolikor moreš po svojem stanu. Dvakrat dá, kdor hitro dá. — Sprašuj se vsak večer, kaj dobrega si opustil ta dan.

Molitev.

O preljubeznjiva Devica, ti si obrnila célo življenje na to, da poveljuješ Boga, da Ga ljubiš čez vse. Oj, ko bi jaz mogel posnemati tvoj vzgled; oj, ko bi mogel prva leta mojega življenja posvetiti tvoji službi, o moja vzvišena Gospa! Ker pa to meni ni mogoče, zakaj jaz sem toliko let življenja žrtvoval svetu in mojim strastém, in živel, ne da bi mislil na tebe in na Boga: Pa bolje pozno, nego nikdar, zato se posvetim in darujem tvoji službi, o Marija, za vse bodoče življenje, bodi si veliko, bodi si malo let. Po tvojem vzgledu se odpovem vsem posvetnim željam, udam se čisto ljubezni mojega stvarnika. Tebi, o kraljica, darujem dušo,

da te vselej ljubi; tebi moj jezik, da te vselej hvali; tebi moje srce, da gori vselej ljubezni do tebe. Sprejmi ta dar, ki ti ga donáša grešna duša, sprejmi ga, o presladka Devica. Sprosi mi to milost, da tvojo ljubezen do Boga in do bližnjega vselej posnemam. O Marija, tebi se darujem, o Marija sprejmi me, varuj me. Amen.

Sedmi dan.

Marijna ponižnost.

Dobra je pot ponižnosti, po kateri se išče spoznanje, najde ljubezen, in pridobijo sadovi modrosti.

(Bernard.)

Premišljevanje.

Ponižnost je podlaga in varhinja čednostij, pravi sveti Bernard. In prav pravi, ker brez ponižnosti ne more nobena druga čednost prospevati v duši; ko bi imela duša vse druge čednosti, vse bi moralo ponehati, kedar bi zginila ponižnost. Nasprotno pa je

Bog po besedah svetega Frančiška Salezjana tak ljubitelj ponižnosti, da hiti tje, kjer je ponižnost. Ta tako lepa, tako potrebna čednost je bila na zemlji neznana, dokler ni prišel Sin božji na zemljo, da nas uči z vzgledom in pozove, naj sledimo njemu zlasti v tej čednosti, rekoč: „Učite se od mene; jaz sem krotak in iz srca ponižen.“ Kakor je bila Marija prva in najpopolnša učenka Kristusova v vseh čednostih, tako je bila tudi v ponižnosti, po kateri je povzdignena nad vse stvari. —

Prva vaja, prvo vežbanje v srčni ponižnosti je to, da človek nizko misli sam o sebi. Sveti Mehtildi je bilo razodeto, da je Marija zmiraj tako nizko mislila o sami sebi, da se čez nobenega ni povzdigovala, čeravno je vedela, da je prejela več milostij kakor drugi; ona je to sama spoznala in priznala; to vidimo iz njene vzvišene pesme „Magnificat“. „Velike reči je storil Bog na meni, ki je vsegamogočen, čegar ime naj bo hvaljeno“; ona je videla poveličanje, ktero jej bo došlo, to spoznanje je resnica, to priznanje je ponižnost. Premodra Devica ni pripisovala tega povišanja sama sebi, marveč Bogu; ona ne povzdiguje sama sebe, marveč Boga: „Moja duša poveličuje Gospoda, moje srce se veseli v Bogu, mojem Zveličarju. To je resnica, ker vse pride od Boga. Lastna

oseba — jaz — zgine kakor megla; vse je nezasluženi dar, vse je božje delo. To spoznanje je pravo priznanje, torej prava ponižnost.

To se ni godilo tako, kakor bi se imela ponižna Devica za grešnico; ona je dobro vedela, da ni nikdar žalila Boga — ona se ni delala, kakor da ne bi priznala, da je prejela večje milosti kakor vse stvari. Prava ponižnost je resničnost, pravi sveta Terezija. Pravo ponižno srce priznava posebne darove Gospodove in se še bolj ponižuje. Kolikor bolj je spoznala — božja Mati veličino in dobroto Božjo, tem bolj je spoznala svojo nizkost. Zato se je poniževala bolj kakor vse žene, in rekla z nevesto v visoki pesmi: „Ne glejte me, da sem zagorela, solnce me je opeklo.“ (Cant. 1. 5.) Kakor prosijačica, če je dobila v dar lepo obleko, se ne bo povzdigovala zato, marveč se še bolj ponižala, ker vidi še bolj svojo revo: tako se je Marija poniževala tem bolj, kolikor več milostij je prejela, ker je spoznala in priznala, da je vse to le dar Boga. Prav lepo govori sveti Bernardin: kakor nobena stvar ni dosegla tako velike milosti, tako ni nobena segla tako globoko v ponižnost kakor Marija.

Druga vaja v ponižnosti obstoji v tem, da človek prikriva nebeške darove. — Ma-

rija, najčistejša stvar, je bila prosta pode-dovanega greha, prosta vsakega osebnega pregreška, polna milosti; pa o vsem tem je molčala, nikomur nič razodela o čudovitih zakladih. „Vse veličastvo kraljeve hčere je znotraj“; poje kralj David. (Psl. 44. 14.) Zato so jo imeli vsi ljudje za grešno hčer Evino, kakor vse druge njenega spola. Marija pa je veselo tičala pod to odejo ponižnosti.

Marija je bila prva med devicami, katera je Bogu obljubila devištvo, in ta venec je čislala tako visoko, da bi ga ne bila zamenjala za nobeno kraljevo krono. Ona ga je morala prikrivati pod zastorom zakonskim in materinskim; celó deviškemu ženinu Jožefu ni razodela nič od te skrivnosti. Ona je bila devica in mati ob jednom, nje otrok je bil Sin božji, ona Mati božja; potrebno bi bilo, da pomaga Jožefu iz zadrege, ki ni dvomil nad njeno nedolžnostjo, pa vendar ni vedel nič o skrivnosti — in zapustil bi jo bil, ko bi mu ne bil angelj razodel o skrivnosti obsenčenja po sv. Duhu; pa ponižnost jej je ukazovala molčati o vseh teh čudežnih rečeh; ona je molčé morala gledati in slišati, da so vsi ljudje imeli njenega božjega otroka za Jožefovega sina, za prostega, revnega tesarja. Saj slišimo v svetem evangelju: „Ali ni to Jezus, Jožefov sin, čegar očeta in mater mi poznamo?“ (pri Janezu, glava 6. v. 42.) „Od kod ima on tako modrost in čudeže?

Ali ni tesarjev sin, ali se njegova mati ne imenuje Marija? (pri Matevžu, glava 13.) Od kod ima vse to? Ali to ni tesar? sin Marije? (pri Marku, glava 6. vr. 3.)

Tretjič, ponižnost se kaže v tem, če človek vso hvalo odvrta od sebe in nanaša na Boga. — Glej! Marija se prestraši, ko jo angelj Gabrijel pozdravi in pohvali: „Češčena, milosti polna — Gospod je s teboj.“ Marija se začudi, ko jej reče Elizabeta: „Blagoslovljena si med ženami; blagoslovljena si, ker si verovala?“ Od kod meni to, da pride Mati mojega gospoda k meni?“ — Marija pa je obrnila vso to hvalo na Boga samega, in odgovorila ponižno z vzvišeno pesmijo: „*Magnificat*. — Moja duša pove-ličuje Gospoda“; kakor bi rekla: Ti mene hvališ; jaz pa hvalim Gospoda, da se je po meni usmilil ljudstva, njemu samemu se spodobi vsa čast in hvala. Ti se čudiš, da pridem jaz k tebi; jaz pa občudujem dobroto Božjo, v njem samem se veseli moja duša. Ti me hvališ, da sem verovala; jaz pa hvalim Boga, da je blagovolil povzdigniti mojo ničevnost; zakaj, „Gospod se je ozrl na nizkobo svoje dekle.“

Dalje, znamenje ponižnosti je to, če človek rad drugim postreže, rad služi, rad nizka dela za druge upravlja; če se človek ne sili nad druge; če rad za drugim ostaja,

rad zniževanje prenaša. — Za vse take reči nam daje Marija lepe vzglede; Marija je ostala cele tri mesece pri Elizabeti, upravljala vsa hišna opravila, kakor zadnja dekla.

Sveto evangelje nam nič ne poroča, da bi bil Jezus imenoval pred ljudmi Marijo svojo mater; ni slišala sladkega imena: Mati — moja Mati! Pač pa je na videz trdo ravnal ž njo. V Jeruzalemu je Jezus zaostal v templju, pa ni nič povedal. Ko sta ga Jezus in Marija našla in mu Marija rahlo potožila, kako sta ga v žalosti iskala, se ni izgovarjal, kar naravnost reče: „Kaj sta me iskala, ali ne vesta, da se moram pečati z rečmi mojega Očeta?“ — Na ženitvanji v Kani mu Marija milovaje potoži, da nimajo vina in Jezus odgovori: „Žena, kaj tebi in meni mar?“ — Ko je nekoč v hiši učil, Marija ni šla noter, da ne bi ga motila in nekdo pové Jezusu, da ga mati in bratje iščejo, reče ob kratkem: „Kdo je moja mati? Kdo so moji bratje?“ in stegne roko na učence, rekoč: „Glejte, moja mati, in moji bratje.“ (Mat. 12.) — Pri slavnem vходу Jezusovem v Jeruzalem, kakor se bere na cvetno nedeljo, Marija ni bila pričujoča; ko pa je prišel čas trpljenja, se Marija ni zdržala, da ne bi šla na goro Kalvarijo in se tukaj vsemu svetu skazala za mater tistega, ki je obsojen na smrt. — Tudi med apostelji je

ostala zmiraj na zadnjem mestu, čeravno je bila duša vstanovitvi cerkve, čeravno je poučila o vseh skrivnostih apostelje, kar se je godilo pred rojstvom in po rojstvu deteta božjega. Priča o ponižnosti Marijni nam je evangelist Lukež, ki piše: „Vsi so bili stanovitni v molitvi, in so bili enega duha z Marijo, materjo Jezusovo.“ (Djanje apost I., 14.) Ne smemo misliti, da bi Lukež ne bil vedel, da gre Mariji prvo mesto med apostelji, da mora najpreje navesti Marijo, pa Marija je zasedla zadnje mesto iz ponižnosti za apostelji in ženami in evangelist poroča natanjko po vrsti. Prav je opomnil sv. Bernard: zadnja je postala prva, ter čeravno prva med vsemi, je zasedla zadnje mesto.

Častitljivi sestri Pavli Folinjski je bilo razodeto v prikazni, kako velika je ponižnost preblažene Device. Ko je to prikazen pripovedovala spovedniku, vskliknila je vsa ginjena: Oj, ponižnosti naše ljube Gospé, oj, ponižnosti naše ljube Gospe! O oče, na svetu ni najti sledú ponižnosti v primeri s ponižnostjo Marije. Res, ni dvombe, da za našo spačeno natoro je ni čednosti težje, kakor je ponižnost. Toda to nas ne more izgovarjati. Mariji ne moremo dopasti, ako nismo ponižni. Ošabneže Marija zametuje, ponižne vabi k sebi. Kdor je ponižen, naj pride k meni. (Preg. 9. 4.)

Vzgleđ

Sveta *Matilda* je nekega dne prebirala evangelje in premišljevala razne resnice. Ko pride na besede, ktere je govoril Kristus na križu k svoji Materi: „Žena, glej tvoj sin“, misli si, kako vendar to, da Jezus Mariji ne pravi *Mati*, ampak povsodi le *šena*. Po daljem premišljevanji jo nekaj navdihne, spomni se besedij, ki jih je rekel Bog v raju kači, da bo žena kači glavo strla. Marija je mati Odrešeniku, ki je pekel premagal, vzel hudiču vso moč. Tista žena je Marija. Pri vseh prilikah govori Jezus kot Bog, in ravno z besedo *šena* povišuje, povečuje Marijo kot svojo Mater, kot Mater božjo. Se vé, pred ljudmi je bilo tó *zniževanje*, ker niso verovali na božestvo Jezusovo. Marija pa je vse to mirno, molčé in udano dovezemala. Oj, neizmerne ponižnosti!

Matilda se osrči, prosi Zveličarja, naj bi njej skazoval to milost, kakor Janezu, naj reče svoji deviški Materi v oziru na Matildo: „Žena, poglej na svojo hčer.“ Ta zdihljej je bil uslišan. Matilda je določno slišala, kako jo je Jezus izročil maternemu varstvu njenemu. Matilda se še bolj osrči, prosi polna veselja in zaupanja Jezusa, naj to milost skaže tudi drugim, kteri se bodo priporočali njemu in Mariji. In Jezus jej dá umeti, da ne bo odrekel nobenemu, kdor se

bo ponižno in goreče priporočal Mariji. — Oj kristjani! Izvolimo si Marijo za svojo mater; pred vsem pa živimo tako, da bomo vredni, biti otroci take matere.

Nauk.

Hitro, ko se zbudiš, daruj vsa upravila celega dné Mariji in njenemu Sinu. Ako te zadenejo težave in britkosti, nosi jih ponižno, spomni se, da spolnuješ voljo božjo.

Molitev.

O presveta, brezmadežna Devica! Pred svetom si bila tako nizka, pred Bogom pa tako visoka, da te je izvolil za svojo mater in postavil za kraljico nebes in zemlje. Hvalim Boga, da te je tako povišal; veselim se, da si združena z Bogom. Bližati se tebi, ki si bila pri tako vzvišeni časti tako ponižna, sramujem se jaz revež, ki sem vkljub mnogih grehov še ves napuhnjen. Pa vendar te pozdravljam z besedami: „Češčena si Marija, milostij polna.“ Dovolj mi to. Glasno spoznam, da si prava Mati božja; pa

kot taka si tudi mati našega zveličanja, mati grešnikov. Oj Marija, prosi za nas; prosi vselej; prosi sedaj, ko smo še v nevarnosti za izveličanje; prosi zlasti ob naši zadnji uri. Rešeni vse nevarnosti bomo častili tebe in tvojega božjega Sina na veke. Amen.

Osmi dan.

O devištvu Marije.

(Marija vzgled devicam.)

Kolikor bolj vzvišena je
čast devištvu, toliko večja
mora biti skrb jo ohraniti.
(Piše sv. Ciprijan.)

Premišljevanje.

Odkar je po grehu v raju nastal hud razpor med poželjivimi čuti in pametjo, je človeku silno težavno ohraniti čistost. Ne-prenehoma moramo hvaliti Boga, da nam je dal Marijo za vzvišeni vzgled te čednosti. Po pravici slavi sveti Albert Veliki Marijo *Devico devic*, ker ona je bila prva, ki je brez

sveta, brez vzgleda posvetila Bogu devištvo ter postala voditeljica vsem devicam in jih vabi, naj jej sledijo, kakor poje kronan prerok David: „Za njo so device h kralju peljane; peljane so z veseljem in radovanjem; peljane so celó v kraljevi tempelj.“ (Psl. 44. 15.)

Zavolj čistosti imenuje sveti Duh v visoki pesmi Marijo *golobico*: „Glej, lepa si, prijateljica moja; lepa si, tvoje oči so golobje oči.“ (Cant. 2. 14.) Tudi liliji jo primerja. „Kakor lilija med trnjem, tako je moja prijateljica med hčerami.“ (Cant. 2. 2.) Te besede govori sv. Duh o cerkvi Kristusovi, ki se sveti med ptujimi narodi po čistosti in svetosti. Po razlagi svetih učnikov in po porabi cerkve so rečene pa tudi o Mariji, brezmadežni, deviški nevesti sv. Duha, ktera se sveti kakor čista, bela, brezmadežna roža med trnjem, t. j. med drugimi hčerami Eve, ktere so pa po podedovanem grehu postale že bodeče trnje, in ktere pač zbadajo, pa niti sebi, niti drugim ne koristijo: med tem, ko Marija, kot vselej čista in sveta, čudovito lepa in ljubeznjiva, vse vnema, kar se jej bliža; ali kakor pravi Dionizij Kartuzijan: Druge device so bile trnje za sebe in za druge, Marija pa ni bila trnje.

Kakó so device trnje same sebi in drugim? Res je, da pekel napenja vse moči,

da bi te zlate bisere pobral za se, in če eno devico vjame, to mu je najdražji plen; in kar je najžalostneje, je to, če je nedolžnost enkrat zgubljena, ne vrne se nikdar več nazaj; res ta spačeni svet si prizadeva na vse sile, da bi tem ljubljenkam božjim in Marijnim strgal z glave krono belolilijasto; toda najhujšega sovražnika nosijo device same v sebi — in ta sovražnik je tisto netilo lastne poželjivosti, katero netilo vneto po spačeni natori osmоди in popari najkrasnejšo, najlepšo lilijo.

Prav govori sveti Hieronim vsaki devici: „Spomni se, da hodiš med zanjkami, pazi, da se ne vjameš.“ Obrni se na kraljico devic, uči se po njenem vzgledu, kako moraš devištvo gojiti in varovati (ohraniti), da boš po njenih rokah prejela milosti za to. Sveti Gregor Nacazijanski pravi, da je Marija toliko čislala lepo čednost devištva, da bi se raje odpovedala časti materinstva božjega, samo da bi le ohranila čistost. To se vidi iz besedij, ki jih je rekla Gabrijelu angelju, ko jej je naznanil, da bo spočela in rodila: „Kako je to, ker moža ne poznam“, je rekla; in še le potem, ko jej angelj pové, da jo bo sveti Duh obsenčil in da bo ostala devica, še le potem je dovolila, rekoč; „Naj se mi zgodi po tvoji besedi.“ — Sveti Ambrož, govoreč o prečisti Devici, pravi: „Kdor

čistost ohrani, je angelj, kdor jo zgubi, je hudič. In sv. Remigij pravi: „Večina odrastlih je pogubljenih zavaljo te pregrehe.“

Zmaga nad to strastjo je redka. Zakaj to? Zato, ker se potrebnih pripomočkov v to svrho ne poslužujejo. — So pa trije glavni pomočki in to so — *post*, *varovati se nevarnosti*, in *molitev*.

Post ni samo to, da si človek malo pri jedi pritrga. Sveti Bernard pravi: Naj se postijo vaše oči, vaš jezik, vaša ušesa — naj se posti vaša poželjivost.“ Kaj bomo rekli o taki devici, ktera hoče vse videti, vse slišati; ktera hoče povsodi zraven biti; ktera se lišpavo oblači, da bi jo gledali ljudje, ktera se ogleduje v cerkvi po možkem spolu in gleda, kje bi videla lep obraz; kaj bomo rekli o taki devici, ktera vleče na ušesa, da bi kaj zvedela kaj o sosedovi deklini; koga ima rada, kdo postopa za njo; kaj se godi v sosedovi hiši in kdo zahaja v hišo? pa hitro raznese po celi soseski, kar je slišala, bodi si resnično ali zlagano, in ne more zamolčati nobene reči, ko že vendar krščanska ljubezen zahteva, da moramo zakrivati slabosti bližnjega. — Kaj porečemo o takih deklinah, ki se odtegujejo očem starišev in iščejo družbe fantovske in celó po gostilnah hodijo? — Vprašamo, je li to post? — Ali se pravi to, varovati se nevarnosti?

Kje je molitev? kakšna je molitev? — Ali je, ali pa ne; pa tako, da se Bogu usmili. — Poglejmo na Marijo.

Marija je bila *domá* — je marljivo *delala* — je *molila*. V Marijnem vzgledu imaš, krščanska devica, vodilo za svoje življenje. Marija v prvi mladosti v očetovski hiši; potem v templju; v samoti v Egiptu; v hišici Nazareški; potlej v zbirališču aposteljev in v družbi prvih vernikov; ona ni šla nikamor, če je ni klicala dolžnost ljubezni božje, ali ljubezen do bližnjega. In ko je šla obiskat teto Elizabeto, je hitela jadrno čez gorovje, kakor bi ne hotela nič videti. Lilija ne raste na cesti, ne na hišnem pragu, ne na trgu razveseljevanja, da je nihče ne pohodi; lilija raste le v ograjenem vrtu. Sveti Ambrož pravi: „Učite se, device, da ne bote letale po hišah, ne vstavljale se po javnih trgih, ne spuščale se v zabavljive razgovore; Marija je bivala domá, na javnem je pa hitela naglo naprej.“ Marija ni nič vedela o tem, kar imenuje svet razveseljevanje, kratkočasje, blebetanje; nič o tem, kar mika oči in ušesa. — Tudi ti, krščanska devica, drži se hiše, varuj se slabih tovaršij, da ti ne zgine nedolžnost. V boju s poželjivostjo zmagajo beguni, pravi Filip Neri, zmagajo tisti, kateri bežijo pred slabimi tovaršijami.

Marija je delala domá; upravljala vsa ženska dela: predla, prala, kuhala, sploh kar je bilo treba storiti za sveto družinico; pri vseh opravilih pa so bile njene misli in želje zmiraj utopljene v Gospoda; ona je delala vse iz ljubezni do Boga, da dopolni voljo božjo. — Tudi ti, krščanska devica, spolnuj voljo starišev, poslušaj svarjenje starišev; opominjevanje starišev je glas božji; če pa si dekla, poslušaj glas gospodinje, gospodarja; služabnik si zasluži ložje nebesa kakor drugi; stori udano svojo dolžnost, s tem spolnuješ voljo božjo.

Marija je *molila* zmiraj, njen duh je bil utopljen v Boga; ko je bila še v templju v mladosti, je molila in premišljevala, brala svete bukve in ko je telo počivalo v rahlem spanju, njen duh se je bavil z Bogom. Pomisli, krščanska devica, da čistost je dar božji, je čeznatorni dar, ta dar potrebuje čeznatorne pomoči — in treba je molitve. Podoba molitve je lilija; lilija raste iz zemlje, pa puhti proti nebesom. Čistost ohraniti, za to je treba molitve. Sveti Pavel pravi: „Devica misli na to, kar je božjega.“ (Kor. II. 34.) To pa ni mogoče brez molitve. Devica, ktera ne moli, ni podobna liliji, ona ne misli na to, kar je božjega; ona ne živi kot devica in ne bo dolgo devica ostala. V skušnjavi zoper čistost je edina pomoč molitev.

Priporočaj se Mariji; Marija je varhinja nedolžnosti.

Vzgled.

Sveta *Juta* je bila bogata, mlada, lepa vdova. Več premožnih in imenitnih snubačev je imela, toda odrekla je vsem; ona je hotela živeti samemu Kristusu. Posebno je častila Marijo; sebe in svoja dva otroka je posvetila nebeški kraljici, pod njeno varstvo je stopila z otroci. Ko je živela doma v sveti pobožnosti, obiskaval jo je neki mladenič, sorodnik pokojnega moža. Občeval je večkrat ž njo in negoval otroka, češ, da ju prav rad ima; pri tem se mu je vnela skrivna ljubezen do nje. Pobožna, prosta Juta tega ni zapazila, ker ni nič slabega mislila. Mladenič bi jej rad večkrat to razodel, pa si ni upal iz strahu in spoštljivosti, enkrat pa ga premaga strast in pové. Juta osupne in ga pograja: Prijatelj, če se že Boga ne bojiš zavoljo greha, pomisli, kolika sramota bo za naju, če to ljudje zvedó. Tako ga odpravi; goreče je prosila Boga, da bi dal mladenču pamet, prosila Marijo, naj jo varuje. — Neki večer pozno v noč pridejo njeni žlahtniki, da prenočijo v hiši, bili so na potovanji, in med njimi tudi tisti mladenič. Juta se je prestrašila, slutila kaj hudega, pa ni nič pokazala. Po večerji so šli vsi spat; gornjo hišo

so vso zavzeli, ona je šla v spodnjo hišo pri tleh v deklino izbo; bila je sama, celo noč premolila — ob polnoči sliši, da nekdo tava in hodi v temi; vedela je, da je on. Bežati ni mogla, vpiti ni smela, da ne bi ga osramotila. Le Marijo je klicala na pomoč. — Kar se zasveti skozi vse špranje; ona odpre vrata, kakor da bi s kom govorila — in vidi, da stopa lepa gospa iz obednice doli po stopnicah in zakliče: „Juta, varuj se, ostani mi zvesta.“ Mladenič se zgubi kakor tat, in Juta je bila rešena. Nikoli več ni prišel v hišo.

Nauk.

Varuj se slabih tovaršij. V nevarnosti zdihuj: O sveto, brezmadežno, čisto spočetje preblazene Device Marije, varuj me!

Molitev.

O moja brezmadežna Gospa! veselim se s taboj, da si ovenčana s toliko čistostjo; hvalim Stvarnika, da te je obvaroval pred grešnim madežem. Oj, da bi te svet spoznal za

jutranjo sarjo, okinčano z božjo svetlobo; spoznal za *ladjo zveličanja*, obvarvano potopa greha; spoznal za čisto golobico, za *sapečateni studenec*, ktereга ne kali sovražnik; spoznal za *belo lilijo*, ki se jedina med Adamovimi otroci bliščiš v nedolžnosti. — Oj, naj te pozdravim: „Vsa si lepa, madeža ni na tebi. O sladka, o ljubeznjiva Devica; ne zavrzi me, z milostljivim očesom poglej na grde rane moje duše; imej usmiljenje z menoj; o čudežni magnet, potegni moje srce náse. S Filipom Nerijem kličem k tebi: Stori, da vselej mislim na tebe, in ti ne pozabi mene. O ljubezniva Mati, o kraljica nebeška, prosi zame, reši me, naj pridem k tebi, da te bom častil in hvalil na vekomaj. Amen.

Deveti dan.

Marijna pokorščina.

Pokorščina je čednost,
ktera druge čednosti v srce
vsaja in vsajene obvaruje.

(Sv. Gregor.)

Premišljevanje.

Vodilo vsake pokorščine je volja božja; Bogu je podvržena vsaka stvar. Volja božja nam je naznanjena po razodenju, po sveti cerkvi, po predstojnikih, po stanovskih dolžnostih, in po lastni vesti. Kdor spolnuje voljo svojega predstojnika, spolnuje voljo božjo. Kdor zapoveduje v imenu božjem, kdor uboga, oba spolnujeta voljo božjo; oba služita Bogu. Marija je nam najlepši vzgled prave pokorščine; ona je ubogala vselej, naj ji je zapovedal Bog sam po svojih naredbah, naj ji je naznanil kdo *drugi* voljo božjo.

Iz ljubezni do lepe čednosti pokorščine si Marija ni prikladala družega imena, nego *dekla*: „Glej, dekla sem Gospodova“ — je rekla Gabrijelu pri oznanjenju. „Res, prava dekla Gospodova“, vsklikne sveti Tomaž Vilanovski, „ktera se nikdar ni vstavljala volji božji ne v besedi, ne djanju, ne v mislih,

marveč vselej in v vsem je bila pokorna volji Gospodovi.“ Ona sama pričuje v vzvišeni pesmi „Magnificat“, da ima Gospod dopadenje nad njeno pokorščino. „On se je ozrl na nizkobo svoje deklet“; zakaj, ponižnost, deklet lastna, je popolna pripravnost ubogati. Sveti Irenej uči: „Kakor je Eva po nepokorščini postala vzrok smrti sebi in vsemu človeškemu rodu, tako je bila Marija povod zveličanja sebi in vsemu človeštvu. Marijna pokorščina je bila bolj popolna kakor vseh svetnikov; zakaj, drugi ljudje težko delajo dobro zaradi nagnenja k hudemu, vsled podedovanega greha po Adamu. Ne tako Marija, o kateri govori sveti Bernardin Sijenski: „V njej ni bilo niti narmanjšega upora, ker ona je bila podobna kolesu, katerega vsaka sapica svetega Duha hitro pripravi v tok.“ Ker je bila brez Adamovega greha, ni čutila prečista Devica nikakeršnega upora, da bi ne bila pokorna Bogu; zato je pazila samo na to na zemlji, kar je dopadalo Bogu. O njej veljajo besede v visoki pesmi: „Jaz spim, pa moje srce čuje. Jej! glas mojega ljubega je, ki trka.“ (Cant. 5.)

Kako pripravna je bila Marija za pokorščino, pokazala je v dejanji, ko je ubogala rimskega cesarja, da spolni voljo božjo. Judje so bili takrat pod rimsko oblastjo.

Cesar Avgust napové splošno ljudsko štetev. Vsak se je moral oglasiti v rojstnem kraju svoje rodovine. Jožef in Marija sta bila Davidovega rodú, ona sta bivala v Nazaretu, njihov rojstni kraj je bil Betlehem, domovina Davidova. Nastopila sta dalno pot (celih pedeset italijanskih milj), o zimskem času (v bornem stanu) in ona noseča. Če pomislimo, da ondi nista našla prenočišča v hiši, da sta morala ostati na polju v bornem hlevu, da sta morala dalj časa ondi bivati: lahko si mislimo, koliko je pretrpela preblážena Devica, pa vendar ni godrnjala, ni tožila, brez uporeke je ubogala radovoljnega srca. Marija je vedla, da bo Mesija rojen v Betlehemu po prorokbi Miheja (5. 2.); ona je videla migljež božji v tem ukazu nevernega cesarja, ki je nevedé bil orodje naklepom božjim. — Tudi mi posnemajmo Marijo po besedah svetega Bonaventure: „Če slišiš glas ukazujočega človeka, predstojnika, spomni se, da ti doni v ušesih glas božji; ubogaj molčé brez godrnjanja, in pokornega srca delaj.

Marija je spolnovala iz pokorščine celo postavo, kar je bilo Judom sploh zapovedano, ne gledé na to, če jo veže ali ne. Takó na priliko se je podvrgla obredu očiščevanja, kar je bilo treba navadnim grešnim ženam, in prinesla dar, ukazano revnim.

Čudovito se je skazala nje pokorščina do deviškega ženina. Jožef pride ponoči k njej in jej naznani, da se mu je angelj v spanji prikazal, ter mu zapovedal, naj vzame njo in dete, pa naj beži v Egipt, ker hoče Herod dete umoriti. Marija je vstala in se pripravljala za beg, nič ni ugovarjala. Lahko bi bila rekla: morda so to le prazne sanje, katerim ni toliko verjeti in v takih važnih rečeh; saj je meni angelj rekel, da bo ta otrok od Gospoda prejel Davidov prestol in vladal hišo Jakobovo; to je dete božje in bi moralo bežati pred zemeljskim kraljem? Ko bi bil pravi angelj, naznanil bi po dnevi, ne ponoči; in o pravem času, da je moč kaj pripraviti; in zakaj bežati v Egipt med malikovalce, zakaj ne na jutrovo h kraljem, k svetim možem? Kdo bo pot kazal po puščavi? Kdo nas bo varoval roparjev? Dete se bo med potjo ugonobilo. — Nič tacega ni mislila Marija. Kaj je storila Marija? Ona je vstala, vzela dete in se udala Jožefu brez ugovora, lepo ubogala, in popolno izročila sebe in dete vodstvu namestnika nebeškega Očeta, kateri ni od nje nič družega zahteval, nego pokorščino.

Največjo pokorščino je skazovala Marija nebeškemu Očetu s tem, da je bila zedinjena z Jezusom, s svojim sinom, v pokorščini od njegovega včlovečenja do njegove smrti na

križu. — Kakor je nebeški Oče hotel dati svojega Sina za odrešenje človeštva: tako je hotel, da Marija dá svojega sina; in dala ga je. Nebeški Oče je hotel, da sin dovrši to daritev v pokorščini do smrti na križu — in Marija ga je spremila v srčnem sočutju na Kalvarjo, stala pod križem potrtega pa pokornega srca in tako prinesla neskončno daritev pokorščine. Takrat je bila volja Jezusova in Marijna jedna volja. In tako je Marija, velika žena, v pokorščini z novim Adamom, svojim božjim Sinom, strla glavo peklenski kači.

Vzgledje.

Kako zeló dopada Bogu pokorščina, vidimo nad temi le vzgledi:

Ko je sv. *Frančiška Romana* še v zakonu živela, molila je nekega dne Marijne dnevne ure, kar jo zakliče mož. Frančiška hitro vstane in gre. Pride nazaj in moli dalje; pa jo zopet pokliče mož, ona uboga na besedo in gre, in to se je zgodilo petkrat kmali eno za drugim. Ko pride slednjič nazaj, da bi končala molitve, vidi da so zadnje besede, kjer je prenehala, vse z zlatimi črkami zapisane. Iz tega se je prepričala, da je njena molitev in pokorščina Bogu dopadljiva.

Sveti *Peter Celestin* — pozneje papež — je imel že kot otrok navado, da je upravljal Marijne dnevne ure. Da bi ložje bolj zbrano molil, šel je nekoč v cerkev pred sveti križ, kjer sta stala pri križu Marija in Janez. Ko začne molitev, vidi, da sta Marija in Janez pri njem, in molita ž njim vsopredno; bilo mu je prijetno pri srcu, kakor bi bil v raj. Molili so bolj počasi kakor je on navadno molil. Ko je molitev končana bila, zgineta Marija in Janez. Peter teče naglo domov, in pové materi vse, kaj se mu je zgodilo. Mati je bila vesela, pa Petru ojstro zažuga, naj molči, naj nobenemu nič ne pravi. Toda Peter ni ubogal, pravil je vse drugim dečkom. Naslednjo noč pridejo k njemu angelji s šibami v rokah, da ga bodo topli zaradi nepokorščine. Eden angeljev pa reče: Nikar ga ne tepimo, saj ni storil iz hudobije. Tudi to je povedal Peter materi in prosil odpuščanja. — Otroci! ubogajte starše vselej, ne prikrivajte jim nobene reči.

Nekoč se je Marija prikazala pobožnemu frančiškanku Akurzu. Prišla je v sobo; pogovarjala sta se o svetih rečeh; med pogovorom je bil Akurzi poklican, naj gre bolnika spovedovat. Naglo vstane in gre. Ko pride čez dolgo časa nazaj — Marija ga še čaka v sobi in ga pohvali zavljo zveste, nagle ubogljivosti.

Nauk.

Dā posnemaš Marijo, ubogaj vselej starše; bodi pokoren in posluhen predstojnikom; če imaš kaj povedati, povej mirno brez togote. Tako spolnuješ voljo božjo. Uči se pokorščine že v mladosti.

Molitev.

O preblāžena kraljica, o milostiva Mati, ki deliš obilne milosti rado-darno vsem, kateri se zatekajo k tebi; glej danes se priporočam tebi jaz revež, prazen sem zasluženj pa obložen z grehi. O Marija! ti imaš ključe nebeških milostij; spomni se moje revščine, saj imaš navado dati več, kakor te prosijo, ravnaj tudi z menoj tako. O milostiva kraljica nebeška, če me sprejmeš ti v svoje varstvo, ne bom se bal ničesar. O Mati usmiljena! vem, da ti je veselje, če pomagaš najbolj revnemu: Glej, jaz sem grešnik, pa hočem in želim, poboljšati se, spremeniti svoje življenje. O Marija, ti moreš pomagati mi, pomagaj

mi, da zveličanje dosežem; povej mi, kaj moram storiti, da dopadam Jezusu, in storil bom. Upam, da postanem s tvojo pomočjo zvest služabnik božji. O Marija, ti moja mati, moja tolažba, moje upanje, usliši me, ne zapusti me; zaupam na tvoje usmiljenje jaz revni grešnik. Amen, Amen.

Deseti dan.

Marijno uboštvo.

Blaženo uboštvo, ktero je prosto ljubezni do časnih dobrot, in noče ubogatiti s časnimi zakladi, ampak želi ubogateti na nebeških dobrotah.

(Leon I. papež.)

Premišljevanje.

Kristus, naš ljubeznjivi Odrešenik, je hotel na zemlji v uboštvu živeti, da bi nas učil, kako moramo zemjske dobrote le malo ceniti in iskati samo nebeških dobrot.

Sveti Pavel govori: „znana vam je milost našega Gospoda Jezusa Kristusa, da je za-
voljo vas ubog postal, akoravno je bil bogat,
da bi po njegovem uboštvu vi obogateli.“
(Kron. II. 8. 9.) K tem besedam pristavlja
sv. Gregor Nacijanski: „Ubog je bil Kristus,
da bi nas obogatil; hlapec je bil, da bi nas
oprostil; doli je stopil, da bi nas povzdignil;
skušan je bil, da bi mi zmagali; šel je v
nebesa, da bi one, kateri so padli, k sebi
potegnil.“ One, ki hočejo za Kristusom ho-
diti, vabi Jezus sam z besedami, ki jih je
govoril mladenču: „Ako hočeš popolnoma
biti, pojdi, prodaj kar imaš in imel boš za-
klad v nebesih — ter pridi in hodi za
menoj.“ (Mat. 19. 21.)

Najbolj popolna njegova učenka in po-
snemalka v uboštvu je bila Marija, mati
njegova, ki je obljubila Bogu uboštvo z de-
vištvom vred, predno je bil Jezus rojen. Prav
lepo govori o uboštvu Marije slavni govor-
nik jezuit Pater *Patis*, ki pravi: „Marija je
bila kraljevega rodú, iz hiše Davidove, pa
na mesti slave kraljeve hčere je imela živ-
ljenje navadne ponižne device; mesto kra-
ljeve palače je bilo njeno bivališče pred
zaroko z Jožefom ozidje Jeruzalemskega
templja, po poroki pa borna hišica v Naza-
retu; mesto kraljeve krone je nosila na glavi
revno ogrinjalo; mesto žesla je imela v roki

preslico in iglo; mesto prestola kraljevega jej je bila delavnica tesarjeva; mesto v bogastvu je bila v revščini, ktera je podajala božjemu detetu slabe plenice na slami v jaslih Betlehemskega hleva; ktera je prinesla za novorojeno dete darila ubogih, par golobov v tempelj; ktera je položila mrtvo truplo Jezusovo v ptuj grob; in slednjič je bila ona izročena v oskrbnništvo ljubljencu Jezusovemu sv. Janezu; ki je tudi sam reven bil.

Znamenje pravega, skromnega in ponižnega uboštva je tudi to, da človek ne občuje preveč s spačenim svetom, da ne pase radovedno oči, da se ne razgovarja o nepotrebnih rečeh, da raji doma ostaja po besedah svetega Avgušтина: „Učite se, na svetu stati nad svetom. (Če tudi telo imate, notranji duh naj plava nad svetom po višinah).“ Tega se učimo od Marije. V templju je rastla Marija kot prava nebeška roža, nobena posvetna sapa je ni osmodila; v tihi hišici Nazarenski je živela — „le angelj jo je našel.“ Ko je šla k Elizabeti, ni hodila po obljudenih selih, šla je — hitela je po gorovji, kakor bi ne hotela videti ničesar. Ko je šla v Betlehem, to je bila pot pokorščine in bivala je na polju v hlevu. Potovanje v Egipt je bil beg; potovanja v Jeruzalem so bile poti bogočastja in pobožnosti, občevala je le s svetimi ljudmi; samo

jedenkrat se je razgovarjala z drugimi, namreč s služabniki pri ženitvanju v Kani, pa to je bilo delo ljubezni do bližnjega. Kratko rečeno, njen duh je bil v nebesih, četudi je občevala po telesu z ljudmi.

Ustno poročilo pravi, da je Marija pač imela toliko premoženja, da bi bila sama lahko pošteno živela, vendar se ni ubotavljala, vzeti za moža poštenega in marljivega tesarja Jožefa. Vadila sta se v vseh čednostih, zlasti v svetem uboštvu. Sveta Devica je rekla Jožefu: „Ljubi moj ženin, vedi, da radovoljno uboštvo je dokaj velika čednost, po kateri človek, rešen nepotrebnih posvetnih skrbij, tem lažje svojo dušo k Bogu povzdiguje in zmiraj lože nebeškega zveličanja želi. Ker sem toraj po božjem navdihnjenji spoznala imenitnost in veljavo te čednosti, zato sem že zdavno, ko sem še v templju bila, tudi to Bogu obljubila, da nočem nikoli ničesar posesti na tem svetu. Bova torej, ako ti je všeč, dohodke zemljišč mojih starišev in kar si sicer z delom prisluživa, razdelila na tri dele, jednega za tempelj, drugega za reveže in kar ostane, od tega bova živela midva. Dobri Jožef je bil zadovoljen in tako sta živela v lepem miru v Nazaretu v hiši njenih starišev. Tako sta se vadila v svetem uboštvu, odpravila sta vso obilnost, kakor pričuje Marija sama sveti Brigiti, rekoč: „Od

posvetnega blaga si nisva jaz in Jožef nič pridržala, nego to, kar nama je bilo potrebno za živež in obleko.“ — Uči se, kristjan, da ni nikakršna sramota, ampak čednost, ako je človek rad ubog; saj sta si tudi nebeška kraljica in njen sin Jezus radovoljno izvolila uboštvo.

Kdor hrepeni po blagu in premoženji, ta ne bo zveličan, je rekel sveti Filip Nerij; in njemu pritrjuje sveta Terezija, rekoč: Neobhodno bo pogubljen, kdor hlepi po nečimernih stvareh. Vender pa ne uboštvo, ampak ljubezen do uboštva je čednost. Zato je rekel Kristus: „Blagor ubogim v duhu“, to je, katerih srce ni navezano na časne dobrrote in pa radovoljno prenašajo pomanjkanje; taki imajo pri vsej revščini nebesa na zemlji. Tako je lahko rekel sv. Frančišek serafinski: „Moj Bog in moje vse“; kdor ima Boga, ima vse dobrrote. Recimo s sv. Ignacijem: „O Bog, daj mi svojo ljubezen, daj mi svojo milost in jaz sem bogat dovelj.“

Vzgleđ.

V nekem kraju na Nemškem je bil gospod župnik poklican, naj gre bolnika pripravljat na smrt. Ta bolnik je bil velik bogatin, stanoval v krasni hiši, imel služabnikov vsake vrste in bogati prijatelji in sorodniki so stali okoli postelje. O spovedi in

o prejemi sv. zakramentov ni hotel nič slišati, le računal je, koliko so mu dolžniki še dolžni. Ko stopi pobožni g. župnik v hišo, spoznal je kmali, da v vsakem kotu hudiček čepi. Ko se razgovarja s sorodniki o stanu bolnika, pošlje revna vdova prosit, naj bi jo previdili s svetimi zakramenti za umirajoče. Ker vidi blagi gospod, da bo treba dalj časa ostati v hiši, ker bolnik je v veliki nevarnosti, in da bo treba, pripravljati ga, naroči, naj gre g. kapelan previdet revno vdovo. Kapelan se naglo napoti z zakramenti in ko pride v hišo, vidi, da je vse borno, hišne oprave skoro ni nič, v stranski sobici je pa vse svetlo; kapelan si ne upa vstopiti. Kaj je to? Marija je pri ženi, Marija odpre vrata in namigne kapelanu, naj vstopi, pri-
makne mu stol, naj spove ženo, in zgine. Žena se pobožno spové in prejme sveto obhajilo. In kmali je zvesta služabnica Marijna mirno zaspala v Bogu. — Kakšen razloček med smrtjo bogatina in smrtjo revne služabnice božje!

Nauk.

Krščanska duša! če te tare revščina, spomni se, da je bila revna tudi Marija; prenašaj revščino v spokornem duhu iz ljubezni do Boga; čaka te nebeško bogastvo.

Molitev.

O preljuba Mati moja! kakšna bo vender smrt tako revnega človeka, tako velikega grešnika, kakor sem jaz? Če pomislim na tisti trenutek, ko bom umrl in ko bom stopil pred pravičnega sodnika in če pomislim, da sem sam kriv ostre obsodbe, groza me obhaja, strah me je za moje zveličanje. O Marija, moja Mati! Kri Jezusa in tvoja priprošnja mi dajeta tolažbo in upanje. Ti si kraljica nebes. Ti si Mati božja. Ti si neskončno mogočna in ravno ta veličina te dela bolj naklonjeno, da imaš usmiljenje z našo revščino. Tvoje ljubeznjivo srce rado pomaga, kjerkoli vidi, da je treba pomoči. Ti tolažiš žalostne, Ti pomagaš premagovati skušnjave; Ti skrbiš vselej za naš blagor. Oj, ti tolažnica žalostnih, utolaži moje žalostno srce, ki se priporoča tebi: Žalosten sem, ker mi vest očita toliko pregreh; žalosten sem, ker ne vem, če sem jih zadosti obžaloval

in zbrisal s spokornimi deli. O Marija, moja Mati, ako me ti ne utolažiš, kaj mi je početi? O Marija, moja Mati, sprosi mi resnično kesanje, sprosi mi moč, da zboljšam svoje življenje in zanaprej Bogu zvesto služim. In kedar mi nastopi zadnja ura, o Marija! ne zapusti me; daj mi moč, da vkljub mojih grehov se ne bojim hudega duha. O nebeška kraljica! utolaži moje srce ob zadnji uri! O Marija, tisto uro pričakujem tvoje tolažbe; o moja Mati, ne pusti me brez tolažbe. Amen.

Enajsti dan.

Marijna potrpežljivost.

Potrpežljivost vam je potrebna, da božjo voljo storite in dosežete obljubo.

(Sv. Pavel na Hebr. 10. 36.)

Ta svet je kraj, kjer si moramo nabirati zasluženja za nebesa. Zato se po pravici imenuje *dolina solz*. Mi vsi smo tukaj

na zemlji, da trpimo, da rešimo dušo v potrpežljivosti za večno življenje, kakor govori Zveličar sam: V potrpežljivosti bote ohranili svoje duše. (Luk. 21. 19.) Bog nam je dal Marijo v vzgled za vse čednosti, pa še posebno v vzgled potrpežljivosti. Sv. Frančišek Saleški pripomni, da je Kristus dal Mariji navidez zanikajoč odgovor: „Žena, kaj je tebi mar in meni“, da nam je postavil svojo mater za vzor potrpežljivosti. Pa čemu bi preiskavali na dolgo, — saj je celo življenje Marijno nepretrgana veriga potrpežljivosti. Marija nam daje v vsaki skrivnosti, katero poznamo iz evangelija, lepe vzglede za različne čednosti, pa daje tudi priliko, da jih premišljujemo iz različnih ozirov in obračamo na razne zadeve svoje duše.

Marija si je bila dobro svesta, da izvira iz visokega, kraljevega rodu, da je iz hiše Davidove; pa mora živeti svetu neznana, prikrita v nizkosti, v revščini in pomanjkanji — pa nikdar se ne ponaša s svojo blagorodnostjo, ne želi bogastva; še vesela je nizkobe. — Kristjan! če te revščina stiska, poglej na Marijo, prosi jo pomoči in tolažbe, da bi mogel voljno prenašati revo, saj te čaka obilno plačilo.

Marija je morala kot triletno dete, kakor vemo iz ustnega poročila, zapustiti očeta in mater, zapustiti rojstno hišo, ločena od sveta

je preživela mladost v ozidji Jeruzalemskega templja; bila je pokorna tujim ljudem, upravljala vsa dela navadne dekle. Le pomisli, krščanski posel, kak lep vzgled imaš na Mariji! Poslušaj gospodinjo, poslušaj gospodarja, uči se potrpežljivosti od Marije; spolnuj svoje dolžnosti vse vestno, natanjko; tako služiš najbolje Bogu; le glej, da si v milosti božji.

Marija se je iz pokorščine zaročila po naredbi predstojnikov, po volji božji z bornim tesarjem Jožefom; zapustila je Jeruzalem in šla v mestece Nazaret; ondi je v mali hišici gospodinila kot borna gospodinja in tako stopila v občevanje s svetom; pa njen duh je bil vedno utopljen v Boga, zaupno je občevala z nebeškimi angelji; lahko bi bila rekla sv. Pavlom: „Naše prebivanje pa je v nebesih.“ (Filipl. 3. 20.) — Krščanska žena! Bodi zvesta žena, pobožna mati, pridna in marljiva gospodinja, kakor uči naš Slomšek. Če ti ni kaj prav, če si morda stopila v zakon zoper voljo starišev, ali morda ne iz pravega, pobožnega namena, uči se potrpežljivosti od Marije, prenašaj vse nezgode z udanostjo v voljo božjo, obrni vse britkosti za pokoro za prejšnje pregrehe, prosi Marijo milosti, da bi mogla svoje dolžnosti natanjko spolnovati. Spomni se besedij svetega Avgušтина, ki pravi: *Če nisi v stan poklican,*

prizadevaj si, da *boš* poklican. Priporočaj se Mariji, Marija svojih ne zapusti.

Odkar je postala Marija božja mati, bilo je vse njeno življenje nepretrgana vrsta trpljenja; na jedno trpljenje je nastopilo drugo večje, huje trpljenje; zakaj, kar je trpel njen božji Sin, to je trpelo njeno materno srce. Ona je morala gledati, kako je božjemu Odrešeniku ob času triletnega pouka nasprotovalo hudobno ljudstvo z nevero, nehvaležnostjo, obrekovanjem in sumničanjem, s preganjanjem, z nevistjo in sovraštvom. Ali je pa kazala nevoljo in britkost? O ne! Ona si je vzela za vzgled svojega božjega Sina, ki je molčal na vse žaljenje, vedno povračal hudo z dobrim in jokal nad nehvaležnim ljudstvom; vedno molil in delal za blagor svojega naroda.

Kaj bi rekli še le o potrpežljivosti preblazene Device ob času trpljenja in smrti njenega božjega Sina! Posamezna trpljenja prepuščamo v premišljevanje vsakteremu posebej, ker so preobilna, preobširna. Tukaj naj navedemo v kratek pregled te besede, ktere je zapisal sveti Bernardin: „Marija je videla, da je cena za odrešenje sveta postavljena na nizko, slabo ceno — na sramotnih trideset srebrnikov, videla, da je moč svetnikov prišla v smrtne težave, videla, da je človek najlepše rasti s krvjo oblit, da je

Gospod svetá kakor ropar vjet; videla, da je nebeška moč v ozke spone ukovana; videla je, da je tisti, ki stresa stebre zemlje, navezan na steber mučeniški; da je stvarnik sveta bičan do krvi; da je sodnik sveta postavljen pred brezbožne na sodbo; videla, da je zasramovan od druhal, tisti, kterege poveljujejo nebeški prebivalci. — Pa kaj je storila Marija, ko je trpel nje božji Sin? Ona je molčala, molila, darovala nebeškemu Očetu njega in — sebe za vse ljudi celega tega sveta, pa tudi za sovražnike.

Že samo sočutje pri bolečinah Jezusovih je dovelj, da stori Marijo za mučenico potrpežljivosti; zato pravi sv. Bernardin Si-jenski: „Križana je spočela Križanega.“ Vztrajnost in vzvišenost njene potrpežljivosti se kaže že v tem dovelj, da je stala na gori Kalvarji pri umirajočem Jezusu: „Poleg križa Jezusovega je stala Mati njegova.“ Res, mora se verjeti, da je Marija občutila in sočutila vse grozovitosti, ktere je pretrpel njen preljubljeni Jezus. Vsakdo priznava, da matere, ktere vidijo trpeti otroke, občutijo večje bolečine, kakor ko bi trpele same, zato sveti Ildefonz smelo trdi, da so Marijne bolečine presegale vse bolečine mučencev. Kakor prekosi solnčna svitloba svitlobo vseh drugih zvezd, tako presegajo Marijne bolečine — bolečine vseh mučencev. Pobožni učenjak

pripomnja: zato so bile bolečine božje Matere tako velike, ker ona sama je mogla imeti dostojno sočutje pri smrti učlovečenega Boga.

Ako hočemo biti dobri in zvesti otroci Marije, posnemajmo jo v potrpežljivosti. Kaj nam more pridobiti v tem življenji več zasluženja, v večnosti pa več časti, kakor potrpežljivost v trpljenju, pravi sveti Ciprijan. „Tvojo stezo bom ogradil s trnjem“ je rekel Gospod proroku Ozeju; kakor trnjeva ograja varuje vinograd, tako obdaja Bog svoje služabnike z britkostimi, da se ne navezujejo preveč na posvetne reči. Potrpežljivost nas varuje pred grehom, varuje nas pred pogubljenjem, govori Ciprijan. „Potrpežljivost delo dopolni“, pravi sveti Jakob (1. 4.); to je, ona nas posveti, če voljno prenašamo trpljenja, ktera nam naloži Bog, naprimer revščino, bolezni itd., pa tudi ona, ki dohajajo od ljudij, kot preganjanje, obrekovanje in druge krivice. In sveti Pavel nas opominja k potrpežljivosti z besedami: „Ne utrudimo se, zakaj naša sedanja, kratka in lahka nadloga nam pripravlja nezmerno visoko večno čast.“ (Kor. II. 4. 17). Prav lepo govori sveta Terezija o tem in pravi: Trdni sklep, da boš potrpežljivo, krepko prenašal trpljenje, odvzame mu polovico grenkosti. — Toraj,

ako nas teži križ, zatecimo se k Mariji, tolažnici žalostnih, kraljici mučencev.

Vzgleđ.

V življenju svete Brigite se bere: Bil je bogat mož, žlahtnega rodu, pa razuzdanega življenja. Celo s hudičem se je zavezal in mu služil celih šestdeset let. Misliti si je, kako je tak človek živel ločen od Boga in brez zakramentov. Pa vender se ga je Kristus usmiliti. — Ko je bil ta človek za smrt bolan, ukaže Jezus Brigiti, da pošlje svojega spovednika k temu človeku, naj gre tje in ga opominja, naj se spove svojih grehov. Ta je šel, pa bolnik mu reče, da mu nima nič povedati; on gre drugič k bolniku, toda ne upravi nič s tem peklen-skim sužnikom. Nato ukaže zopet Kristus Brigiti, naj gre spovednik še enkrat, ta gre in pové bolniku, da je zato tolikrat prišel, ker se hoče Kristus njega usmiliti, ter ga je Jezus sam poslal. Ko nesrečnež sliši to, bil je ginjen in začne jokati: Kako je to mogoče, da bi dobil odpuščanje jaz, ki sem šestdeset let bil sužen hudiču in storil toliko grehov; jaz sem že obupal. — Duhoven ga tolaži, mu prigovarja, če se v resnici kesa svojih grehov, obljubi mu on v imenu božjem odpuščanje vseh grehov. Nato se

grešnik ojači in reče: Oj, jaz sem mislil, da sem že obsojen; ker pa me Bog še ni zavrzel, hočem se še danes spovedati. Res spovedal se je tisti dan prav skesano vseh pregreh in drugi dan je prejel sveto obhajilo za umirajoče in šesti dan je umrl vdan v voljo božjo. Po smrti je bilo razodeto Brigiti, da je ta človek rešen pekla in da je njegova duša v očiščenju v vicah. To pa zato, ker je ta človek imel pri vsej zlobnosti še nekako češčenje do žalostne Matere božje, da mu je ona izprosila rešenje, ker je vselej, kedar je videl njeno podobo, imel srčno sočutje ž njo.

Nauk.

Prenašaj voljno vse težave in britkosti; glej, da imaš vest prosto smrtnega greha; Daruj vse žalostni Materi božji, kliči jo na pomoč.

Molitev.

O žalostna Mati, kraljica mučencev! O Mati Jezusova, o mati moja, mati nevrednega otroka; skesanega srca spoznam, da sem tudi jaz tebi žalosti delal; zakaj žaljenje tvojega Sinu je tudi žaljenje tvojega mater-

nega srca. Kaj mi je storiti? Kaj drugega, nego da skesanega srca zdihujem, grešil sem zoper tebe, grešil zoper tvojega Sinú. O Marija, žalostna Mati, koliko si žalovala za Jezusom, svojim božjim Sinom, ki je umrl za mene, stori, sprosi, da bodo tvoje solze in Jezusova smrt meni v korist. Bodi mi milostiva mati v življenji, sprosi mi milost, da svoje grehe obžalujem in zboljšam življenje. Bodi mi milostiva mati ob zadnji uri, da pogleda Jezus na mene, kakor je pogledal na tebe in Janeza, kteremu je izročil mene tebi za sina. Oh Marija! podaj mi takrat mogočno roko usmiljenja, zakrij me pod plašč svoje milosti, obvaruj me pred peklenkim sovražnikom. In ko bi takrat ne mogel klicati tebe in Jezusa na pomoč, kličem sedaj in bom klical, dokler živim: Jezus, Marija, vama izročam svojo dušo. Amen.

Dvanajsti dan.

Marijna gorečnost v molitvi.

Molite brez nehanja ali,
neprenehoma molite.

(Sv. Pavel Tesal. 5, 17.)

Premišljevanje.

Neprenehoma moliti se pravi sploh to, da človek, kateri je v milosti božji, opravi zjutranjo molitev, stori dober namen, da bo delal čez dan vse k časti božji in upravljal vse dolžnosti v imenu božjem, ne da bi ravno celi dan klečal in molil s sklenjenimi rokami.

Najlepši vzgled vedne molitve nam je Marija; zakaj o nobeni duši se ne more trditi, da bi tako popolnoma spolnovala nauk Jezusov: „Treba je moliti vselej, in ne jenjati“ (Luk. 18, 1.); od nobenega drugega se ne moremo lepše učiti, kako potrebna je stanovitnost v molitvi, kakor od Marije. — Marija je bila že od mladih let Bogu posvečena, izvoljena za nevesto sv. Duha — sedež modrosti božje. Ni dvoma, da je bila polna spoznanja božjega in poznanja božjih reči, poznanja skrivnostij svete vere; bolje kakor vsak učenik, vsak prorok v

Izraelu. Vrh tega je bila že ob času bivanja v templju poučena v razumevanju svetih knjig stare zaveze, ktere so bile glavni predmet pouka in izobražbe pri Judih. In tako je postala Marija „najmodrejša devica.“ In kolikor globokejša, kolikor obširnejša je bilo njeno spoznanje večnih resnic, tem bolj je bilo vneto njeno srce, njen duh, da jih je premislila. In pa še, če si mislimo njeno nedolžnost, ker je *brezmadešna*; ker je bil *Gospod š njo*; bila *milosti polna*, ker je bila zmiraj zjedinjena z Bogom.

Dalje je živela preblazena Devica do zaroke z Jožefom ločena od sveta, nemo-tena od vsega, kar svet zadeva, v hiši božji, in bavila se, to je, upraviti imela samo z božjimi rečmi, ter je tem laže premišljevala, laže molila. — Potem pa, ko je večna beseda meso postala, in ona njegova mati bila, potem je bila najožje zjedinjena z njim; kako bi želela kaj drugega, in živela za koga drugega, nego za svojega božjega Sina? Marija je bila vtopljen v premišljevanje. In če pravi sv. Pavel o prvih kristjanih: „Naše bivanje je v nebesih, (Fil. 3, 20.) recimo s sv. Janezom Damaščanom: Marija sama so bila nebesa.

Marija je bila vedno z Bogom združena; njen duh je bil obrnjen k Bogu, z Bogom se je razgovarjala, z njim občevala, med delom njemu tožila, njega prosila, njemu ve-

selje ali pa žalost razodevala; ravnala vse z Bogom; pa vendar je imela še posebej odločene ure za molitev vsak dan. Sveti Hieronim piše, da je Marija od ranega jutra molila do devete ure. In sv. Ambrož trdi, da je spala samo za potrebo, ne iz nagnjenja ali za kratek čas, ali da bi telesu stregla, kakor govori nevesta v visoki pesmi: „Jaz spim, pa moja duša bedi“ (Cant. 4, 2.). Preje je hrepenela po Odrešeniku, vedno prosila Boga, naj že pošlje Odrešenika revnemu svetu, in ko je bilo njej naznanjeno, da ga bo Ona spočela, prosila je za vse človeštvo, za vse ljudi vseh narodov, naj bi ga veselo in hvaležno sprejeli, kakor skrbi dobra mati za blagor vseh svojih otrok. Saj je pa tudi Marija poznala revo in bedo ljudij bolje kakor kdorkoli drugi; nihče ni poznal dobrote in milosti božje tako, kakor Marija; zato ni molil ne hvalil s toliko gorečnostjo kakor Marija nobeden drugi. Ni je stvari ne v nebesih ne na zemlji, ki bi bila Bogu tako dopadljiva kakor Marija; nobena molitev človeška ne more Boga tako povelečevati kakor molitev in hvala Marijna. V kratkem rečeno, molitev Marijna je bila *stanovitna*, popolnoma *sbrana*, in v sami pobožnosti, namreč *prosta* vseh posvetnih raztrešenostij. Njen cilj je bil Bog — sam Bog. — O Marija, sveta Mati Jezusa, sprosi nam ljubezen do molitve in dobro molitev!

Kristjani! tudi nam je treba moliti. Jezus sam vелеva moliti; in sicer kaže z lastnim vzgledom, opominja z besedo. In to je treba iz treh razlogov: 1.) V molitvi in z molitvijo se Bog časti in poveljuje, kar je naša dolžnost storiti; 2.) ker smo mi na vse strani potrebni božjih dobrot in milostij, in pa 3.) ker je Bog v svoji modri previdnosti navezal podeljenje darov na našo prošnjo. Saj govori Jezus sam: „Prositi, in se vam bo dalo; iščite in našli bote; trkajte, in bo se vam odprlo.“ (Mat. 7, 7.) Prvi slučaj nam kaže Jezus v priliki o vdovi, ki je krivičnega sodnika toliko časa prosila, naj bi jej storil pravico, da ga je sprosila. Drugi slučaj vidimo v priliki o zakladu, ki je zakopan v njivi in bogatin kupi njivo, da najde zaklad. (Mat. 13, 44.) Tretji slučaj pa imamo v priliki o možu, ki trka o polnoči pri prijatelju, naj mu posodi kruhov. (Luk. 11, 5. sq.) Ker smo toraj zmiraj potrebni, treba je zmiraj prositi, zmiraj moliti; to nam Jezus sam vелеva: „Treba je, vselej moliti in ne jejnati.“ (Luk. 10, 1.) Vedno moliti se pravi, ne da bi človek ravno zmiraj molil ustne molitve, marveč da sprejme vse kakor od Boga, kar ga zadene, da živi združen z Bogom v milosti božji, da je brez smrtnega greha; tak človek je po sv. pismu pravičen človek. Zato pravi sv. Avguštin: „Pravični

ne jenja nikdar moliti; razun ako jenja pravičen biti.“ — O koristi molitve piše prav lepo sveti Lovrencij Justinijan, rekoč: „Molitev je pribežališče sveti duši, tolažba dobremu angelju, strah in trepet hudiču, Bogu prijetna služba; molitev je zatiranje hudobij, zrcalo duše, mati in podlaga čednostij; molitev vodi vest, pelje k spoznanju, goji zaupanje, unema ljubezen; molitev je tolažba pri delu, vodilo h kesanju, ključ do nebes; molitev zatira slabe misli, oživlja razstreseno srce; molitev je posnemanje angeljev in hranilnica duhovnih dobrot.“ In zato govori sveti Avguštin: Res pravično živeti ume le on, kdor ume prav moliti. — Prosimo Marijo, naj nam sprosi milost, da bomo radi in zmiraj prav molili.

Vzgleđ.

Kako Marija plačuje pobožno molitev.

V neki vasi so živele tri poštene, pobožne dekleta, sklenile so, da se hočejo pripravljati na praznik Marijnega očiščevanja — na praznik Svečnice; molile so sv. Rožnivenec in druge molitve. Proti koncu pobožnosti se jim prikaže Marija. Prvi večer pride k prvi najbolj pobožni devici, oblečena v bogato, zlato obleko kot kraljica ne-

beška. Marija se jej zahvali za češčenje in jo blagoslovi. — Drugi zečer pride k drugi devici, pa v bolj prosti obleki, in jo tudi pohvali. Ta pa jo vpraša: O kraljica nebeška, zakaj nisi prišla tako krasno oblečena, kakor sinoči k moji prijateljici? Marija pa odgovori: ker me je ona bolj bogato oblekla. Slednjič se prikaže še tretji devici, toda prav prosto oblečena, v debelo, robato obleko, in tej očita mlačnost. Ta pa prosi Marijo odpuščanja in obeta, da se bo zanaprej bolj podvizala, da jej bo po močeh ustrezala. — Drugo leto so se zopet pripravljale device na ta praznik. Pa so molile bolj zbrano, bolj stanovitno in z večo gorečnostjo. In glej, na predvečer Svečnice se jim prikaže Marija vsem trem objednem, ko so molile skupno. Bila je velečastno oblečena kot kraljica, spremljali so jo angelji; ona pohvali vse tri device, reče jim: Bodite pripravljene, kmali boste pri meni v nebesih. In tako se je zgodilo. Drugi dan so povedale spovedniku to naznanilo in prejele sveto obhajilo. Res, ločile so se iz sveta brez velikih težav v Gospodu, ena za drugo, vsak teden ena.

Nauk.

Stori vsako jutro dober namen in ponavljaj ga pri svojih opravilih večkrat na

dan. Na večer izprašaj vest, kaj si govoril — kaj si storil čez dan. Obudi kesanje čez vse pogreške celega dne. Priporočaj se Mariji pred molitvijo in prosí pomoči pri molitvi svetega Duha, začni danes devetdnevnicó v ta namen v čast sv. Duhu.

Molitev.

Pribežališče k Mariji.

Presveta Devica, prečastitljiva Mati Božja, s ponižnim srcem pritečem k Tebi; Ti si moja Mati in pomočnica moja, Tebi želim služiti kot svoji Gospej, ljubiti Te kot svojo mater, Tebe naj imenujem mojo pomočnico. Tebe prosim pri neprecenljivi krvi Tvojega preljubega Sinú, da tudi mene sprejmeš in me prišteješ svojim zvestim služabnikom, sinovom in varovancem. Spoznam, da zaradi neštevilnih, prevelikih grehov nisem vreden te milosti; ali ker nobenega ne odvrneš od Tvojega usmiljenega pogleda, zato in zaupajoč na Tvojo dobroto pritečem k Tebi. Sprejmi me med

svoje otroke, sprejmi me v svoje mo-
gočno varstvo; sprejmi me v ma-
terno naročje Tvoje milosti; sprejmi
me v svojo skrb, da Ti zvesto slu-
žim v tem življenji in enkrat srečno
umrjem. Amen.

Trinajsti dan.

Marija Mati usmiljenja.

Češčena Kraljica, Mati
milosti, življenje, sladkost
in upanje naše, bodi če-
ščena. (Salve regina.)

Premišljevanje.

Ker je Bog namenil Marijo za milostljivo mater nam vsem revnim človeškim otrokom, dal jej je tudi tako srce, da more spolno-
vati dolžnosti milostljive matere. Saj imajo
tudi (svetski) pobožni stariši to navado, da
vadijo otroke milosrčnosti s tem, da delijo
revežem miloščino po rokah svojih malih,
nježnih otrok. Sveti Gregor iz Nikomedije
pripoveduje o Mariji v otročjih letih ob času
bivanja v templju, da je angelj hodil vsak

dan k njej, ž njo se razgovarjal, jej stregel kakor sestri ali materi; donášal nebeške hrane; kar je dobivala hrane od duhovnov v templju, to je delila revežem. Temu se ne bomo čudili, saj vemo, da je krokar nosil jedilo proroku Eliju; da je puščavniku Pavlu skozi 60 let prinašal krokar vsak dan pol hleba kruha; da je Danijelu v levinjak donášal angelj hrano; da je Izraelcem v puščavi Bog mano dajal ter tako jih živil 40 let. Če se je to godilo služabnikom božjim, zakaj bi se ne moglo goditi Materi božji? Marija je že kot otrok imela reveže pri svoji mizi in jih milosrčno okrepčavala.

Tudi v odrastlih letih je bila Marija revna, in z Jožefom vred si je služila živež z rokami, pa vendar zmiraj je imela kaj podeliti revnim ljudem. To dovzamemo iz jedinega dogodka, ki nam je iz evangelija znan. Povabljena je bila s svojim božjim Sinom vred na ženitvanje v Kani. Zaročenci so bili borni sorodniki, pred časom jim zmanjka vina. Marija zapazi to, hitro jim pomaga iz zadrege s tem, da poprosi Sina za čudež. To kaže očitvidno milosrčnost deviške Matere božje.

Tukaj je šlo za reč, ki sama na sebi ni bila bistveno potrebna; zakaj vino je bolj za boljše pogostovanje gostov; ko bi ga zmanjkalo, saj bi ne bil nihče ravno pogrešal, saj

so vedeli, da so zaročenci revni, in nikdo bi jim ne bil zameril — ali Marija je bila milosrčno usmiljena, ni mogla prenašati zniževanja neveste in ženina pred gosti. Sama ni mogla pomagati, ker je bila revna; prositi ni mogla, ker so bili sorodniki revni, torej kaj storiti? Prosila je svojega usmiljenega, pa vsegamogočnega Sina in rekla samo: „Vina nimajo.“ In Jezus je spolnil nje milosrčno sočutje in pokazal svojo mogočnost, ter spremenil šest vrčev vode v najboljše vino. — Tukaj vidimo previdno milosrčnost Marije, vidimo, koliko premore njena želja pri vsegamogočem Sinu. — To se je godilo v malenkostnih, telesnih zadevah. Kaj pa še le v važnih dušnih zadevah? — Sveti Peter Damian pravi: „Po eni ženi se je razlilo prokletstvo na zemljo; po drugi ženi je bila zemlja prokletstva oprana v obilnem blagoslovu.“ Zato nas opominja Tomaž Vilanovski: „O človek! priteci k Mariji pri vsaki stiski; če te greh teži, če te skušnjava moti, če te preganjanje boli, zateci se v zavetje k Mariji.“

Sveti učeniki imenujejo Marijo *prosečo vsegamogočnost*. Sveti Bonaventura pravi: „Marija je odlikovana od svojega Sina pred vsemi drugimi s tem, da je vsegamogočna, da prejme vse, za kar prosi.“ Sin je vsegamogočen po natori, Mati je vsegamogočna

po priprošnji. Kako pa prosi ona za nas? Kedaj je začela prositi? Kedaj neha prositi? Na to odgovarja sveti Bernardin: „Ko je Marija na angeljevo pozdravljenje privolila, da bo spočela večno Besedo: od tistega trenutka prosi neprenehoma Boga za naše zveličanje, in se poganja tako za nas, da nas ima vedno v svojem ljubečem srcu.“ Ona ne prosi Boga kot služabnica, ne kot svetnica in prijateljica, ampak prosi kot Mati; ona ga ne prosi kot stvarnika, kot Gospoda nebes in zemlje, ampak ona ga prosi kot svojega Sina. Marija prosi za nas, ne kot za ptuje reveže, ampak prosi za nas, kot za svoje otroke, Marija prosi za nas, dokler je Mati božja, dokler smo mi njeni otroci, dokler so revni na svetu. In njena priprošnja je tako močna, tako izdatna, kakor je njena ljubezen, ki jej nikdar ne zgine iz srca. Blagor človeku, kdor se zateka k Mariji. Saj pravi sveti Bernard in ž njim cela sveta cerkev: „Še nikdar ni bilo slišati, da bi bil kdo zapuščen, kdor se je zatekel k Mariji, njo prosil za pomoč, in se priporočal Mariji.“

Priča temu je ves katoliški svet. — Količno praznikov Marijnih obhaja sveta katoliška cerkev v čast Mariji! Vsak dogodek, vsaka skrivnost ima svoj praznik: Spočetje, rojstvo, oznanjenje, obiskovanje in Vnebohod Marije. Marija je ena sama, pa ima toliko

imen: Marija pomagaj, Marija dobrega sveta, Rožnega venca, Marija škapulirska, tolažnica žalostnih, pomoč kristjanov, pribežališče grešnikov. Koliko je božjih pot! Koliko cerkvâ posvečenih Mariji, po hribih in dolinah; v mestih in vaseh. Koliko je spomenikov na dobrote Marijine! Zakaj to? Od kodi to? — Vse to je storilo katoliško ljudstvo, da potrdi resnico, da je Marija res usmiljena Mati, da deli milosti dušne in telesne brez prenehanja.

Mesto posameznega vzgleda.

Tu navedemo par slavnih Božjih pot:
 a) *Čudni Zvon*. Na Francozkem je bila slavna Božja pot *Rok Amadur* (po naše bi rekli — Vesela Gora), kamor je hodil že sveti Dominik. Ondi je nad čudodelno kapelo zvon, ki je brez vrvi, brez vsakega štrika, ta zvon zveni sam in oznanjuje Slavo Marije sam od sebe; drugi zvonovi imajo namen, da kličejo verne v cerkev. — Če je človek v smrtni nevarnosti, da ni mogoče po človeško, da bi bil rešen smrti, in on kliče na pomoč *Amadursko Marijo* in ona ga reši, takrat pa ta zvon zveni sam od sebe in oznanja veseli glas slave Marijne. Oni pa, ki slišijo to, zapišejo v Romarski zapisnik dan v mesecu, uro dneva, kedaj je pel ta zvon. — In čez pol leta, morda čez leta dan pride člo-

vek, včasih cela familija iz dalnjih — daljnih krajev zahvalit se Amadurski Mariji; da je bil ta in ta dan, to in to uro človek smrti rešen, pripovedujejo z ginjenim glasom. In vselej se vjema dogodek z zapisnikom, kedaj je zvonil zvon. — b) *Majka Božja Bistrička*. — Glasovita Božja pot je v Bistrici na Hrvaškem. Stari Hrvati rekaajo: „Kto ni videl Majke Bistričke, on neče videti Očca nebeskoga.“ To se pravi: „Kdor ne gre nikdar na Bistrice, ta ne bo prišel v nebesa.“ In res to vam je krasna božja pot: tje hodijo Hrvati v neštevilnih trumah, tje hodijo Madžari, tje hodijo tudi Slovenci iz južnih krajev. — Tu naj vam povem v kratkem, kar je pisatelj teh Šmarnic sam videl: Cerkve je lepa, velika, pa brez stolov. V velikem altarju je Marija, obraza čisto črnega, kakor lauretanska, belo oblečena, Jezusa ima v levem naročju. Okoli cerkve se vleče veliko poslopje, zgoraj so sobe za ptuje duhovne, ki pridejo ob shodih spovedovati; v pritličji je dolgi hodnik (Arkada), kjer stojé spovednice; nad spovednicami je 22 lepih slik, ki predstavljajo razne čudeže Majke Bistričke, vsaka slika ima napis. Tu vidiš 7 Hrvatov v turški ječi v Kaniži, brez upanja rešitve. Okoli polnoči se prikaže Marija, rekoč: „Ne bojte se sedemsinki, pritecite k meni na Bistrice, in rešeni boste.“ Ko se zbu-

dijo, pokleknejo, molijo in obljubijo se Majki. In glej, čudež! Okovi jim padejo raz nog, vrata se sama odprejo. Oni pa bežijo na Bistrico. — Tu vidiš trgovce na vzburjeni dereči Dravi — in rešeni so potopa. — Tu vidiš mladenča, ki je utonil med bičjem — in rešen, otet je. — Tu vidiš bolnika, ki je bolan osem let — Marija ga ozdravi. — Tu bereš napis „Roparji po ognjenem oblaku oplaseni.“ Prišli so roparji, da bi Bistriško cerkev okradli; cerkev je v temno meglo zakrita, proti roparjem pa je ognjeno svitla, oni se skrivajo v grmovji, obrazi so jim ognjeno svetli, še brke so jim srebrno bele. — Cuj! drugi dan so šli k fajmoštru na izpoved. Kaj so mu povedali, to ni znano; to pa pravi sporočilo, da so odslej pošteno, krščanski živeli. — Oj preblažena Devica, kako si usmiljena!

Nauk.

Spoznaj, h kateremu grehu si najbolj nagnjen; poklekni vsak dan pred podobo Marije in prosi jo usmiljenja. Ona te zapustila ne bode.

Molitev.

Sveta Devica Marija, Mati Božja! pomagaj tistim, kateri Te prosijo

pomoči; spomni se nas. Ti poznaš revni stan svojih služabnikov. Ne, ne, ne spodobi se, da bi Tvoja tolika milost pozabila našo revščino. Ti premoreš vse pri Bogu; ti premoreš obupanim navdihniti upanje zveličanja. Misli na nas iz ljubezni. Vem dobro, o moja kraljica, da si polna dobrote, polna ljubezni. Kolikrat si že potolažila jezo našega sodnika, ki nas je hotel kaznovati. Vsi zakladi, milosti Božje so v Tvojih rokah. Oj ne nehaj deliti nam dobrote. Ti iščeš priložnosti, da bi revnim pomagala; obupanim milost in rešenje skazala; Tvoja slava bo še pomnožena, če revnim, skesanim grešnikom pomagaš, da pridejo v nebesa. Spomni se torej nas, da Te bomo enkrat v nebesih častili in hvalili. Največja blaženost nam bo to, ako bomo Tebe z Bogom vred gledali, Tebe ljubili, in v Tvojem varstvu večno živeli. Usliši nas, Marija, usliši nas! O Mati milosti, prosi za nas. Amen.

Štirnajsti dan.

Marija, Mati svete družine.

Sveti zakon je velika skrivnost v Jezusu in v cerkvi.

(Sv. Pavel Efež. 5, 23.)

Premišljevanje.

Če premišljujemo sveto družino v Nazaretu, vidimo, da je steber svetosti dovršeno lepo postavljen. Mož je bil svet, žena je bila najsvetejša izmed ženâ, otrok je bil svetost sama; kjer gospodari svetost, tam stojita tudi druga dva stebra — edinost in neločljivost — nerazrušljivo. Svetost je obsežek vseh čednostij, torej so cvetele v tej družini vse čednosti najlepše. O Mariji govori sveti Bernard posebej: „Kakor sonce preseže na svitlobi vse zvezde na nebu, tako preseže Marija s svojim Sinom vse razumne stvari na svetosti.“ Ta hišica v Nazaretu je bila podobna tempelju, podobna nebesom na zemlji; v tej hišici je bil Bog vidno pričujoč v otroku; v tej hiši je gospodinila Mati božja, nebeška kraljica; v tej hiši je gospodaril Jožef, rednik Sinu božjega; v tej hiši je spolnoval Bog v otročji postavi vse dolžnosti človeškega otroka do Marije in Jožefa;

v tej hiši so angeli molili Boga kot hišnega otroka; častili mater kot svojo kraljico; rednika spoštovali in varovali kot namestnika nebeškega Očeta. V tej hišici so stanovale najsvetejše osebe, kar jih je videla zemlja; zato se imenuje ta družina *sveta družina*, ta hiša pred vsemi družimi *sveta hiša*.

Sveti Pavel pravi v listu na Efežane, govoreč o zakonu: žena bodi možu pokorna, mož pa naj ljubi ženo, kakor je Kristus cerkev ljubil in sam sebe zanjo dal. (Efež. 5.) Dobro urejena hiša je tista, kjer mož gospodari, žena uboga. Pravo gospodarstvo je tisto, ako gospodari ljubezen in skrb za domače. Tako je bilo v Nazaretanski hiši. Kjer gospodari meso ne pamet, tam je narobe hiša. (Avguštin.)

a) Jožef je bil na svetosti, časti in modrosti daleč zadej za Božjim detetom in njegovo materjo, pa vendar je vladal v sveti hiši, vodil sveto družino. Jožef je peljal Marijo v Betlehem, in ona je ubogala; on je nesel božje dete k obrezovanju, in dal mu Ime; dete in mati sta ubogala; on je peljal oba v Jeruzalem, da bi dete predstavil Gospodu in Marijo podvrgel očiščevanju, dete in mati sta ubogala; Jožefu se je prikazal angelj, naj reši dete božje pred bodalom Herodovim; on je ukazal materi in detetu, da gresta ž njim v Egipet, da ostaneta tam ka-

kor je velel angelj; on je peljal božjega otroka in njegovo mater v Jeruzalem na praznik; oba sta ubogala. On je gospodaril v Nazaretu v materni hiši, in Jezus in Marija sta mu bila pokorna v vsem brez ugovora, brez izgovarjanja v popolni udanosti in ljubezni. Vidimo pa tudi, kako vestno je spolnoval Jožef vse dolžnosti hišnega gospodarja, kako skrbno, s kolikim trdom, s koliko požrtvovalnostjo je Jožef skrbel za oba. O kako lep vzgled za moža, za ženo, in za otroke! Zato ga je postavil trojedni Bog za glavarja svetej družini. Sveti Duh je spoznal Jožefa vrednega za moža svoji izvoljeni nevesti; Oče nebeški za rednika svojemu Sinu; Sin božji vrednega, da mu nadomestuje Očeta.

Marija je bila po zaroki z Jožefom zmiraj na njegovi strani; domá in na potovanji; v Nazaretu, v Betlehemu, v Egiptu, v Jeruzalemu; nikdar ni šla brez njega v kako družbo; ona je bila zmiraj čista nedolžnost, najzvestejša soproga, ona je svojemu deviškemu ženinu na strani svojega božjega Sina ob zadnji uri zatisnila ugasujoče oči. — Z eno besedo, Marija je bila taka zakonska žena, da je njeno življenje vzor, pouk za vse; njej imajo zahvaliti vse matere, da so dobile nazaj materinsko čast, svoje pravice, svojo veljavo v družini. Po dobrih materah je Marija češčena.

Marija in Jožef sta darovala božje dete kmalu po rojstvu nebeškemu Očetu v templju Jeruzalemskem. Doma sta ž njim molila in upravljala hišno bogočastje; vodila sta ga k praznikom in darovanjem; celo postavo sta spolnovala do zadnje pičice; nikdar ga nista spustila spred oči, in ko sta ga enkrat zgubila brez svoje krivde, iskala sta ga v veliki žalosti, dokler sta ga našla. Tudi telesno sta ga skrbno gojila, varovala prèd vsemi nevarnostimi v britkih skrbah in težkih težavah. Vsi trije so bili jednega srca, jednega mišljenja. Bilo je treh jedno življenje.

Po Jožefovi smrti je živela Marija s svojim božjim Sinom samotno življenje v Nazaretu, — spremljala ga v javnem delovanji — spremljala na poti trpljenja do smrti na križu. Sprejela je zadnje besede iz umirajočih ust v materno srce; ni mogla ločiti se od njegovega groba, dokler ga ni videla, da je šel v nebesa. — To je bila prava ljubezen krščanskih starišev, to naj posnemajo vsi stariši krščanski.

Dragi kristjani! Kako pa je dandanes v krščanskih družinah? ali so svete? — Pogosto se zgodi, da se v grehu pripravljajo za zakon, v grehu nastopijo zakon in v zakonu grešno živijo. Mož in žena ne spolnujeta svojih medsebojnih dolžnosti, se prepirata med seboj. Lepa zastopnost kmali zgine od

hiše. Saj bi najlepše bilo, da se lepo zasto-pita, da ima vsak potrpljenje z drugim, vsak ima svoje slabosti. Če je mož jezen, naj žena molči; če žena pravo govori, naj jo mož posluša; žena je žena, ne pa sužnja, ona ima pravice ka-kor mož. V jezi nikdar ne govoriti; beseda pri-nese besedo, pa pride kletev; kjer hudič go-spoduje, tam ne bo blagoslova Božjega. Ako ni edinosti in lepe zastopnosti med zakon-skimi, je živ pekel že na tem svetu, pravi Slomšek. — Otroke lepo učiti, da radi mo-lijo, lepo ubogajo; svariti, da ne hodijo po slabih tovaršijah, da pridno delajo — toda kleti otrok nikdar ne, ker starišev kletev otrokom srečo podira, govori Slomšek. — Krščanski možje, učite se od svetega Jožefa, da bote svojo družino sveto vladali; prosite ga, naj vam pomaga, da bote vredni namest-niki nebeškega Očeta.

Krščanskim ženam, krščanskim materam daje Kristus lepe nauke po apostolu Pavlu, ki piše Timoteju: „Tako naj se zaljšajo žene v poštenem oblačilu s sramožljivostjo in zdržljivostjo in ne s pletenimi lasmi, ali z zlatom ali z dragim oblačilom, ampak kakor se spodobi ženam, ktere kažejo po-božnost z dobrimi deli.“ In še pristavlja, da bo žena zveličana po spolnovanji stanovskih dolžnostij, ako ostane stanovitna v veri in ljubezni, v posvečenju z zdržljivostjo.“ (Tim.

I. 9. 10. 15.). — Gospodinji daje sv. Hieronim ta lep nauk: „Vladaj svojo hišo in vedi se tako, da se boš skazovala bolj kot mater, nego gospodarico; zahtevaj od služabnikov bolj z dobroto, nego s strogostjo; zvestejša in resnobnejša je služba iz ljubezni, kakor iz strahu.“ (Epist. ad Celantian 14.)

Krščanski očetje, posnemajte Jožefa, krščanske matere, posnemajte Marijo, prosite oba za blagoslov svoji hiši.

Vzgled.

Marija utolaži in osreči celo družino.

Baptist, znan kipar v mestu Solär v Švici, je ležal dva meseca hudo bolan v postelji; imel je prsno vodenico, ki je dokipela do najvišje stopinje. Eden najboljših zdravnikov v mestu ga je zdravil od začetka bolezni, na zadnje je izjavil ženi, da ni več upanja, da bi bolnik ozdravil; nato se je žena posvetovala z drugim zdravnikom, Guggelmanom iz Atisvila; tudi ta je izrekel, da ni upanja; žena je bila povse obupana. Neka pobožna gospa, ki je bila priča bolečin, jej pošlje *čudodelno svetinjo* „Čistega spočetja“; to je dala žena možu na vrat. Takrat so bile otekle roke in noge, celo telo je bilo oteklo, da revež ni mogel premikati

se, niti sopsti, hrbet mu je bil sama rana. V tem žalostnem stanu so pričakovali vsak trenutek zadnje ure. Spovednik prinese bolniku tiskano poročilo o čudežih, ki so se zgodili po tej svetinji. Bolnik začne precej na glas brati to sporočilo, na čudenje žene in duhovna, ker ravno malo preje ni mogel več govoriti, sedaj pa ni jenjal brati, da je do kraja prebral. To je bilo 19. januarja leta 1836. Žena vsa utrujena truda, skrbij in žalosti leže počivat blizo njega; otroci so bili v stranski sobi, žalostni pričakovaje naznanila, da so oče umrli. Okoli treh ponoči zaspi bolnik, in ko se zbudi, čuti se popolno zdravega, žene ga, da bil vstal, pokleknil pred križ ter zahvalil Boga in preljubo Devico za zdravje. Ko se žena zbudi, čuti, da bolnika ni v postelji, kliče ga in vpraša, kje je? Baptist odgovori: „Meni je popolno dobro, Devica me je ozdravila.“ Žena vidi, da kleči pred križem na tleh. Na šum prihitijo otroci, misleči, da umira oče — pa najdejo ga zdravega, rane zaceljene. — Mislimo si, kako srečna in vesela je bila cela družina, kako je hvalila Boga in Marijo. Huguet, 152.

Nauk.

V dušnih in telesnih potrebah priteci k Mariji in Jožefu, prosi za dar pobožnosti in stanovitnosti, za dar čistega srca.

Molitev k sv. Jožefu.

O sveti Jožef, zvesti služabnik Božji, ki si šel večkrat z Jezusom in Marijo v Jeruzalemski tempelj, da bi ondi Boga molil in častil, sprosi mi od svete Trojice dar pobožne molitve, da bi tudi jaz prav pogosto, pridno in goreče molil in vse dose- gel, kar mi je v zveličanje moje duše in na blagor mojega telesa potrebno. — O sveti Jožef, ti si goreče ljubil Marijo prečisto Devico, prosim, pro- sim te, sprosi tudi meni gnado, da bom vsak dan in v vseh potrebahtvojo brezmadežno nevesto, prečisto Devico Marijo, z največim zaupanjem na po- moč klical, njene čednosti zvesto po- snemal, in da bom njenega varstva vselej deležen. Amen.

Petnajsti dan.

Marija, naša mati nas vseh.

Glej! tvoja mati in tvoji sorodniki so zunaj in želijo s teboj govoriti.

(Mat 12, 47.)

Premišljevanje.

Sveti Hieronim nam vsem kliče „Pre dragi! ljubite Marijo, ki jo častite; častite Marijo, ki jo ljubite“, in vi jo ljubite in častite najbolj, ako posnemate njene prelepe čednosti, ker „ona je naša mati.“ — Res, častilci Marijni jo imenujejo *Mater*, in videti je, da jej ne morejo bolj tolažilnega imena dajati, nego da jo vedno in vedno imenujejo *Mati*. Dà — ona je Mati, prava mati; ne sicer telesna mati, ampak v duhovnem pomenu: Mati naših duš, Mati našemu zveličanju. Ko je greh našim dušam oropal milost božjo — oropal jim je tudi življenje; in ker se same niso mogle rešiti te strašne smrti, prišel je Izveličar Jezus Kristus, ter nam v neskončnem usmiljenji in ljubezni zgubljeno življenje zopet pridobil z britko smrtjo na križu.

Od tedaj, ko je Marija privolila na angeljsko oznanjenje, da bo postala Mati božja,

od tedaj je spoznavala Marija svojo nalogo, ktero bo imela spolnovati kot mati Odrešeniku in kot mati odrešenih. In ker takrat ni mogla družega storiti, molila je neprestano za naše zveličanje; vsa svoja opravila, poste, nočno čuvanje, vsa darila je obrnila v ta namen; tako da nas je kot ljubeča mati nosila v svojem srcu, pravi sveti Bernardin. Živela je samo za svoje otroke; za svoje Božje dete in za nas sprejete njene otroke. Iz tega skrivnostnega materinskega življenja se je raztekal neizmerni blagoslov na celo človeštvo. O njej veljajo svetopisemske besede: „Jaz sem kakor reke neizmerne vode, in kakor napeljana voda šla iz raja; rekla sem: Močila bom svoj nasajeni vrt; napajala bom travo svojega travnika.“ (Sir. 24. 41. sq.) — Če pa ima otrok materi zahvaliti bitje, življenje in vse najpreje za Bogom: mora jej biti hvaležen za vse, ljubiti jo, spoštovati jo in biti jej pokoren. — Mi smo otroci Marije — Marija je naša mati. Ali pa spolnujemo otroške dolžnosti do nje? smo ji li hvaležni? ali jo ljubimo? ali jo častimo in hvalimo?

Mati ima veselje, če se otroci radi in pogosto okoli nje zbirajo, če jo spoštujejo, če se v vseh potrebah njej priporočajo, in se vselej za njeno čast potegujejo — toda njeno veselje ne bo popolno, ako jo otroci

ne poslušajo, in njenih vzgledov ne posnemajo, ako svojih napak ne zboljšajo, ako v neslogi in prepiru med seboj živijo, in ako žalijo očeta. — Saj smo pri svetem krstu odpovedali se hudiču, svetu in grehu; udali se Bogu, obljubili spolnjevati njegovo voljo, njegove zapovedi in tako se zavezali posnemati Marijo; ponovimo to obljubo danes Mariji, da jo bomo posnemali; saj je Marija naša mati, ker je rodila Odrešenika za nas! — Glejte krasni prizor: „Deviška mati ima božje dete v naročji, to daritev za grehe sveta.

Ta prizor nam podaja evangelist Lukež, rekoč: „In porodila je svojega prvorojenega Sina.“ (Luk. 2. 7.) K tem besedam pristavlja Alfonz Liguori: „Če pravi evangelist, da je porodila prvorojenega sina, morala je Marija še druge sinove imeti; toda verska resnica uči, da Marija razven Jezusa ni imela nobenega drugega telesnega otroka; ona je morala imeti še dušne otroke in to smo mi.“ V dušnem smislu je Kristus glava cerkve; cerkev je duhovno telo Kristusovo — mi pa smo duhovni udje tega telesa in te glave. Torej, če je Marija mati glave, je tudi mati telesa in njegovih udov; to pa ne v telesnem, ampak v dušnem smislu, kakor je Kristus dušna glava. V tem smislu govori tudi opat sv. Viljem: „V Jezusu, ki je jedin Odrešenik

vseh ljudij, je rodila Marija mnoge v zveličanje; ker je rodila življenje, je rodila mnoge v življenje. Ker je dala Marija svetu Jezusa in življenje, je prerodila nas vse v zveličanje in življenje.“ (Cant. 4. 13.) — Mi smo tedaj duhovni otroci Marije, in moramo se skazati kot otroke Marijne; kot njene otroke pa se ne moremo drugače skazati, nego po dušnem življenji; dušno življenje pa je pobožno življenje. Toraj se moremo skazati za Marijne otroke le tako, da živimo pobožno, da posnemamo njene čednosti. K temu nas spodbuja, kedar pogledamo v podobi božje dete v naročji Marije. — Kar je Marija delala, storila, trpela in darovala v triintridesetih letih za božje dete in ž njim, to je storila, trpela in darovala za nas, svoje duhovne otroke.

Mi smo otroci Marijni, ker nam jo je dal Jezus sam za mater v poslednji oporoki na križu, in pa njej nas izročil za otroke. — Umirajoči Odrešenik reče svoji Materi: „Žena, glej, tvoj sin.“ In reče učencu Janezu: „Glej, tvoja mati.“ To je govoril Gospod kot Bog, ker kot Bog matere ni imel, Mariji ni rekel *mati*, ampak *šena*. Tukaj je govoril z Marijo in Janezom kot Bog, da ima Janez odslej biti njen sin. Izročil je Mariji materne pravice, materne dolžnosti do Janeza, in Janezu otroške dolžnosti do Marije. Ta raz-

mera med to materjo in med tem sinom je bila takrat odločena od Boga; bilo je ustanovljeno kakor natorna razmera med materjo in sinom; pa še v bolj vzvišenem smislu in bila je precej izvršena; zakaj sveti Janez pravi sam o sebi: „In od tiste ure jo je učenec k sebi vzel.“ (Jan. 19. 27.) O teh besedah piše sveti Bernardin: „Po teh besedah je postala Marija zarad velike ljubezni, ki jo ima do nas, ne samo mati svetega Janeza, ampak mati vseh ljudij.“ Tu je bila Marija tista *žena*, ktera je po spravni daritvi svojega božjega sina kači glavo strla — hudiču oblast vzela, in ktera je mrtve otroke Evine oživila; kakor je bila Eva mati mrtvih, tako je Marija mati živih postala. Tukaj nas je Marija rodila v bolečinah. „Kakor nas je Kristus zarodil v trpljenji na križu k dušnemu bitju — za življenje gnade — milosti, za otroke božje, tako nas je Marija spočela in rodila s sočutjem v največjih bolečinah“, govori sv. Antonin. Kakor je Janez spolnil otroške dolžnosti, tako je Marija spolnila materne dolžnosti. Marija se je prikazala sveti Brigiti v molitvi in rekla: „Jaz sem mati božja, mati svetnikom, mati dušam v vicah, mati pravičnim in grešnim na zemlji, ker sem rodila Kristusa; slavo svetnikom pomnožila, trpljenje dušam v očiščevanju zmanjšala, grešnikom sprosila odpuščenje.“

— Marija je precej spolnjevala matrne dolžnosti v novi, še mladi cerkvi, ker je padle vzdigovala, zmotene vodila, omahljive utrjevala, boječe ojačila, žalostne tolažila, v besedi in djanji bila je vsem vse. —

Vzgled.

Vzgleda posebnega za danes ne bomo navajali, ker bi jih moralo biti preveč za vsak slučaj. Mesto vzgleda naj rečemo par besedij v obče.

Kristjani! takó ljubeznjivo mater imamo v nebesih, ona nas ljubi vse; nad dobrimi se veseli, nad slabimi se joka; ljubimo jo tudi mi, najbolje jo ljubimo, ako posnemamo njene lepe čednosti, da smo sramožljivega, lepega vedenja; da smo ubogljivi in pokorni svojim predstojnikom; da pridno in radi delamo; da smo pravični pri vseh svojih delih; da imamo pri opraviilih dober namen, zakaj dobra duša vse na dobro obrača. Zato naj matere učijo otroke moliti precej od prvih let, in posebno vaditi jih, da častijo Marijo; otrok se mora učiti moliti, ko začne govoriti. (Pa kaj bomo rekli, če štirletna deklica zna prav lepo plesati, *križ* narediti, *češčena Marija* moliti pa ne zna.) Kako žalostno je slišati, če se učitelji pritožujejo, da pridejo v šolo otroci, ki ne znajo nič moliti. Moliti se mora otrok od starišev naučiti. — Mati,

če daješ otrokom jesti, uči jih tudi moliti, pokaži otroku proti nebu, da dojde vse dobro od Boga. Taki otroci, kateri so se iz mladega navadli častiti Marijo, taki otroci bodo zmiraj dobri otroci; če tudi pozneje včasih zajdejo, vender se kmali vrnejo. — Lepo je slišati to-le: Mati je vcepila sv. Lidvini že od otročjih let srčno ljubezen do Marije; rada je molila sveti rožni venec, spoštovala in obiskavala Marijne podobe, donášala mala darilca in lepe venčke; kedar jo je mati poslala na polje k očetu in bratom, vselej je gredé mimo cerkve stopila noter in pred Marijnim oltarjem odmolila angeljsko češčenje. Ko je enkrat Lidvina prišla s polja kasneje kakor navadno, in jo je mati potrebovala, jo je mati grajala, da postopa, mesto da bi delala. Lidvina prosi mater odpuščenja: Odpustite mati! šla sem v cerkev in pozdravljala mojo lepo Gospo, ona pa se je takó ljubeznjivo nasmijala, da se kar ločiti nisem mogla. — Mati ostrmi, molči in premišljuje odkritosrčnost ljubega otroka. — Kaj ne, krščanske matere, ta je bila dobra hči, ni napravljala materi žalosti, kakor pa jo vam napravljajo vaši otroci. In ta je postala svetnica. Da bodo tudi vaši otroci dobri, učite jih tudi ve ljubiti Marijo, učite jih z besedo in vzgledom.

Nauk.

Vsak naj zvesto spolnuje dolžnosti svojega stanu; in prosi Marijo pomoči. — Stariši! učite otroke pridnosti in pobožnega življenja v čast Marije.

Molitev.

O Marija, kraljica nebeška! o Marija, naša mati! Ti si toliko prosila Boga, da pošlje svetu Odrešenika, in ti si bila uslišana. Sedaj smo mi tvoji otroci. Oh Marija, naša mati! sprosi nam pri svojem sinu milost, da bomo živeli po njegovih naukih, da bomo vselej spolnjevali svoje dolžnosti. Sprosi starišem milost, pravo razumnost, da bodo vselej vodili otroke po poti pobožnosti, v strahu božjem. Oj Marija, naša mati, sprosi nam srečno zadnjo uro. O Marija, stoj nam na strani ob zadnji uri. Zastopaj nas, prosi za nas pri pravičnem sodniku, tvojem sinu Jezusu. O Marija, naša mati, ne zapusti nas! Amen.

Šestnajsti dan.

Marija, mati skesanim grešnikom.

Vem, da je preblazena devica postala Mati božja bolj zarad grešnikov, nego zavoljo pravičnih.

(Sv. Anselm.)

Materi je ljubezen do otrok že od Boga vdana; matere ljubijo vse otroke, to je že po natori. Najbolj pa skrbijo za one otroke, kateri so najbolj revni. Če ljubijo že navadne človeške matere svoje otroke in jim želijo pomagati do časne sreče, koliko bolj želi Marija, ki ljubi vse, da bi vsi otroci bili zveličani. Marijno srce je zjedinjeno s srcem Jezusovim, ki je obsegalo celi svet in ni izključilo nobenega človeka od svoje ljubezni, tudi največjega grešnika ne. Marija vé, da je za rod vseh ljudij, tudi grešnikov postala mati božja; ona ne odteguje svoje ljubezni nobenemu, tudi grešnikom ne. Marijna ljubezen je duhovna, čeznaravna, od Boga vlita ljubezen, ki presega vsako drugo ljubezen. Kolikor bolj revna je duša, tem bolj si prizadeva Marija, da jo pripelje na pravo pot, da jo reši pogubljenja.

Marija je sama rekla sveti Brigiti: „Jaz sem mati vseh, ne samo pravičnih in nedolžnih, ampak tudi grešnikov, *ako imajo voljo poboljšati se.*“ — Oj, kako lahko najde skesani grešnik usmiljenje pri tej dobri materi, ki more več pomagati, kakor vsaka telesna mati. Kdor pa želi otrok postati te vzvišene matere, ta mora najpreje *greh sa-pustiti*, potem še le ga bo sprejela za svojega otroka. Dokler ostane otrpnjen v grehu, ne more ga ljubiti Marija; in ako je kaka grešna strast vklenila grešnika kakor sužnja za pekel, ta pa vendar se priporoča preblazeni Devici in se hoče poboljšati ter vstrajno, zaupno, stanovitno prosi rešenja iz greha, oj takrat smemo zaupati, da mu bo dobra mati mogočno roko podala in rešila ga težkih spon. — Da grešnik le *spozna* svoj revni stan in želi vstati, Marija pomaga gotovo.

Sveti Bernard govori: „če tudi molitev iz ust grešnika ni lepa, ker ne izvira iz ljubezni, vendar pa je koristna in izdatna, da človek greh zapusti. Tako uči tudi sveti Tomaž: „Molitev grešnika nima sicer zasluženja, pač pa je zmožna, da prejme odpustčenje, zakaj učinek molitve se ne opira na zaslugo molivca, ampak na božjo dobroto in na zasluženje Jezusa Kristusa, ki pravi: „Vsak, kdor prosi, prejme.“ Enako velja tudi

o molitvah, ktere se obračajo na mater božjo. Zato opominja sveti Bernard vsakega grešnika, naj moli k Mariji, in to z velikim zaupanjem; zakaj, če tudi grešnik sam ni vreden tega, za kar prosi, vender bo Mariji podeljeno zavoljo njenih zasluženj, da prejme grešnik tiste milosti, katerih prosi Marija za njega. Ko bi mati vedla, da se dva sinova smrtno sovražita in po življenji strežeta drug drugemu, gotovo si bo vse prizadela, da ju spravi med seboj, pravi sv. Bernard. Glejte, kristjani! tako je tukaj, Marija je mati Jezusova in mati grešnika; ako vidi grešnika, ki je sovražnik Jezusa, gotovo si prizadeva na vso moč, da bi spravila grešnika z Jezusom. Druzega ne zahteva ta mogočna kraljica nič od grešnika, nego da se jej grešnik priporoča, in da ima voljo zboljšati se. Ako torej vidi Marija prosečega grešnika pred saboj, ona ne gleda na njegovo krivdo, na njegovih grehov težo, ona gleda le na njegovo srce, na njegov namen. Ako je namen dober, sprejme milostivo, ko bi imel tudi vse grehe na sebi. Ta ljubeznjiva mati si bo prizadela na vse načine, da mu ozdravi dušne rane, ker ona je v resnici in dejanji mati usmiljenja, ne samo po imenu. To je povedala Marija sama sveti Brigiti. —

Ko je prišla Kananejska žena k Jezusu, in prosila, da bi nje hčer hudiča oprostil,

je rekla, „Jezus, sin Davidov, *usmili se mene*, moja hči silno trpi.“ (Mat. 15. 22.) Morala bi prav za prav reči: usmili se moje *hčere*, ker hči je bila obsedena, ne mati. In ona je prav govorila, zakaj matere občutijo bolečine otrok bolj, kakor ko bi same trpele. Tako prosi tudi Marija, kedar vidi pred saboj grešnika prosečega: *Jezus, usmili se mene!* Glej, o Gospod, ta duša, ki je v smrtnem grehu, je moja hči, Ti se je moraš usmiliti, prav za prav ne radi nje, marveč zavoljo mene, ker sem njena mati. —

Oj, da bi se vsi grešniki zaupljivo zatekali k tej usmiljeni materi — Bog jim bo odpustil vse grehe, če si le sami hočejo kaj prizadevati, in če si sami poti do zveličanja ne zapirajo s svojo trdovratnostjo.

Materna ljubezen je nekaka luč, ki tudi ponoči ne ugasne; ta in vez take ljubezni je tudi med nami in med Marijo. Ona nobenega ne zaničuje, nobenega ne zavrže, če je še tolik grešnik, saj je tudi grešnik odkupljen s krvjo Kristusovo. Ona želi, da bi se tudi grešnik zboljšal; Ona ga vodi in vodi, dokler ga pripelje na pravo pot. Koliko grešnikov se je spreobrnilo na prošnjo Marije, da vsak, ker Jezus deli milost le po Mariji. Pa tudi zdaj še Marija pred sedežem svojega žaljenega sina tolaži žuganje Njegovе pravice z milimi prošnjami za grešnike.

O grešnik in grešnica! priporočaj se Mariji, saj je Ona pribežališče grešnikov, Ona te ne zapusti.

Vzgled.

V Rimu je živela slaboglasna oseba, imenovali so jo lepa *Katarina*. Ko je sveti Dominik v Rimu pridigoval, hodila je tudi Katarina k njegovim pridigam. Enkrat je imel prelepo pridigo o svetem rožnem vencu, in tudi ona se je dala zapisati v bratovščino sv. rožnega venca, začela je moliti in molila rožni venec vsak dan, toda živela je po svoji stari navadi. Nekega večera pride v njeno hišo mlad, lepo oblečen človek, bil je videti imenitnega stanu, ta izrazi željo, da bi v hiši prenočil; ona ga prijazno sprejme in povabi na večerjo. Ko večerjata, zapazi Katarina, da pri lomljenju kruha ptujcu prsti krvi kapljajajo. Osupnjena vpraša, odkodi ta kri in mladenič odgovori, da mora dober kristjan vsako jed s Kristusovo krvjo slajšati in premišljevati Kristusovo trpljenje. Sedaj ga prestrašena vpraša in reče, naj vender pové, kdo je on, kakšen človek je? Mladenič odgovori: To boš kmali zvedela; vstane, odloži gornjo obleko, in stoji pred njo — s trnjevo krono na glavi in po životu ves raztepen v krvi — rekoč: Katarina! Ali hočeš še vedeti, kdo sem? kaj sem? ali me

sedaj poznaš? glej Katarina, jaz sem tvoj Odrešenik. Ali ne boš jenjala mene žaliti? Spremeni svoje življenje! Nesrečnico so solze polile. Gospod jo tolaži in jej prigovarja: Le ljubi me odslej tako, kakor si me žalila; vedi, to milost ti je sprosila Marija, moja mati, ker si njej na čast molila rožni venec. Drugi dan je šla Katarina k svetemu Dominiku na izpoved, razdelila vse premoženje revežem in odslej živela prav sveto.

Nauk.

Grešnik, grešnica! ne zapusti Marije, Marija tebe zapustila ne bo! — Moli vsako jutro, vsak večer vsaj tri *češčena Marije na čast čistega spočetja*. — Nikar ne odlašaj spovedi; spravi se z Bogom, da boš živel v milosti božji.

Molitev.

O moja mogočna kraljica, o usmiljena mati mojega Gospoda in mojega Odrešenika, o preblážena Marija! Jaz revni grešnik, revna grešnica, spoznam, da nisem vreden, nisem vredna, da bi te imenoval svojo mater, toda moja revščina mi ne dá

miru, moram te klicati: Moja mati, usmili se me! Pač res, zaslužil sem, da bi me odpahnila, pa poglej, kaj je storil tvoj sin, kaj je trpel za me. Res, grešnik sem, žalil sem veličanstvo božje, pa vender zatekam se k tebi, usmiljena mati! ti mi moreš pomagati. Pomagaj mi! Vem, da je tvoja prošnja vsegamogočna, — vem, da vse dosežeš, kar prosiš svojega sina, mojega Odrešenika.

Ko bi me ti odvrnila, kam se hočem obrniti? (S svetim Anselmom kličem k tebi in k tvojemu sinu pri-tečem: Ali se me usmilita, ti moj Odrešenik, z odpuščanjem, ti moja mati, s priprošnjo, ali pa povejta, kdo je bolj usmiljen, komú hočem bolj zaupati.) Ne, ne, niti v nebesih, niti na zemlji ga ni, kateri bi imel več usmiljenja z reveži, kakor vidva. Ti, o Jezus, bodi mi oče in odpusti mi! ti, o Marija, bodi mi mati in prosi za me! Glejta, tukaj klečim

vama pred nogami. Jezus, odpusti mi!
Marija, prosi za me! Amen.

Sedemnajsti dan.

Marija je upanje vseh ljudij.

Stopimo v zaupanji k
sedežu milosti, da usmi-
ljenje dosežemo.

(Sv. Pavel, Hebr. 4. 16.)

Premišljevanje.

Krivoverci ne morejo slišati, da imenujemo mi katoliški kristjani Marijo „naše upanje“, da jo pozdravljamo: „Marija, naše upanje, bodi češčena.“ Saj je Marija vstvarjena kakor vsak človek, pravijo, kdo bi stavil zaupanje na stvar; češ, samo Bog naj bo naše upanje, ne pa stvari. Vender pa sveta, nezmotljiva cerkev ukazuje, da naj vsi duhovniki, vsi redovniki v imenu vseh pravovernih kristjanov pozdravljajo vsak dan Marijo na glas: „Marija, naše upanje, upanje vseh, bodi pozdravljena.“

Tomaž Akvinski razlaga upanje prav umevno po domače in pravi: Upanje je dvojno — neposredno — ako kdo prosi za kako

milost dobrotnika sam; ali posredno, da pošlje koga družega do dobrotnika, in posrednik prosi za milost. In če je prejel dobroto, je hvaležen posredniku, in po pravici sme prosilec posrednika imenovati svoje upanje. Tako naprimer je cesar delivec vseh služb, pa vendar prosilci ne prosijo neposredno ali naravnost cesarja, ampak po ministrih in po drugih dostojavnikih, pa tudi tukaj skušajo po vplivnih osebah doseči službo, in na te osebe stavijo svoje zaupanje.

Nebeški kralj ima največjo željo obogatiti nas s svojimi milostmi, ker ga je dobrota sama. Tu je treba od naše strani zaupanja; ker pa smo preslabi in se ne moremo zanašati na svojo veljavo, dal nam je Jezus *svojo* mater in *mater našo* za srednico in besednico, dal jej je vso moč, naj nam pomaga; zato hoče, da stavimo vse upanje našega zveličanja in vseh milostij na njo. In mi imenujemo preblazeno Devico po pravici *naše upanje*, ker upamo po njenem posredovanji doseči vse, česar ne moremo doseči po svojih molitvah; mi jo prosimo, da bi veljava srednice dodala naši pomanjkljivosti. Presveto Devico na pomoč klicati ni nezaupanje na usmiljenje božje, ampak je boječnost zarad naše nevrednosti.

Prav dela sveta cerkev, da obrača na Marijo svetopisemske besede: „Pri meni je vse upanje življenja in čednosti; pridite k meni vsi, kateri me želite in nasitite se mojega sadu.“ (Sir. 24. 25.) To ti je mati, v katero smeš v dušnih zadevah zanesljivo zaupati; tudi v časnih potrebah ti ne bo odrekla pomoči, da ti le ni škodljivo za dušo. Sveti Efrem pozdravlja Marijo: „Bodi pozdravljena, ti upanje moje duše, ti blagor kristjanov, ti varhinja narodov, ti rešiteljica sveta.“ In na drugem kraju, kjer premišljuje o božjem sklepu, da bodo zveličani le oni, kateri bodo zveličani po Mariji, jo nagovarja: „O kraljica, ne jenjaj varovati nas, sprejmi nas pod svoj materni plašč, zakaj za Bogom nimamo drugzega upanja nego Tebe.“

Lepo primerno nanaša sveti Antonin na Marijo besede iz knjige modrosti: „Ž njo vred mi je došlo vse dobro.“ (Mod. 7. 11.) Ker je Marija mati in delivka vseh dobrot, lahko rekajo častilci kraljice, da so s pobožnostjo do Marije prejeli vse dobrote, zato nas opominja sveti Bonaventura, da naj vedno obračamo oči na Marijne roke, da bomo po njenem posredovanju prejeli dobrote, katerih želimo. Oj koliko ošabnih je po pobožnosti do Marije zadobilo dar ponižnosti; koliko srditih in jeznih je dobilo dar krotkosti; koliko zakopanih v svet je dobilo pravo spo-

znanje; koliko obupanih zaupanje; koliko zgubljenih je našlo pri Mariji rešitev! To je Marija sama napovedala v hiši Elizabete, v svojem slavospevu — Magnificat: „Glej, odselej me bodo slavili vsi narodi.“ — „Zato te bodo slavili“, pristavlja sveti Bernard: „zato te bodo slavili, ker si prinesla vsem narodom življenje in večni blagor.“

Da nam bo Marija pomagala rajše, da se bomo s tem večim zaupanjem k njej zatekali, posnemajmo tudi mi *Njeno usmiljenje* do vseh ljudij. Nikar ne zavračajmo nobenega od sebe, komur moremo kaj pomagati tako ali tako, vsaj tolažimo ga, če mune moremo pomagati dejansko. Bodimo z vsemi v lepi slogi in prijaznosti; nikar ne kuhajmo sovraštva; zadržujmo jezo in odpustimo vsakomur, če nas je žalil, saj ima vsak svoje slabosti. Ako slišiš o bratu kaj slabega, nikar ne trosi dalje, saj zahteva ljubezen do bližnjega, da molčimo; nikar ne držimo jeze delj časa; ne redimo sovraštva. Kako boš prosil Marijo usmiljenja, če nimaš sam usmiljenja z bratom; kako boš prosil Marijo pomoči, če ti nočeš pomagati bratu. Nikar ne želimo bratu hudega, ampak storimo mu dobro kjerkoli moremo, kolikor moremo, sicer bi bili nevredni služabniki Marije, in prošnja v litanijah: *Devica usmiljena, prosi za nas*, bi nam ne bila v blagoslov, ampak v prokletstvo,

ker bi bili sami krivi, da nam Marija ne more pomagati. — Prizadevajmo se torej, da posnemamo usmiljenje Marije, in potem se z zaupanjem zatecimo v vseh potrebah k Njej — in dobili bomo pomoč. Verjemite mi!

Vzgled, kako plačuje Bog zaupanje v Marijo.

a.) Bilo je leta 1700. Samostanski brat frater *Fabjan Bizjak*, po rodu Kranjec, je bil poslan na vinsko biro na otok Cerkenica, — saj menda veste, otok je manjši ali večji kos zemlje, ki gleda iz morja, in otoki so navadno prav rodovitni. — Ko je frater Fabjan nabral sodček vina, vračal se je nazaj in vozil v čolnu; bilo je še več ljudij v čolnu; sredi vožnje nastane hud vihar, ni bilo ravno daleč od Tersata, jug je hudo razsajal, valovi so butali v čoln, da se je prevrnil, vsi so šli na dno morja. Frater se je zmiraj držal sodčka, kar jih vrže vihar zopet na vršino morja; silni jug žene po vršini morja sodček proti Tersatu, frater se ga drži in plava za njim do brega; tudi drugi so se rešili na čolnu, samo jeden je utonil. Bratje domá z Fabjanom vred so hvalili Marijo z besedami svetega Efrema: „Ti utolažiš morje, ti utolažiš vetrove, ti utolažiš nevihte“, ti si naše zavetje, o brezmadežna Devica!

(Pasconi.)

b.) *Peter Armongol* je bil jeden tistih služabnikov Marije, kateri so odkupovali krščanske vjetnike kristjanske iz Turške sužnosti. On se je zastavil za več krščanskih mladenčev nadejaje se, da bo naročeni denar za odkup kmalu došel; ali ker denarja le ni bilo, zgrabili so ga divji Saraceni in obesili na drevo. Čez tri dni pridejo bratje z odkupilnim denarjem. Oj kako so se prestrašili, ko so slišali, da je brat Peter obešen; prosijo divjake, naj jim vsaj pokažejo, kje visi dragi brat. Oni so jokali in molili za blago žrtev; sedaj vidijo, da se truplo giblje in slišijo zaduhli glas raz drevesa: Predragi bratje! nikar ne jokajte, potolažite se, saj jaz še nisem mrtev, že tri dni me tolaži in okrepuje preblaga Gospa, ki je prišla z mnogimi devicami, brez dvoma je nebeška kraljica; ona je zmiraj pri meni in ne pusti, da bi se divjaki rogali nad krščanskim imenom. Saracene je strah obšel in so zbežali, bratje pa so Petra odvezali. Peter je še dolgo živel, hodil nagnjene glave, molil in postil se, vžival je do svoje smrti samo zelišča. — (Ehmig str. 351.)

Nauk.

Moli vsak dan ali vsak teden tri češčena si Marije za srečno smrt Marijni mogočnosti in dobrotljivosti na čast.

Molitev.

O mati svete ljubezni, naše življenje, naše pribežališče, naše upanje! ti veš, da je tvoj ljubi sin Jezus Kristus hotel, naj bi tudi ti pri večnem Očetu za nas se potegovala, da bi nam pridobila usmiljenje. On je tako uredil, da nam tvoje prošnje pridobijo blagor; on jim je podelil toliko moč, da dobijo vse, za kar prosijo. Jaz revni grešnik se obrnem torej na tebe, o upanje revnih. O moja kraljica, jaz upam po zasluženji Jezusovem in po tvojem posredovanji zveličan biti. Glej mojo revo, imej usmiljenje z menoj! Spoznam, da sem z grehi zapravlil večkrat milosti, ki si mi jih ti sprosila, da jih nisem porabljal v svoje zveličanje; toda tvoje usmiljenje do revnih, tvoja moč pri Bogu presežeta število in hudobijo mojih grehov. Nebesa vedó, zemlji je znano, da ne bo zgubljen, kdor je pod tvojim varstvom. Naj

me tedaj vse pozabi, samo da me ti ne pozabiš, o usmiljena mati božja! Povej Gospodu, da sem tvoj služabnik, povej mu, da sem v tvojem varstvu, — gotovo bom zveličan. O Marija, v tebe stavim vse zaupanje. V tem upanji živim, s tem upanjem hočem umreti. Moje upanje sta Jezus moj Odrešenik in ti, preblažena devica, moja mati. Amen.

Osemnajsti dan.

Marija, upanje grešnikom.

Zberite se in pojdimo v mesto in tam molčimo.

(Jeremija. 8, 14.)

Premišljevanje.

Ko je Bog stvaril svet, naredil je dve luči, večjo in manjšo; sonce namreč, da sveti po dnevi, in luno, da sveti po noči. Sonce je po razlagi kardinala Hugona podoba Jezusa Kristusa, ob čegar luči se veselijo pravični, kateri živijo za dne milosti — gnade —

Božje. Mesec — luna — je podoba Marije, ker po njenem posredovanji se razsvitljujejo grešniki, ki živijo v temni noči smrtnega greha. Ker je Marija revnemu grešniku mila luna, kaj je storiti revežu, ki je zabredel v temno noč greha? Ker je zgubil milost božjo in pa sončno svitlobo, naj se obrne na luno, naj kliče Marijo, in ona mu bo dala svitlobo, da spozna svoj revni stan ter ga nemudoma zapusti. Sveti Metodij pravi, da se po Marijinih priprošnjah brez prestanka spreobračajo neštevilni grešniki.

Izmed različnih lepih naslovov, s katerimi mati sveta cerkev proslavlja Marijo, je v Litanijah za grešnike najbolj blagodejno ime: *Pribežališče grešnikov*. — V stari zavezi je bilo pri Judih več pribežališč, to je, taci krajev, kamor se je hudodelnik zatekel, in je bil prost vsega preganjanja. Sedaj ni takih pribežališč za hudodelnike, samo jedno pribežališče za grešnike je še, namreč Marija, o kateri je rečeno: „Veličastne reči se govorijo o tebi, mesto Božje.“ Tudi to je pomniti, da so v starih časih veljala pritekališča samo za določene pregreške, in ob določenem času; kdor je zamudil čas, ni mu bilo več pomoči: pod Marijinim plaščem pa najde *vsak* grešnik zavetje, naj si pride kederkoli, naj se je pregrešil kakorkoli; dosti je, da je prišel, pa je zavarovan.

Joanes Damascen pravi: Marija govori: „Jaz sem pribežališče vsem, kateri se zatečejo k meni“, dosti je torej, da se zatečeš k njej, zakaj kdor je tako srečen, da je prišel v mesto svobode, temu ni treba razgovarjati se, kako bi se rešil, on je že rešen. Prerok Jeremija govori: „Kaj čakamo? zberite se, in pojdimo v trdno mesto in molčimo.“ Po razlagi cerkvenih učenikov je to *trdno mesto* Marija, ki je utrjena v milosti in veličastvu — *in molčimo*, pomeni: Če si ne upamo sami prositi Gospoda za odpuščenje, dosti nam je, da smo v mestu, v mestu svobode, dosti je, da molčimo, da smo mirni, saj bo Marija govorila in prosila za nas. Zato opominja blaženi Albert Veliki vse grešnike: „Tecite, tecite vsi, kateri ste Marijini otroci, ki ste žalili Boga, tecite in podajte se v naročje dobre Matere! ali ne veste, da je Marija jedino pribežališče, jedino upanje grešnikov?“ — V razodenju sveti Brigiti je Marija imenovana *svezda*, ki hodi pred soncem; to hoče reči, kakor hitro se v duši grešnika le prikaže pobožnost do Matere božje, to je že zanesljivo znamenje, da bo kmali prišel Gospod, ki bo dušo obdaril z milostjo, da se spreobrne. Da bi grešnikom oživil zaupanje do Device Marije, predstavlja jim sveti Bonaventura pred oči razburjeno morje, po katerem premetava grešnike,

ki so izpadli iz čolna milosti — gnade —, huda vest in strah pred pravičnostjo božjo, da so že na tem, da bi obupali brez luči, brez vodnika, dokler jim Bog pokaže Devico Marijo kot morsko zvezdo in jim kliče glasno: „Revni, zgubljeni grešniki, nikarte obupati, pogledjte na to lepo zvezdo, imejte upanje, ona vas bo rešila iz viharja in pripeljala v zavetje! — Po pravici nagovarja sveti Bernard preblazeno Devico tako le: „O ljubeznjiva Gospa! ti ne zavržeš nobenega, kdor se bliža tebi, če je še tako velik grešnik; ako tebe kliče. ne preziraš ga, podaš mu roko, in potegneš ga iz propada obupnosti.

V svetem pismu se bere v Rutinih bukvicah, da je blagi gospodar Booc dovolil mladi Rut, da sme klasje pobirati, katero so popuščali ženjci. (Rut, 2.) K tej dogodbici pripomnja sveti Bonaventura: „Kakor je pri Boocu našla Ruta milost, takó je našla Marija milost pred Gospodom, da namreč pobira klasje, katero popuščajo ženjci. Ti ženjci pa so evangeljski delavci, namreč misijonarji, pridigarji in spovedniki, ki dan na dan delajo in duše žanjejo, duše Bogu pridobivajo. Nekatere duše pa so tako trmo-glave, da delavcem uidejo, da ženjci popuščajo klasje. Tako klasje bi vrabci pozobali, ali pa iz njega gnezda delali. Tako

klasje, take duše zamore pogina rešiti le še samo Marija s svojimi priprošnjami: Oj, kako nesrečne bi bile take duše, ako bi se še od Marije ne pustile pobirati! Joj, joj, vekomaj bi bile zgubljene! Oj, krščanska duša, pomisli, kako dobro mater imaš; glej, kako te milo prosi, te vabi, ona te bo spravila z Jezusom in sprosila odpuščenje, samo greh moraš zapustiti.

Koliko usmiljenje ima Marija z grešniki, kaže sledeči dogodek:

Vzgled.

Tomaž Aleman je bil rojen v Frankobrodu ob Majnu na Nemškem. Stariši so mu bili revni, zato je zapustil kmali očetno hišo in šel po svetu sreče iskat, pa našel je ni. Šel je k vojakom, pa tudi tam ni bil srečen. Prišel je domov ves spriden iz vojaškega življenja. Domá je s svojimi grdo ravnal, prodal vse, češ, da bo lože živel, toda kmali je vse pognal. Vest ga je hudo pekla, klatil se je okoli kakor drugi Kain, miru ni imel nikjer. Na zadnje je zbežal v veliki gozd pri Frankobrodu, zavezal se s hudobnimi tovariši in je postal hud ropar. Tomaž se je postavil roparjem za glavarja, več let so kradli in ropali, morili ljudi in divjali kakor zveri, pa poloviti jih niso mogli. — Vender

se ga je Bog usmilil; Marija je obrnila milostljive oči nanj in sprosila milost. Kaj je imel še dobrega na sebi, to ni znano; eno dobro lastnost je moral vender še imeti, Bog se je poslužil pobožnega meniha, Janeza Nemca, za orodje. Janez je bil iz Marijne družbe za spreobrnjenje grešnikov. Ko Janez zve, da je brezbožni rojak v velikem gozdu, hiti ves goreč pridobiti zgubljeno dušo Jezusu, hiti v gozd, in ko najde brlog, kjer so bivali oni divjaki, zakliče Janez na ves glas: „Tomaž, ako hočeš bogat postati, pridi hitro ven, ne mudi se. Sedaj imaš v rokah človeka, pri katerem dobiš zakladov in bogastva, kakršnega še nisi videl nikoli. Tomaž plane s tovariši iz brloga, ko sliši besedo bogastvo, ktere ga ni bil sit nikoli; ali kako ostrmi, ko vidi pred seboj bornega meniha! Janez mu reče: „Odloži orožje, če hočeš vzdigniti zaklad, z orožjem ga ne boš imel.“ Kakor strela iz jasnega zadenejo te besede roparskega glavarja. Naglo odloži orožje in jokaje prosi Tomaž odpuščenja. Tovariši se čudijo, ne morejo razumeti, zakaj tako drzni glavar polaga orožje pred bornim menihom. Sedaj jim reče Tomaž: „Bratje, zakaj ne prosite odpuščenja kakor jaz? Zakaj ne odložite orožja? Ali ne vidite trumo čudnih mož, ki stojé z meči oboroženi okoli meniha in nam žugajo pobiti vse,

ako ga ne slušamo? Ali ne umete, da je naše življenje in smrt v njegovih rokah? Odpuščenje! odpuščenje! to je zaklad, ki ga moramo sedaj dobiti. Odpuščanja! kličite z manoj vsi!“

Janez veselja ginjen do solz nad spreobrnjenjem grešnika, pravi: „Tomaž, ti si prosil odpuščanja; odpuščenje boš našel, toda preje hodi z menoj, da te bom naučil, kako se dobi odpuščenje.“ Kakor krotko jagnje je šel Tomaž z dušnim vodnikom Janezom; spovedal se vseh svojih pregreh prav skesano, delal ostro pokoro, ni jenjal prositi, da je bil nazadnje v družbo služabnikov „*Marije pribežališče grešnikov*“ sprejet, ki so delali za spreobrnjenje grešnikov. Šel je tudi na božjo pot v Loreto, v Rim in druge božje poti na Laškem. Umrl je blaženo v Gospodu l. 1288. 23. januarija. — (Ehmig, 34, 6.)

Nauk.

Moli rad „Salve regina — Češčena bodi Kraljica.“ — Upravi večkrat dušno obhajilo in daruj Mariji za grešnike.

Molitev.

O presveta Mati mojega Zveličarja, o mogočna srednica grešnikov,

usmili se mene! Glej, tukaj pred taboj klečim jaz nehvaležnež, k tebi sem se zatekel, tebe prosim usmiljenja. O ti najsvetejša vseh Svetnikov, o Marija, moja mati, o Devica polna milosti, o ti sedež vseh milostij, oj, podpiraj mene reveža, ki sem po svoji krivdi zgubil milost Božjo. Spomni se, o preusmiljena Devica, da še nikdar ni bilo slišati, da bi bil kdo zapuščen, kdor je pod tvojo brambo pribežal, tebe na pomoč klical. Prosim te goreče, o Mati božja, sprosi mi popolno spoznanje mojih grehov, sprosi mi gorečo ljubezen do Boga; sprosi mi, da odmrjem posvetnim nagnjenjem, da bom vnet ljubezni Božje odslej živel samo Bogu in tebi. To mi stori iz ljubezni do Boga, to stori iz ljubezni do mene, svojega revnega otroka. O milostiva Kraljica, usliši me! o moja Mati, ne zapusti me! Amen.

Devetnajsti dan.

Marija je vselej pripravljena pomagati.

Blagor človeku, kateri mene posluša, in čuje pri mojih vratih vsak dan.

(Pregov. 8. 34.)

Premišljevanje.

Mi revni otroci nesrečne Eve smo pred Bogom s tisto krivdo obloženi, v tisto kaznen obsojeni, kakor ona; in potujemo kot brezdomovinci po tej solzni dolini, jokamo žalosti nad tolikimi bolečinami na telesu in duši. Pa vendar je srečen tisti, kdor obrača sredi neizrečene revščine večkrat oči na tolažnico svetá, na pribežališče revnih, na vzvišeno Mater božjo in moli pobožno k njej: „*Blagor človeku, kateri me posluša in čuje pri mojih vratih vsak dan, in name streše pri podbojih mojih dur.* Kdor mene najde, najde življenje, in prejme zveličanje od Gospoda; kdor pa se zoper mene pregreši, rani svojo dušo“, govori Marija.

Marija hoče s tem reči: srečen človek, ako uboga moje nasvete, ako se ne utruji, da vedno trka na vrata mojega usmiljenja,

me prosi priprošnje in pomoči, pri tem pa živi pošteno, po krščansko in se varuje velikih grehov. — In sveta cerkev uči nas, svoje otroke, s kako pobožnostjo, s kakim zaupanjem se moramo vedno obračati na to milo varhinjo. Cerkev je uredila, da naj se Marija na posebne načine časti, da se vsako leto obhaja toliko praznikov njej na čast; cerkev je odredila, da duhovni in redovniki vsak dan prosijo Marijo v dnevnih urah — v imenu celega krščanstva za milosti in pomoč vsem kristjanom, uredila je, da kristjani pozdravljajo Marijo vsak dan trikrat z angeljskim češčenjem na glas zvona. Cerkev je posvetila službi in češčenju Marije vsak teden en dan, namreč *soboto*.

O soboti naj omenimo to-le: Sobota je bila posvečena Mariji že ob prvih stoletjih cerkve, in to iz različnih vzrokov: 1.) Marija je bila rojena v soboto; *sobota* je bil pri Judih praznik, potlej se je začel novi teden. Zato je izbrala cerkev od starodavnih časov soboto za tisti dan, s katerim so posvetili celi prihodni teden Mariji. 2.) Po vstvarjenji sveta je Bog v soboto počival in po včlovečenji večne Besede je naš Izveličar v deviškem telesu Marije devet mesecev počival. 3.) V krščanskem smislu je dan počitka *nedelja*; sobota je uvod in prehod na nedeljo: Marija je imenovana *Vrata nebeška*,

torej upanje do večnega počitka. 4.) Sobota je čas med petkom in nedeljo, čas med žalostjo, trpljenjem in pa med slavo in veseljem: Marija je srednica med veličastnim Bogom in revnimi ljudmi. 5.) Sobota je priprava za nedeljo: Marija je pot do Jezusa. — 6.) Naš Izveličar je *soboto* na poseben način počastil, ker je ob sobotah največje čudeže storil, zato so ga hudobni farizeji preganjali zavoljo del milosrčnosti. Zavoljo Marijinih bolečin, ki so trpele do sobote, ko je Jezus ležal v grobu, so kristjani posvetili soboto *žalostni Materi božji*. (Huguet.)

Častili so Marijo vsi svetniki na različne načine, navadno s postom in molitvami. Tudi dandanes imajo pobožni kristjani navado, da si ob sobotah pritgrajo nekaj pri jedi, ali pa opravljajo kako dobro delo, na primer, da podelé miloščino, gredó k sv. maši ali kaj tacega.

Vrnimo se po tem ovinku k našemu premišljevanju nazaj. — Če se zatekamo k Mariji, naj nas ne moti obilica naših grehov; naj nam ne podira zaupanja, da bomo uslišani; saj je Marija mati usmiljenja, usmiljenje pa ima najlepšo priliko, skazati se ondi, kjer se nahajajo reveži. — Tolika je milosrčnost te dobre Matere, tolika njena ljubezen do nas, da ne čaka naših prošenj, da nas

prehiti z dobrotami, predno jo prosimo zanje. — V skrivnem razodenju svetega Janeza je brati: „In ženi ste bili dani dve peruti velikega orla, da bi letela v puščavo.“ (Apok. 12, 14.) To se pravi: naj gre hitro pomagat grešnim otrokom v puščavi sveta. Četorej Marija pomaga v sili, ne da bi bila prošena, koliko raje bo pristopila onemu, kdor se zateče k njej prosit jo pomoči. Ako bi kdo trdil, da Marija ne usliši prošnje, tega zavrača papež Inocencij III. z besedo: „Kedaj je bil še kak kristjan, kateri bi bil pri tej dobri Devici pomoči iskal in bi je ne bil prejel? Ne, ne, to ni bilo nikdar in nikdar ne bo.“ In pobožni Blozij pravi: „Preje bo zemlja prešla, nego bo Marija opustila pomagati onemu, kdor je bo iz dobrega namena in z zaupanjem prosil pomoči.“ Za mnoge reči prosimo Boga, pa jih ne prejmemo; ako pa prosimo Marijo, prejmemo vse. Zakaj to? Na to odgovarja Nicefor: „Ne zató, kakor da bi bila Marija bolj mogočna kakor Bog, ampak zato, ker je Bog sklenil, da na ta način časti svojo Mater.“

Prav tolaživna za nas je obljuba, ki jo je slišala sveta Brigita od Jezusa. Nekega dne je slišala ta svetnica, ko je rekel Jezus svoji Materi: „Moja Mati, prosi me, za karkoli hočeš; ničesar ti ne bom odrekel, kar želiš; vedi, da bom uslišal vse, kateri me prosijo

po tvoji ljubezni za kako milost, če tudi so grešniki, ki pa vendar voljo imajo poboljšati se.“ — Torej naj prosi vsakteri z močnim zaupanjem to Mater usmiljenja; naj reče s svetim Avguštinom: Še nikoli ni bilo slišati, kar svet stoji, da bi bil kdo od tebe zapuščen, o preblažena Devica Marija!

Krščanski poslušalec, glej da boš prost smrtnega greha, pa prosi Marijo s trdnim zaupanjem in prejel boš vse.

Vzgleđ.

Slišali smo v današnjih šmarnicah staro znano resnico, da Marija deli dobrote, če tudi prošena ni. Ena takih dobrot je tudi tista *svetinica imenovana*: „Čistega spočetja Marije.“ Ta svetinica je razširjena po celem svetu, misijonarji so jo razširili med divjake v Azijo, Ameriko in Afriko. Koliko bolnikov je bilo po njej ozdravljenih, koliko zastaranih grešnikov spreobrnjenih! Češčenje Marije je bilo razširjeno, koliko slabovernih mlačnih ljudij utrjenih v veri! — Ta svetinica je mladi dar Marije, stara je le kakih 60 let. Saj jo menda pač poznate. — Poslušajmo, kako se je začela.

Koncem leta 1830. se je v Parizu prikazala Marija nuni *M*... milosrdnici, ali neki nuni usmiljeni sestri (to so nune, ki

strežejo bolnikom) v molitvi. Sestri je bilo ime Marija. — Prikazen je bila ta-le: Nuna je videla podoba Marije, kakor se navadno slika „*Bresmadešno spočetje*“ v celi telesni velikosti, obleka bela, višnjev plašč, tančica žarjine barve, roke vzdol razprostrte, iz rok so šli svitli žarki, kakor bi dež rosil. — Le-sem se dajo obračati besede iz skrivnega razodenja: „Ženi ste bili dani dve peruti velikega orla.“ (Apok. 12.) Nuna je slišala besede: Ti žarki so podoba milostij, ktere Marija lije na zemljo ljudem. Okoli podobe je bilo pisano v polkrogu: „*O Marija, brez greha spočeta, prosi za nas, ki k tebi pribešimo.*“ Čez nekaj časa se je podoba obrnila, in zadej je videla sestra nuna črko M; sredi črke je stal križ ([†]**M**), spodej v črki sta bili srce Jezusa in srce Marije. Vse to je nuna pazno ogledovala in slišala je besede: „Po tem obrazcu (muster) naredi *medaljo* (svetino); kdor to svetino, blagoslovljeno, pri sebi nosi, in ponavlja ta napis pobožno v srcu, ta bo v posebnem varstvu Matere božje.“

Precej drugi dan je šla sestra k duhovnemu Očetu in mu razložila celi dogodek. Ta pa se ni veliko zmenil za to, misli si, to je pač ženska sanjarija; sestro lepo pouči, kako naj Marijo časti, posnema njene čednosti in pridno spolnjuje dolžnosti svojega

stanú — pa bo vedno v varstvu Marije. — Čez šest tednov je videla sestra spet tisto prikazen, slišala ravno tiste besede, in zopet je vse povedala Očetu, — on pa jo kar ob kratkem odpravi. — Čez šest tednov je zopet tretjič imela sestra to prikazen in znani glas še pristavi: Materi božji ne dopade, da se toliko časa obotavljajo napraviti tako medaljo.

Sedaj je začelo duhovnika skrbeti, pa ni pokazal; bal se je, da bi ne žalil one, ktero imenuje cerkev po pravici pribežališče grešnikov. — Šel je k škofu in povedal vse natanjko. Škof odgovori: Ni povoda, da bi oviral napravo take medalje, ker to ni zoper vero cerkve, marveč to je primerno, da se oživi in goji vernikom češčenje Matere božje, in on želi, da se jedna najprvih njemu izroči.

Leta 1832. so bile prve medalje kovane takó kakor jih je videti sedaj. Svetinice so se razširile jako naglo po celem krščanskem svetu; zlasti po usmiljenih sestrah (milosrdnicah), ki so jih dajale v bolnišnicah bolnikom, in zastaranim grešnikom. Nastopila so čudovita ozdravljenja, čudovita spreobrnjenja. Tako ozdravljenje smo slišali oni dan (14. dan) o tistem kiparju, ki je imel prsno vodenico. — Nekemu staremu oficirju, ki je osivel v vojaščini, pa o bogoslužnosti ni

hotel nič slišati, všila je pobožna sestra medaljo v obleko. To je bilo na Velki petek, na Velko nedeljo je že šel v cerkev, slišal pridigo o vstajenju Kristusovem. Pridiga ga je tako ganila, da je odsedaj začel vestno spolnovati krščanske dolžnosti.

Nauk.

Moli rad Rožni venec, Marija te zapustila ne bo.

Molitev.

O Marija, Kraljica angeljev, upanje naše, o Mati usmiljenja! usliši mene, ki pritečem pod Tvojo pomoč, sprejmi me za svojega služabnika. Spoznam, da sem nevreden, ker sem žalil Tvojega Sina. Sprejmi me, o mati revežev, nikar me ne zavrzi. Sprosi mi milost, da vedno služim, spolnujem svoje dolžnosti, da nikdar ne žalim Jezusa. O Gospa moja, o moja Mati! Tebi se darujem vsega, Tebi posvetim svoje oči, da nikdar ne gledam, kar ni Tebi všeč; Tebi posvetim ušesa, da nikdar ne poslušam, kar

žali Tebe in Boga; Tebi posvetim jezik, da nikdar ne govorim, kar ni prav; Tebi posvetim srce, da nikdar ne želim, kar je pregrešno. O Marija, varuj me kot svojega otroka. O Mati, usliši vselej moje prošnje. Amen.

Dvajseti dan.

Marija nas varuje v skušnjavah.

Kakor palma v Kadezu
sem visoko zrastle — da
vas varujem. (Sirah 24. 18.)

Premišljevanje.

Marija je kraljica ne samo nebes in angeljev, ona je tudi Gospa nad peklom in nad hudiči, ker jih je slavno premagala po svojih čednostih. Že v začetku sveta je napovedal Bog slavno zmago in gospodstvo naše kraljice, ktera bo imela oblast nad peklenko kačo, ko je kači rekel: „Naredil bom sovražstvo med taboj in ženo, ona bo tebi glavo strla.“ (Moz. I. 3.)

Kdo je pač ta žena, ta sovražnica peklenške kače; žena, ki je rodila Odrešenika, ki je po lepoti, ponižnosti, po svetosti življenja za vselej premagala kačo in zatrla moč hudičevo? Ta žena je Marija. Marija je tista močna, tista vzvišena žena, ktera je hudiča premagala in mu vso moč vzela tako da ostane za vselej sramotno premagan od Device in uničen, da mora uklanjati se povelju Kraljice kakor vjeti suženj. Sveti Bruno pravi: „Eva nam je vzročila smrt in temo, ker je bila zapeljana od kače; preblazena Devica nam je prinesla življenje in svitlo luč, ker je premagala satana; in ona ga je tako nakratko navezala, da se kar giniti ne more, ko bi hotel škodovati njenim služabnikom.

Palmina veja je znamenje zmage. Naša kraljica je postavljena na vzvišeni prestol v očigled vsem mogočnostim, kakor palma na prostem kraju, visoko drevo, da gleda na vse strani in je videti od vseh strani, zato pravi: „Kakor palma v Kadeski puščavi sem visoko zrastle, da vas varujem.“ Kakor bi hotela reči: Otročiči, moji dragi otročiči! ako vas napada peklenški sovražnik, glejte na mene, pribežite k meni, bodite pogumni, v meni svoji varhinji vidite svojo zmago. Torej je prošnja k Mariji jedin zanesljiv pomoček, da zmagamo vse peklenške

napade; zakaj ona je kraljica in vladarica tudi nad satani. Zato je v Visoki pesmi Salomonovi opisana: „Strašna, kakor zvrstena vojskina truma“ (Cant. 6. 9.), enaka močni vojskini trumi se ustavlja z vso močjo svojega duha in gnade Božje vsem sovražnikom zveličanja; zakaj Marija zna dobro porablјati svojo moč, svoje usmiljenje na osramotenje sovražnikov in na blagor svojih služabnikov, kateri v skušnjavah prosijo za njeno mogočno pomoč.

V potrditev mogočne brambe Marijne je bilo razodeto sveti Brigiti, da je dal Bog toliko moč Mariji nad hudiči, kedar napadajo človeka, kateri živi v varstvu Marije in jo kliče na pomoč, da strahú preplašeni bežijo na migljej Marije in bi raje videli, da se jim podvojijo muke, nego da so premagani od Marije. Oj, kako trepetajo hudiči, kedar slišijo ime — Marija, pravi sveti Bernard. In Tomaž Kempčan pravi: Kakor ljudje popadajo po tleh, če jih strela zadene, tako se preplašijo hudiči, kedar slišijo ime — Marija. Oj, kake slavne zmage so že obhajali častilci Marije nad svojimi sovražniki s tem, da so klicali sladko ime Marija na pomoč; tako je zmagoval sveti Anton Paduvanski, tako Henrik Suzo, tako premnogi drugi častilci Marije.

V misijonskih poročilih v Papomu je brati, da so ondi napadali nekega pobož-

nega kristjana hudiči v podobah različnih živalij, da bi ga prestrašili: Volkovi so tulili in grizli, psi so lajali in režali nanj, kače so sikale in ujedale, krokarji s kremplji ruvali in praskali; kristjan pa je rekel: če vam vsegamogočni Bog to dovoli, storite, kar hočete, jaz se ne bojim nič, jaz se stavim pod varstvo sladkih imen: *Jezus* in *Marija*. Komaj je to izrekel, in zemlja se je odprla in hudi duhovi so se pogreznili. — Nekoč so pripeljali v nekem mestu na Francozkem k svetemu Dominiku krivoverskega Albigenca, ki je bil obseden od več hudičev. Svetnik zaroti hudiče v imenu Boga, naj mu povedó, ktereга svetnika se najbolj bojijo? Hudiči trdo molčé. Sedaj se prikaže Mati božja v spremstvu mnogih angeljev — se vé, ljudje je niso videli, samo Dominik jo je videl. Nato začne govoriti stari hudič iz ust obsedenca: „Oj, ti naša sovražnica, naša poguba, naše osramotenje, čemu si prišla iz nebes mučit nas! Sedaj smo po tebi primorani, da odgovarjamo temu-le Dominiku, da priznamo nam tako škodljivo resnico: „Poslušajte, kristjani, poslušajte! kaj moramo priznati. Mati božja nam je odvzela vso moč do svojih služabnikov, ona nam uniči vse naše naklepe; prisljeni smo javno priznati, da nihče izmed njenih služabnikov ne bo pogubljen. Jeden njen zdihljaj več pre-

more pred sveto Trojico, kakor vse prošnje svetnikov. Ona nam prizadeva več strahu, kakor vsa nebesa, ona nam je vzela že toliko in toliko duš ravno ob zadnji uri; in ko bi ona nas ne ovirala, mi bi bili že vsem stanovom vero zadušili in uničili cerkev.“ — Hudič omolkne. — Nato začne Dominik moliti Rožni venec s pričujočimi vernimi, molitev še ni končana — že zapustijo hudi duhovi obsedenca — že je pri pravi pameti. — (Ehmig, 397.)

Nobena zemska vojska se ne boji sovražnika takó, kakor se bojé peklenške moči imena in podpore Marijne. „O, kako čudovito in slavno je ime Marija“, vzklikne sveti Anselm, „oni, ki kličejo ob zadnji uri Marijo na pomoč, ne boje se pred celém peklom; če slišijo hudiči ime Marija, pustijo dušo pri miru.“ O, krščanska duša, kliči pri vsaki skušnjavi Marijo na pomoč, ona te ne bo zapustila. Priporoči se precej zjutraj Mariji, in pomisli, v kake priložnosti vtegneš čez dan priti, da se boš že naprej varovala. Ako pride skušnjava, spomni se, da te vidi Marija. Marija bo jokala, ako bi ti kaj grešnega storila. Zdihni: o Marija, ti si moja, jaz sem tvoja, varuj me! o Marija!

Vzgled.

*Človek mora zvest ostati v češčenji
Marije.*

Sv. Alfonz Liguori pripoveduje v svoji lepi knjigi: *Slava Marije* to-le dogodbico: — Bil je mlad plemenitaš; imel je bogate, dobre stariše; bil je dobro odgojen, pobožna mati ga je od mladosti lepo učila, naj pošteno po krščanski živi, posebno mu je na srce prigovarjala, naj Mariji vselej zvesto služi v vseh okoliščinah življenja; naj se Mariji vselej priporoča, naj jo prosi, naj jo časti, in Marija ga zapustila ne bode. — Mladenču so stariši kmali odmrli in pode-doval je veliko premoženje. Toda mladost je mladost; zašel je med slabe tovarše, začel razkošno, zapravljivo živeti, vozariti se in hoditi po veselicah. Pa vendar svoje molitvice k Mariji je še vedno upravljal. Na zadnje je prišlo tako daleč, da je vse zapravil in — posestvo je bilo prodano. Moral bi prosjačiti, — iz sramežljivosti je šel na ptuje. — Čez nekaj let se vrne v domovino. Na poti ga sreča nekdanji očetov služabnik, njegov prijatelj. Ko se razgovarjata o njegovi revščini, dela mu prijatelj pogum, da ga hoče peljati k radodarnemu gospodu, ta ga bo preskrbel z vsem.

Ta služabnik pa je bil v zvezi s hudičem; pelje ga daleč po gozdu do malega jezera. Tukaj začne nekdanji tovariš govoriti z neko nevidno osebo, čez jezero.

Plemenitaš vpraša — s kom govori? in ta pravi: S hudičem. Plemenitaš se prestraši in hoče bežati, prijatelj mu prigovarja, naj le posluša in miruje. Nato pravi služabnik hudiču: Moj Gospod! glej, le ta revni človek bi rad nazaj dobil svoje prejšnje premoženje! „Ako bo ubogal, bode še bolj bogat, nego je bil“, odgovori hudič. Najpreje mora Boga zatajiti.“ Plemenitaš se strese in brani, pa služabnik ga sili, mu prigovarja. In — zatajil je Boga. To pa še ni dosti — pravi hudič — mora še Mariji odreči se, zakaj ta nam največ duš iztrga iz rok. — Naka! ne, ne! tega ne storim — zaupije plemenitaš — moji materi se nikdar ne odrečem, ona je moje jedino upanje, raje beračim celo življenje! — in beži iz gozda.

Ko pride na nekdanji dom, gre naravnost v cerkev. — Gospodar prejšnjega posestva ga vidi, se čudi in gre skrivaj za njim v cerkev. Plemenitaš poklekne pred Marijno podobo, in jo naglas prosi, naj mu sprosi pri Jezusu odpuščenje grehov. — Marija precej prosi svojega Sina v naročji. Ali Jezus jej odgovori: „Glej, ljuba mati! ta nehvaležneš je mene zatajil — ne morem.“ —

Marija prosi dalje z grešnikom vred. In Jezus reče: „Moja ljuba mati, tebi ne morem ničesar odreči — tudi temu odpustim.“

Gospodar je vse to opazoval in slišal. spoznal, kako usmiljeno je Marija s tem človekom ravnala, usmilil se ga je, vzel v hišo — dal mu hčer za ženo in nastavil ga dediča vsega posestva. — Tako je dobil po Mariji milost Božjo in nazaj posestvo.

Nauk.

Krščanska duša! čuvaj oči, čuvaj ušesa. Skozi oči in ušesa pridejo slabe misli v glavo, iz glave gredó hudobne želje v srce, in če vanje dovoliš, je greh: varuj se greha! Prosi Marijo, naj te varuje skušnjav.

Molitev.

Preblážena Devica! potegni me na-se, da idem za duhom Tvojih vonjav; vleci me; zakaj teža mojih grehov in hudobije sovražnika me ovirajo. Kakor ne pride nihče k Tvojemu Sinu, ako ga Oče ne vleče, takó ne pridem jaz k njemu, ako me Ti ne vlečeš s svojimi priprošnjami.

Ti sprosiš grešnikom milost, da se spreobrnejo. Oj, preblaga Mati! sprosi tudi meni pomoč v skušnjavah; sprosi mi milost, da nikdar ne poželim, kar bi Tebi ne bilo všeč, da nikdar ne govorim, kar bi žalilo Boga, da nikdar ne storim, kar bi bilo grešno. O Marija, moja Mati! to Te prosim, to upam od Tebe, podpiraj moje moči. Ne zapusti me, svojega slabega otroka. Amen.

Edenindvajseti dan.

Marija reši vse z mogočno priprošnjo.

Kdo bo našel močno ženo? (Preg. 31. 10.)

Premišljevanje.

Tolika je materna oblast nad otroci, ko bi imeli vladarjevi otroci neomejeno oblast nad podložniki, da bi njihove matere ne bile štete med podložnike. Res je, Jezus Kristus ima v nebesih najvišjo oblast nad

vsemi in tudi nad Marijo, ker sedi na desnici Očeta nebeškega. Pa tudi to je res, dokler je živel naš Odrešenik na zemlji, ponižal se je tako, da je bil pokoren svoji materi Mariji, kar priča evangelist Lukež (2. 51.). Sveti Ambrož trdi celó, ker si je Jezus Kristus izvolil Marijo za svojo Mater, da je bil kot Sin dolžan njej skazovati pokorščino. In Rihard sv. Lavrenca pripomnja k temu: Od drugih svetnikov je rečeno, da so bili zjedinjeni z Bogom; o Mariji pa se more reči, da ni samo ona bila pokorna volji Božji, marveč, da je Bog sam bil pokoren volji Marije. Smemo torej reči: Če tudi Marija sedaj v nebesih ne more Jezusu zapovedovati, vender so Marijne prošnje materine prošnje, ki so zmožne prejeti vse, za kar prosi ona.

Po trditvi svetega Bonaventura ima Marija to predpravico, da prejme od Sina vse. To pa zato, ker so Marijne prošnje materine prošnje. Zato vzmore preblaga Devica, po besedah svetega Damijana, vse v nebesih in na zemlji, karkoli hoče; da, celó doseči obupanim upanje na zveličanje. In dalje, če prosi ta Mati kake milosti za nas Jezusa, katerega imenuje Damijan „*sprawni altar*“, pred katerim dobivajo grešniki odpuščanje grehov, ceni Sin prošnje svoje Matere takó visoko in ima toliko željo njej dopasti, da

mu je nje prošnja bolj ukaz nego prošnja, in da mu je ona bolj Gospa nego dekla. Na ta način hoče Jezus svojo Mater častiti; ki jo je v zemskem življenji tako častil, da jej vse privoli, za kar prosi.

Prav lepo potrjuje to sveti German z besedami, s katerimi se obrača k Mariji: „Ti, o Mati božja, si vsegamogočna, da rešiš grešnike, in tebi ni treba družega priporočila pri Bogu, ker si Mati pravega življenja.“ Ker se tedaj spodobi Materi tista mogočnost, kakor jo ima Sin, zato je storil Jezus, „*Vsegamogočni*“, tudi Marijo „*Vsegamogočno*“; pri tem pa vender ostane resnica, da je Sin vsegamogočen po natori, Mati pa samo po milosti — po priprošnji.

To se kaže v dejanji večkrat, zakaj, karkoli prosi Mati, Sin jej ne odreče ničesar. To je bilo razodeto tudi sveti Brigiti. Slišala je svetnica, kako je nekoč govoril Jezus svoji Materi: Zahtevaj od mene, kar hočeš, tvoje prošnje ne bom preslišal; ker ti meni nisi na zemlji nič odrekla, tudi jaz ne bom tebi v nebesih nič odrekel. Kakor bi rekel: Moja Mati, dokler si na zemlji živela, nikdar se nisi obotavljala, meni na ljubo vse storiti; pravično je torej, da tudi jaz tebi v nebesih ničesar ne odrečem, prosiš li karkoli. Marija je vsemogočna zato, ker s priprošnjami vse doseže.

S polno pravico nagovarja sveti Bernard mogočno priprošnico: „O Marija! ako le hočeš, prejmeš vse. Oj, hoti, hoti in vse se bo zgodilo. Če hočeš najbolj zavrženega grešnika spremeniti v svetnika, posrečilo se ti bo. O Marija, hoti, hoti!“ — Ko je rimski odpadnik Koriolan zapustil domovino, zbežal k sovražnikom, pripeljal sovražne trume, ter oblegal Rim, poslali so Rimljani najveljavniše možé in prijatelje k njemu, prosit ga, naj prizanese mestu, pa vse je odvrnil; nazadnje gredó gospe in med njimi je bila tudi njegova mati Viturija; ko ugleda svojo mater, upade mu srce — iz ljubezni do matere je odpustil celemu mestu vse razžaljenje in umaknil je bojne trume: bolj mogočne, bolj izdatne so prošnje Marijne pri Jezusu, toliko močnejše so, kolikor bolj ljubi hvaležni Sin božji svojo deviško Mater. Vsak zdihljej preblazene Device vzmore pri Jezusu več, kakor vse prošnje svetnikov.

Sklenimo s svetim Bonaventurom. Ta svetnik, premišljuje Božjo dobroto, da nam je dal tako mogočno zavetnico, je vzdihnil: O nezmerne in čudovite dobrotljivosti Božje, da nam je dal revnim nevrednežem tebe, o Marija! svojo Mater za priprošnico, da nam po svojem posredovanji zadobiš, kakoli hočeš. O prevelike dobrote Gospodove, ki nam je dal svojo Mater za besednico,

svojo Mater in Gospo vseh milostij, da se enkrat preveč ne prestrašimo, kedar bo izrekel pravično sodbo nad nami.

Vzgled.

Blaženi Hieronim Emilian je bil rojen v Benetkah l. 1481. od imenitnih starišev. Pobožna mati je dobro odredila svojega sina za Boga. Že v prvih letih mu je vcepila pobožnost do Marije; otrok je bil prav ubogljiv; toda kmalu so ga zapeljale slabe tovaršije na slaba pota. Kmalu se je udal mladeniškim spačenostim, tako, da je daleč zabredel v spačenosti svojega časa. Stopil je v vojaški stan, odlikoval se je po hrabrosti, iskal je časne slave, pa tudi udal se vsem razuzdanostim vojaškim, pa nekaj dobrega je še zmiraj ohranil po pobožni materi — Marijo je zmiraj še častil, vsaj bolj na tihem; zlasti ob sabotah si je vselej nekaj pritrgal. Odkar mu je odmrl oče, je živel zmiraj bolj svobodno, udal se raznim napakam. Živel je tako do tridesetega leta svoje starosti, in ravno sedaj ga je Božja milost potegnila na pravo pot in pripeljala do spreobrnjenja.

Leta 1511. je imela Beneška ljudovlada hude vojske. Emilian je bil poveljnik trdnjave

Kastelnovo, pa trdnjavo so sovražniki premagali in Emilian je bil ujet. Ker se je hrabro boril, bil je tudi hudo ranjen. Sovražniki so ga deli v ječo, v temen stolp, roke in noge so mu bile v železje vkovane, okoli vratu so mu dali železen obroč, iz obroča so bile železne verige na kamnito ploščo priklopljene, da še ležati ni mogel; vrh tega je pričakoval vsaki trenutek smrtne obsodbe. V takem položaji so se mu oči odprle; začel je misliti na Boga, obrnil na preblazeno Devico Marijo, obljubil je, da pojde bos k Mariji v cerkev v Treviso, da jej bo prinesel po zmožnosti darila, ako bo rešen iz ječe. Komaj je storil obljubo, že se mu prikaže Marija v nebeški svitlobi, da še gledati ni mogel. Marija mu prigovarja, naj seboljša in spremeni življenje; ozdravi mu rane, odveže vse verige in dá ključe od ječe — naj beži. Šel je bos mimo vseh straž, nihče ga ni videl, prišel v Trevizo do Marijne cerkve, — ondi je rešil obljubo, prinesel verige in ključe in obesil na Marijni oltar. — In potlej, koliko je storil dobrega!

Vrnivši se v Benetke je opravljal dobra dela, stregel bolnikom, širil slavo Marije. Nabiral je sirote, — to je, zapuščene otroke, ki nimajo starišev; v Somaski je najel dve hiši, jedno za dečke, jedno za deklice; take zavode je ustanovil po drugih mestih, oskrbel

jim učitelje, skrbel za vzgojo zapuščeni mladini. — Papež Benedikt XIV. ga je prištel svetnikom.

Nauk.

Vsak teden posveti soboto Mariji na čast; če se ne moreš postiti, pritrgaj si vsaj nekaj; ali pa odmoli določeno molitev.

Molitev.

O vzvišena, ljubezniva Mati božja, Marija! Naj kličem s svetim Bernardom k tebi: Govori, o Gospa, tvoj Sin te posluša, kar boš prosila, to boš sprejela; govori, o Marija, naša besednica, govori za nas, ki smo potrebni pomoči. Spomni se, da si prejela to moč, to čast nam na korist. Bog je hotel postati tvoj dolžnik, ter vzel od tebe človeško natoro, da bi po tvoji volji delil revnim milosti usmiljenja božjega. Mi smo tvoji služabniki, tebi udani služabniki. Mi smo ponosni na to, da smo v tvojem varstvu. Res, mi smo grešniki, pa tvoja moč, tvoje usmiljenje presega

našo grešnost. O Mati usmiljena! Glej, glej, naše duše, enkrat so bile tako lepe, umite in očiščene v krvi Jezusovi, sedaj pa so z grehi omažeževane; o Marija, glej, da jih rešiš. Sprosi nam resnično poboljšanje, sprosi nam stanovitnost. Velike reči te prosimo, pa saj ti vzmoreš vse, saj ti dá tvoj Sin vse. O Marija! prosi, prosi za nas! o Marija usliši nas, ne zapusti nas. Amen.

Dvaindvajseti dan.

Marija milosrčna besednica najbolj revnim.

Kdo bo našel močno ženo? — Njeni otroci se vzdigujejo in jo blagrujejo.
Preg. 31. 28.

Premišljevanje.

Sveti oče papež Leon XIII. pravijo: Nagibi in povodi ljubiti ljubeznjivo kraljico Marijo so toliki, tako tehtni, tako važni,

ko bi po vsem svetu Marijo hvalili, v vseh pridigah o njej govorili, ljudje življenje za njo dajali, da bi vse to premalo, prepičlo bilo v primeri s službo in hvaležnostjo, katero smo jej dolžni za toliko ljubezen do ljudij, celo do največjih grešnikov. (Če količkaj spoštovanja do nje še imajo). Blaženi Rajmund Jordan pravi: Marija ne more, da ne bi ljubila onega, kdor jo ljubi; dà, celo grešniku, ako jej služi, se prizadeva na vso moč, da mu pridobi pri svojem Sinu odpuščenje z mogočnim posredovanjem. Njena dobrota in njeno usmiljenje sta takó velika, da se noben človek ne sme bati, da ne bi se zatekal k njej, če je še tako globoko padel. Marija daruje kot naša ljubeznjiva besednica Bogu sama molitve svojih služabnikov, zlasti one molitve, katere so na njo obrnjene. Kakor prosi za nas sin pri Očetu, tako prosi Marija pri sinu, in ona ne jenja pri obeh prositi za naše zveličanje, da nam sprosi milosti, katerih potrebujemo. Zato imenuje po pravici blaženi Dionizi Kartuzisan prebláženo Devico pribežališče zgubljenim, upanje revnim, besednico grešnikom, kateri pritekajo k njej.

Ako pa bi bil kak grešnik, ki sicer ne dvomi nad njeno mogočnostjo, pa dvomi nad njeno dobrotljivostjo in se boji, da mu ne bo pomagala zarad prevelikih in pre-

mnogih grehov, temu daje pogum sveti Bonaventura rekoč: „*Velika in jedina svoje vrste je predpravica preblazene Marije*, da sprosi pri Sinu vse, kar hoče.“ Pa kaj bi nam koristila ta mogočnost, pristavlja svetnik, kaj nam bi pomagalo, ko pa bi Marija ne skrbela za nas? — Ne, ne; ne dvomimo; bodimo mirni in hvalimo Boga, da imamo tako dobro mater; kakor so Marijne prošnje močnejše, kakor vse prošnje svetnikov, tako nas ona bolj ljubi in skrbi bolj za naš blagor, kakor vsi drugi svetniki.

Marija je skrbna za blagor vseh, tudi za blagor grešnikov; dà celo, zagovornica biti grešnikom, to jej je posebna čast in slava, kakor je sama rekla sestri Mariji Vilani: z naslovom „*mati božja*“ mi je največja slava, da sem imenovana „*priprošnjica in zagovornica grešnikov*“. Blaženi Amadej pravi, da naša kraljica vedno stoji pred tronom Božjim, da bi vedno nam pomagala s svojo mogočno priprošnjo. In ker v nebesih dobro pozna našo revo in naše potrebe, ima vedno usmiljenje z nami; zato nam vedno skuša milostivo in dobrotno pomagati v materinski ljubezni. In zato prigovarja Viktor od sv. Lavrencija vsakemu, naj bo še tako reven, da naj se polen zaupanja zateka k tej dobrotljivi priprošnjici, da naj bo prepričan, da mu bo vedno pripravljena

pomagati. Res, kdo bi mogel dovzeti, s koliko skrbljivostjo se Marija vedno poganja pred Bogom za nas! Toliko je Marijno sočutje z našo revo, toliko ljubezen do nas, da vedno za nas prosi, da ne jenja prositi, naj bi nam sprosila varstvo pred hudim, sprosila milosti za dobro.

Oj, kako slabo bi bilo za nas, ko bi ne imeli te velike priprošnice, ki je tako mogočna, tako usmiljena, pa tudi tako razumna in modra, da njen sin, naš sodnik, ne zavrže takih hudodelnikov, katere ona zagovarja. — Predpodobo Marije priprošnice imamo v stari zavezi nad Abigailo; njen ošabni mož Nabal je kralja Davida grozno razžalil, tako da je David sklenil Nabala in vso hišo pokončati. Razumna žena Abigaila gre kralju naproti, vzame vso krivdo nase in utolaži s krotkimi lepimi prošnjami Davidovo jezo tako, da prizanese vsem, in pa še pohvali in blagruje Abigajlo, ker mu je za-
branila, da ni prelival krvi ter nikomur nič žalega storil. (Kral. I. 25.) Tako prosi v nebesih Marija vedno za premnoge grešnike; s svojimi krotkimi prošnjami vse lepo poravna in utolaži Božjo pravico, in Jezus sam jo blagruje, da mu ni treba kaznovati toliko grešnikov, ter jim odtegovati milosti, kakor zaslužijo.

To je res, da je Jezus Kristus jedin *srednik pravice* med Bogom in človekom,

da deli po lastnem zasluženju odpuščanje in milosti — gnade, — ker pa ljudje poznajo v Jezusu Božje veličanstvo, ter se bolj bojijo, zato jim je treba priprošnice, da se z večjim zaupanjem in bolj brez strahu zatekajo k njej — in ta priprošnica je Marija. Ni mogoče, da bi našli drugo pri Božjem veličanstvu mogočnejšo in bolj usmiljeno priprošnico, kakor je Marija, pravi sveti Bernard. In res, žalil bi človek dobro Marijo, kdor bi se bal zatekati se k nogam predobre kraljice. „Zatorej, potolažite se vi, malosrčni, bodite pogumni, vi revni grešniki“, kliče sveti Tomaž Vilanovski. „Ta vzvišena Devica, mati vašega sodnika, je zagovornica in priprošnica človeškega rodu; je popolnoma zmožna zagovornica; ona vzmore pri Bogu vse, kar hoče; ona je modra in razumna priprošnica, ki pozna vse pomočke, da ga utolaži; ona je zagovornica vsem, zavzema se za vse, ne odreče pomoči nobenemu.“

Vzgled.

Zgodilo se je nekoč na Laškem v papeževih deželah, da je srečala roparja na samotnem kraju neka mlada deklina, ki je bila zvesta častilka preblažene Device Marije. Bala se je, da ne bi jej ta nepriljudni človek kaj žalega ne storil, prosi ga lepo v imenu

preblažene Device Marije, naj jo pusti na miru. Ropar jej prijazno odgovori: Nič se ne boj, ker me prosiš v imenu Marije; nič drugega nočem od tebe, nego priporoči me Mariji in moli za me. — Ropar je videl, da gré ž njo neka žena v plavem ogrinalu in njej nekaj na uho šepeta. — Čez nekaj časa je bil tisti ropar zasačen, pred sodnijo postavljen in na smrt obsojen. V tem času pred smrtjo se v sanjah prikaže tista žena roparju, ga vpraša, če jo pozna. Ropar pravi, menda sem vas že enkrat videl, ko ste šli s tisto deklico; vas sem se zbal, sedaj se spominjam. Prikazen pravi: Jaz sem Mati božja in sem prišla, da ti povrnem dobroto, ki si jo takrat storil meni na ljubo. Ti boš kmalu umrl, skesaj se, spovej se prav čisto, če ne, pojdeš v pekel. — Ko se ropar zbudi, ga je srce tako bolelo, da je na glas jokal nad svojimi grehi, in na glas hvalil Marijo, da mu je skazala to milost. — Prosi naglo, naglo naj pride spovednik. Ropar se izpove vseh svojih pregreh. Po spovedi naroča spovedniku, naj razglasi, kolike milosti mu je skazala Marija in naj oznani vse prikazni.

Kristjani! tukaj vidimo, kako skrbna čuvarica je Marija svojim služabnikom; kako obilno povračuje ona vsako uslugo njej storjeno.

Nauk.

Ako si brez smrtnega greha, glej da ostaneš v milosti božji; če pa imaš smrtni greh na vesti, spovej se kakor hitro je mogoče; opravi gotovo ta mesec, ki se bliža koncu, iz ljubezni do Marije sv. spoved in prejmi sv. obhajilo, da se vdeležiš popolnih odpustkov.

Molitev.

O vzvišena, o preljuba Mati mojega Gospoda! Jaz vem in spoznam, da sem po tolikanji nehvaležnosti do mojega Odrešenika zaslužil in sem vreden, da bi ti mene zapustila. Pa, o usmiljena kraljica, jaz sem dosti prepričan o tvoji dobrotljivosti; jaz trdno verujem, da je tvoja dobrotljivost večja, kakor je moja nehvaležnost. O ti milostiva Mati, ti pribežališče grešnikov, bodi tudi moja zavetnica. Nikar ne opusti, da bi meni ne pomagala, da bi meni ne podala svoje milostive roke, ker vendar tako srčno želim tvoje pomoči, jaz revni grešnik. O Mati usmiljena,

podaj mi roko, vzdigni me iz grehov, ker jih iz srca obžalujem. Če imam še kaj zaslužnega na sebi, o Mati moja, oziraj se na to; obvaruj mi to malo dobro, in sprosi mi pomoči, da je pomnožim, da mi raste. Da te bom enkrat častil kot hvaležni služabnik na vekomaj, o moja kraljica, varuj me hudega; utrdi me v dobrem. O Marija, jaz te ljubim, jaz te bom ljubil, o Mati moja, ohrani svojega otroka. Amen.

Triindvajseti dan.

Marija polna milosrčnosti.

Kakor lepa oljka na polji sem visoko zrastle.
(Sirah. 24. 19.).

Premišljevanje.

Sv. Bernard imenuje veliko dobrotljivost Marije do revnih ljudij deželo, kjer teče mleko in méd. Sveti Leon slavi preblazeno Devico, da je tako polna božjega usmiljenja, da je ne le usmiljena, marveč usmiljenje samo. —

In sveti Bonaventura premišljeva je, da je Marija zarad grešnikov postala Mati božja; da je prejela to nalogo, da deli usmiljenje Božje; premišljeva je njeno skrbljivost za zapuščene duše, in njeno milosrčno dobrotljivost, ki ima samo to željo, da pomaga revnim, vsklikne: „Resnično, če tebe premišljuje, moja Kraljica, vidim usmiljenje samo in zdi se mi, da je Bog napolnil tebe s svojim usmiljenjem in zakril svojo pravičnost.“ Z jedno besedo: Marijno usmiljenje in dobrota je tolika, da sadovi usmiljenja neprenehoma tekó iz njenega dobrotljivega srca, govori opat Gverik.

In pa res, ali more teči iz oljnega vira kaj drugega nego olje; iz vira usmiljenja teči kaj drugega nego usmiljenje? vpraša sveti Bernard. Zato imenuje Marijo sveti Duh oljko. „Kakor lepa oljka na polji sem visoko zrastle.“ (Sir. 24.) Kakor iz oljke ne izhaja drugega nego olje; olje ima hladilno, tolažilno in zdravilno moč; olje je podoba usmiljenja: tako ne more iz Marijnih rok nič drugega priti, kakor milost in usmiljenje. Marija, mati usmiljenja, je po vsej pravici primerjena oljki, ki daje olje. Ako se toraj k tej Materi obrnemo s prošnjo za olja usmiljenja, ne smemo se bati, da nam bo odrekla, kakor so modre device odrekle nespametnim devicam. Ne, ne, Marija je jako

bogata olja usmiljenja; zato jo sveta cerkev imenuje ne samo Devico, marveč jo imenuje najmodrejšo Devico, da spoznamo: Marija je tako bogata dobrote in milosti, da obogati vse, njej pa nič ne zmanjka.

Vprašamo, zakaj pa stoji ta oljka na prostem polji, zakaj ne na kakem vrtu obdanem s plotom in ozidjem? — Na to odgovarja sveti Viktor: „Zato, da jo vidijo vsi, in pridejo brez ovire k njej, iskat pomoči v potrebah.“ To lepo misel potrjuje sv. Antonin, rekoč: „K oljki na polji pride vsak lahko in si nabira sadu; tako se zatekajo k Mariji lahko vsi pravični in grešniki, da najdejo usmiljenje. In pa koliko zasluženih kaznij je že odvrnila od nas Marija z milostivimi prošnjami!“ Kje je najti bolj varno zavetje, kakor je zavetje v milem srcu Marije? Tukaj najde revež zavetišče, bolnik zdravilno pomoč; tukaj najde žalostni tolažbo, obupani svet, zapuščeni rešitev. Oj, kako zapuščeni bi bili mi, ko bi ne imeli te milostive Matere, ki čuva nad nami, in je vsa skrbna, da nam pomaga v vsaki potrebi. „Kjer ni hišne matere, tam zdihuje in strada revež“ govori sveti Duh. (Sir. 36. 27.) Ta hišna mati je po razlagi Damascenovi Marija. In res, ker se po naredbi Božji delijo vse milosti na priprošnjo preblazene Device, zato ni upanja na usmiljenje, če ni Marije. To je

izrekel Gospod sam sveti Brigiti v besedah: „Ko bi ne bilo Marijne priprošnje, ne bilo bi upanja na usmiljenje.“

Ali si bomo morda domnevali, da se Marija ne zmeni za naše potrebe, da jih ne miluje? Oj ne, tega ne! Marija bolj pozna, bolj pomiluje našo revo, nego mi sami. — Rimski cesar Tit je bil usmiljen človek; ako ni čez dan nič dobrega storil, zdihoval je na večer: Jojmene, dan sem zgubil; to je storil bolj iz častihlepnosti, nego iz milosrčnosti. Jednako bi rekla naša premila Kraljica iz gole ljubezni do nas, ko bi prešel kak časek brez delitve milostij, ker je bolj željna deliti nam milosti, kakor mi jih prejemati. Da, ona je tako milosrčna Kraljica, pravi sveti Bernard, ako se priporoča grešnik njeni dobrotljivosti, da ne vpraša, je li vreden uslišanja ali ne, ampak ona usliši vse in pomaga vsem.

Oh, koliko je takih, ki zaslužijo po božji pravici zavrženi biti, pa po dobroti Marijni so rešeni, zakaj, ona je zakladnica milostij Božjih, Marija je v pravem pomenu tisti prestol milostij, govori sveti Antonin, h kateremu se moramo zatekati, da najdemo usmiljenje po besedah svetega Pavla: „Stopimo toraj z zaupanjem k sedežu gnade — milosti“, da usmiljenje dosežemo, in milost najdemo ob času potrebne pomoči, namreč

v vseh potrebah in nevarnostih tega življenja. (Hebr. 4. 16.) In res, zakaj bi ne hoteli v vseh potrebah zatekati se k Mariji, ker jo tako veseli, pomagati nam in usmiljenje skazovati; saj nas kliče sama rekoč: „Pridite k meni vsi, kateri me želite, in nasitite se mojega sadu; moj duh je slajši kakor méd; moj delež je čez méd in satovje.“ (Sir. 24. 26.)

Sklenimo z miloglasnimi-besedami Bernardovimi: O milostljiva — o dobrotljiva — o sladka Devica Marija. O Marija, ti si milostljiva proti revnim; dobrotljiva do onih, kateri te kličejo; sladka onim, kateri te ljubijo. Ti si milostljiva proti spokornikom; dobrotljiva do napredujočih; sladka popolnim. Ti si milostljiva, ker nas varuješ pred kaznimi; dobrotljiva, ker nam deliš milosti; sladka, ker se daš najti onim, kateri te iščejo.

Vzgleđ.

Pobožni deklici je nemila smrt pobrala ljube stariše. Ko je mati umrla, zapustila jej je komaj toliko, da bi se bila nekaj tednov za silo preživila. Sorodnikov ni imela in sosedov je nihče ni hotel pod streho sprejeti; toraj je bila na tem, da bi morala beračiti od hiše do hiše, dokler bi si mogla sama kaj zaslužiti. V taki sili je

nekega večera prav prisrčno molila k Materi božji, in med besedami: „Marija, tolažnica žalostnih, Mati zapuščenih sirot, ne zapusti me“ je zaspala. Po noči ima tolažljive sanje; vidi preblazeno Devico v rajski svitlobi, ki jej z glasom rajne matere reče: „Ne jokaj, pojdi jutro v gozd in kjer najdeš mojo podobo, poklekni in moli.“ — Ko se deklica zbudi, premišljuje sanje in zjutraj gre na vse zgodaj v gozd. Dolgo časa hodi po gozdu, išče in išče, misli na sanje, misli na svojo revo, pa podobe ni nikjer — kar zagleda pod velikim, starim hrastom podobo žalostne Matere božje. — Zaupljivo pade na kolena pred njo; moli goreče in toži Mariji svojo revo, prosi jo prav prisrčno, naj jej vendar pomaga iz take velike bede. Pa moli in prosi, vpira oči v podobo Matere božje; pa nič se ne gane, vse je tiho, samo vetrič šumlja z drevesnim perjem. Tako mine cela dolga ura. In deklica zajoka na ves glas: „Tako so bile moje sanje prazne, tudi ti, Marija, si me zapustila, kakor me je zapustil ves svet, o kaj bo z manoj, ubogo siroto! Ali moram konec vzeti vsega hudega? Ne, ne, to ni volja Božja. Raje hočem vse pretrpeti, ne bojim se trdega dela, ne bojim se zoprnosti, Marija, tebe ne zapustim, moja Mati, tudi ti mene ne zapusti! Daj mi pomoč, da voljno pretrpim vse.“ — Pri teh besedah

zašumi nekaj za hrastom; iz za hrasta stopi velik mož, bil je logar ali nadzornik gozda. Gredé po gozdu sliši jokanje otročje, stopi tiho za hrast in tako je slišal vse besede dekličine. Stopi iz za hrasta in vpraša prijazno: Kdo si ti? zakaj se jokaš? kaj ti je? — Deklica mu vse zaupljivo pové, svojo nesrečo, svojo skrb, svoje sanje. Logarju je deklica čez dalje bolj dopadala, ker je tako odkrito, srčno vse razložila. „Ne boj se, reče on prijazno, Marija te ni zapustila, mene je poslala, da ti pomagam; če nimaš nikogar, pa k meni pojdi. Jaz imam sina, hčere pa ne, pa bodi ti moja hči; jaz bom skrbel za te, kakor za svojega otroka.“ Šla je z njim — in sirota je delala redniku pravo otroško veselje — delala pridno, rada ubogala, bila pobožna in poštena deklica. Ko je dorastla dvajset let, postala je sinova žena in pa vrla gospodinja.

Nauk.

Prenašaj revščino z udanostjo v voljo Božjo, priporočaj se Mariji; in imel boš na tem svetu tolažbo, na unem pa plačilo.

Molitev.

O Marija, Mati usmiljenja! ti si tako dobrotljiva, in hrepeniš nam

dobrote skazovati in uslišati naše prošnje. K tebi se zatečem, o preblaga Kraljica, sprosi mi darove, ktere želiš, da jih imam, da bi zmiraj bolj podoben bil tvojemu srcu. Ti si bila ponižna, oj sprosi lepo čednost ponižnosti; ti si bila tako potrpežljiva v stiskah na zemlji, sprosi mi potrpežljivost v bridkostih; ti si bila polna ljubezni do Boga, sprosi mi čisto, sveto ljubezen; ti si bila polna ljubezni do bližnjega, sprosi mi ljubezen do sovražnikov; ti si bila zjedinjena z voljo Božjo, sprosi mi popolno udanost pri vseh rečeh. kar mi pošlje Bog; ti, o Marija, si bila najsvetejša vseh stvari, oj posveti tudi mene. To te prosim, to upam od tebe, Marija, o moja Mati, moje upanje, moja tolažba. Amen.

Štiriindvajseti dan.

Marija obrača milostive oči na nas.

Oči Gospodove so obrnjene
na pravične. (Psalm 33.)

Premišljevanje.

Sveti Epifanius imenuje Mater božjo *mnogooko*, kakor bi hotel reči, da ima več očí, da gleda na vse strani, da vidi na vse plati, ali pa, *same oči so jo*. — Nekoč je izganjal menih hudega duha iz obsedenega; med zarotovanjem je vprašal hudiča, kaj dela sedaj Marija? Hudič odgovori: „Ona hodi gori in doli“, kakor bi hotel reči: Ta nebeška Kraljica nima nič družega opraviti, nego da stopa sedaj na zemljo in donaša svojim ljubljencem milosti, sedaj se vzdiguje v nebеса, da bi jim sprosila uslišanje njih prošenj. — Kralj David poje v psalmu 33tem: „Oči Gospodove so obrnjene na pravične, in njegova ušesa na njih prošnje.“ — Oči naše Kraljice Marije so obrnjene na grešnike, kakor na pravične; na oboje jednako. Zakaj, Marijne oči so matrne oči; in mati gleda na svojega otroka ne samo, da ne bi padel, marveč, da vstane, če je padel.

Sveti Jedrti je bilo razodeto, da Marija ne more, da ne bi se nagnila proti prosilcu,

kedar pobožno izrekamo v molitvi besede: „Oj, naša besednicai, obrni svoje milostive oči v nas.“ — „O, koliko je tvoje usmiljenje, prevzvišena Gospa! celi svet ga je poln“, kliče sveti Bernard. In sv. Bonaventura pravi: Ta ljubeznjiva Mati ima tolike želje, nam dobrote skazovati, da jo žalijo ne samo oni, kateri jej delajo nečast, ampak tudi oni, kateri je ne prosijo za milosti. Dà — preblazena Kraljica, ti sama nas učiš, naj upamo večjih milostij, nego smo vredni, ker ne prenehaš deliti več dobrot, kakor jih prosimo. Ko je nekega dné sveta Jedrt zdihnla k Materi božji znane besede: „Obrni svoje milostive oči k nam“, videla je, kako je preblazena Devica z božjim Detetom v naročji kazaje na Jezusove oči rekla: „To so tiste oči, ki jih obračam na blagor vsem tistim, kateri kličejo k meni.“ Nekoč je klečal velik grešnik pred Marijno podobo in solze prelivaje prosil, naj mu Marija sprosi odpuščenje grehov. Tu je videl, kako se je Marija obrnila k Detetu ter rekla: „Ljubi moj Sin, ali bodo te solze zastonj tekle?“ In grešnik je spoznal, da ga je Jezus uslišal.

Kako bi mogel zgubljen biti človek, kateri se priporoča tej dobri Materi, ki jej je obljubil Jezus, da se bo usmilil vsakega iz ljubezni do nje, kdor se bo njej priporočal; da mu bo skazal toliko milosti, kolikor bo

ona za dobro spoznala. — Sveti Bernard piše: Marija je postala vsem vse, vsem odpira usmiljeno naročje svoje ljubezni, da naj vsi prejemajo iz njene obilice milosti: sužnji svobodo, bolni ozdravljenje, žalostni tolažbo, grešniki odpuščanje; tako da ni nikogar, kdor bi se ne ogreval na žarkih milega solnca. — Opat Adam Persinski kliče: O Mati usmiljenja, tolika je tvoja moč, tolika tvoja močnost in ljubezen, da dosežeš vse; da si usmiljena do vseh, in dosežeš usmiljenje vsem. Pa kedaj je bil še tak slučaj, da bi se ti ne bila usmilila nesrečnih, Ti, ki si Mati usmiljenja? Ali pa kedaj bi ti ne mogla pomagati, ki si vender Mati vsegamogočnega Boga? Kakor lahko je tebi, da poznaš našo revo, tako lahko je tebi, da nam sprosiš vse, kar koli te je volja.

Opat Rupert kliče k Mariji: Veseli se, vzvišena Kraljica, veseli se veličastva svojega Sina, nam pa svojim služabnikom, svojim otrokom, dodeli iz usmiljenja, ne po zaslužnji, — dodeli, da nam dojdejo nekatere drobtinice. Če pa nam delajo nezaupanje naši grehi, kličimo k preblaženi Devici; O moja gospa, ne očitaj mi mojih grehov, če ne, bom tudi jaz tebi pred oči stavil tvoje usmiljenje, ktero toliko presega moje grehe. Ne, ne; nikdar se ne bo moglo reči, da so moji grehi večji, kakor je tvoje usmiljenje, ker tvoje

usmiljenje je močnejše, da mi doseže odpustčenje, nego so moji grehi, da mi nakopljejo obsodbo in pogubo. Kje je kak kristjan na zemlji, kateri bi ne ljubil te preljubeznjive kraljice? Ona je lepša kakor sonce, slajša kakor med; ona je morje dobrot, vsem mila, vsem milostljiva. Odpusti mi, Marija, če pravim, da te ljubim; če jaz nisem vreden, da te ljubim, si pa ti vredna, da te ljubi vsaka duša.

Vzgleđ

V Kapucinskih letnikih — Analih — je zapisano, da je v Neapolju neki odvetnik — (pravdarski dohtar), ki si je po goljufiji in z oderuštvo veliko premoženje nakopičil, mnogo let prav pregrešno živel. Jedino dobro, kar je še imel, je bilo to, da je vsak dan opravljal neko molitvico k Materi božji. Ta mala pobožnost ga je rešila pekla po Marijnem usmiljenju. Poslušajmo, kako se je to zgodilo. Dohtar je imel posebno rad kapucina P. Matevža a Baso; vabil ga je večkrat, naj pride k njemu vender enkrat na kosilo. Menih mu enkrat spolni voljo in pride. Ko stopi v hišo, reče mu dohtar prav prijazno: „Jaz vam bom nekaj pokazal, česar še gotovo niste videli. Jaz imam jako spretno opico — afno —, ki mi opravlja vsa posla najboljšega strežaja: ona kupice umiva, mizo

pogrinja, vrata odpira in zapira, kaže ljudem ven in noter, nikoli ni treba opozoriti jo, vse mi stori kakor najpridniša dekla.“ — Matevž reče na to: „Pazite, če to ni kaj drugega, nego navadna afna — opica. Pokažite mi jo!“ Dohtar pokliče strežaja z navadnim imenom. Strežaja ni — opica ne pride, kakor navadno. Iščejo opico, pa opice ni nikjer. Slednjič jo najdejo. Opica doli v najspodnji sobi pod posteljo v kotu tiči, pa ven noče iti. Kapucin pravi: „Pojdimo jo gledat!“ Dohtar in kapucin gresta. Matevž zakriči: „Pridi ven, peklenska pošast“, opica klavrno prileze. „Zarotim te v imenu svete Trojice, povej, kdo si — kaj delaš tukaj?“ Navidezna opica odgovori: „Jaz sem hudič, čakam, da bo stari goljuf opustil češčenje Matere božje, potlej ga bom zadušil in saboj v pekel vzel.“ Ko to sliši dohtar, pade na kolena in prosi patra, naj mu pomaga, naj prosi Marijo zanj. Kapucin ga tolaži, mu prigovarja, da bo zanj vse storil. Hudiču pa ukaže, naj se pobere in zapusti hišo; naj predere luknjo v zid v dokaz, da je res hišo zapustil. Komaj je to izrekel, zabobni po hiši in v zidu je bila velika luknja. Potlej so jo zazidavali, pa vendar luknja je zmiraj ostala luknja, dokler so po nasvetu kapucina vzdali kamen s podobo angelja svetega Mihaela. — Odslej se je odvetnik povse poboljšal, delal pokoro in upamo, da je ostal stanoviten do smrti.

Nauk.

Kadarkoli slišiš, da ura bije, počasti preblażeno Devico Marijo in moli Češčeno Marijo ... za srečno zadnjo uro.

Molitev.

O Marija! Ti si kraljica milosti božje, mi pa smo služabniki, vsi revni. Ti si Mati preusmiljena, jaz sem najbolj ubog grešnik. Pozdravljam te revni zemeljski upornik zoper Boga. Jaz sem vreden kaznovanja, ne pa milosti. To rečem, o moja Gospa, ne da bi ne zaupal v tvojo ljubezen, ker vem, da si toliko bolj slavna, kolikor bolj si dobrotljiva. Vem, da te veseli, ker si tako bogata, da tudi nam revežem deliš od svojega bogastva. Vem, da deliš svojim prošnikom, najbolj obilno onim, kateri so najbolj revni; vem, da se najbolj zavzemaš za najbolj revne. O moja Mati! Ti si jokala po svojem Sinu, ki je za mene umrl na križu. Oj, daruj sedaj tiste svoje solze Bogu za

mene, sprosi mi pravo kesanje čez vse moje grehe. O Marija, moja Mati, sprosi mi milost, da odslej ne bom več žalil tvojega Sina, da ne bom delal tebi britkostij. Za to dvojno milost te prosim, o moja Mati, to upam od tebe: prvič, da Bogu zvest ostanem in da tebe ne bom žalil; drugič, da ga bom odslej toliko bolj ljubil, kolikor sem ga preje žalil. O Kraljica, moja edina pomočnica, moje edino upanje, usliši me! Amen.

Petindvajseti dan.

Marija nam sprosi stanovitnost in vstrajnost.

Kteri v meni delajo, ne grešijo; kteri mene razglašujejo, bodo večno življenje imeli.

Sirah. 24, 30.

Premišljevanje.

Vstrajnost do konca je tako velik božji dar, da je po trditvi tridentinskega zbora

zgolj dar milosti božje, ktereга si človek zaslužiti ne more, pač pa le izprositi. In sveti Avguštín pravi in uči, da moramo ta neprecenljivi dar z molitvijo od Boga sprostiti, in pa z vstrajnostjo v dobrem do smrti Boga nagibati, da nam podeli to zadnjo in največjo milost. Kakor nas opominja sveti Hieronim: „Kdor hoče doseči to, kar želi, namreč zveličanje, ta ne smé duha odvrniti od gorečnosti v molitvi; in te čednosti, vstrajnosti v molitvi, se moramo učiti od Marije. Saj smo slišali v teku meseca, da je Marija ne samo odločene ure dneva obračala na molitev, marveč, da je njen duh bil zbran v Bogu med vsakim delom, da celo, ko je njeno telo v potrebnem spanji počivalo, je njena duša čula v molitvi z Bogom; ob kratkem, njeno celo življenje je bila nepretrgana, vstrajna molitev. — Sveti Alfonz Ligvori pravi: „Če je res, kar gotovo vemo po splošnem mnenji sv. učencev, da prihajajo po Marijnih rokah vse milosti, ktere deli Bog ljudem, je tudi to gotovo res, da po Marijnem posredovanji upamo in dosežemo največjo milost, do konca vstrajnost ali stanovitnost. Mi jo bomo gotovo dosegli, ako prosimo z zaupanjem Marijo zanjo. To milost obljubuje ona sama vsem, kteri jej zvesto služijo. „Kteri po mojem delajo, ne grešijo, kteri mene razglašujejo, bodo imeli večno življenje.“ (Sir. 24.) To so

svetopisemske besede, ki jih sveta cerkev priklada Mariji. — Da moremo stanovitni ostati, vstrajati v življenji milosti — gnade, treba je dušne moči, da se zoperstavimo sovražniku našega zveličanja. To moč pa dobivamo le po posredovanji Marijnem. „Pri meni je moč; po meni kralji kraljujejo, jaz ljubim one, kateri mene ljubijo, in kateri po meni hrepené, me bodo našli.“ (Preg. 8, 14, 17.) To milost je Bog meni dal v roke, da jo delim svojim častilcem. „Po meni kralji kraljujejo“, se pravi: Z mojo pomočjo moji služabniki vladajo in gospodarijo nad svojimi čuti in strastmi, in tako se delajo vredne, da bodo na večno kraljevali v nebesih. Oj, kako veliko moč imajo služabniki te velike kraljice, da lahko vse napade peklenskega sovražnika premagajo. Marija je zavetje onim, kateri jo ljubijo; v boju se zatekajo k njej in dobivajo močno orožje zoper sovražnike, kakor iz orožnice.

O kako nesrečne so take duše, ktere zapustijo to obrambo in nehajo častiti Marijo in pri njej iskati pomoči v nevarnostih! Ko bi solnce ne vzhajalo, pravi sveti Bernard, kaj drugega bi bil svet, kakor pusta puščava, poln teme in strahu? Ako opusti duša češčenje Marije, je tudi polna teme, polna tiste teme, o kateri pa govori sveti Duh: „Ti delaš temo, nastane noč, kjer hodijo semtertje divje

gozdne zverine.“ Ako ne sveti v duši svitla luč milosti božje, postane duša strašno bivališče vseh grehov in gorja. Zato kliče sveti Anzelm: „Gorjé vsem tistim, kateri zapustijo svitlo luč“, namreč češčenje Marije. Po vsej pravici imenuje sveti German češčenje preblazene Device dihanje kristjanov; kakor telo ne more živeti, če ne diha, tako tudi duša ne more ohraniti življenja milosti božje, če ne časti, ne kliče Marije na pomoč, ker s pomočjo Marije dobimo in ohranimo življenje v božji milosti.

Saj nam Marija sama kliče s svetopisemskimi besedami: „Blagor človeku, kateri me posluša in čuje pri mojih vrštih vsak dan, in name streže pri podbojih mojih dverij. (Preg. 8, 34.) Blagor mu, srečen je, kdor posluša moj glas in zmiraj misli na to, da prihaja pridno k vratom mojega usmiljenja iskat razsvitljenja in pomoči. Marija bo gotovo podelila takemu častilcu razsvitljenja in moči, da se bo varoval greha in hodil po poti kreposti. Zato jo naziva papež Inocencij tretji z lepim primkom: *Luna* po noči, *zarja* v jutru, *sonce* po dnevi; luna je onemu, kateri tiči v temni noči greha, da ga razsvetli v spoznanju grešnega stanja; zarja, ki prihaja pred sončnim vshodom, je tistim, kateri so že razsvitljeni, da jim daje moč, zapustiti greh in vrniti se v stan milosti božje, sonce je Marija onim,

ki so že v stanu milosti božje ter jih ogreva in okrepčuje, da zopet ne zajdejo v prepad. Zato je opominjal sveti Filip Neri svoje spovedance z lepimi besedami: „Ljubi moji otročiči! Ako hočete stanovitni ostati, bodite zvesti služabniki naše ljube Gospe“.

V tem smislu je govoril tudi blaženi Janez Berhman: „Kdor ljubi Marijo, ta bo stano-viten ostal v dobrem.“ Prav prijetno v tem oziru je premišljevanje opata Ruperta v pri-liki o zgubljenem sinu; on pravi: „Ko bi bila še živela mati zgubljenega sina, sin bi ne bil zapustil očetove hiše, ali pa bi se bil veliko preje vrnil nazaj.“ S temi besedami hoče Rupert reči: Kdor je dober otrok Ma-rije, ta ne bo zapustil Boga, ali pa, ako je po nesreči zabredel v grehe, vrnil se bo s pomočjo Marije kmalu zopet nazaj. — O, ko bi pač vsi ljudje ljubili to tako dobrotljivo, tako ljubeznjivo Gospo; ko bi se v skuš-njavah zatekali k njej in prosili jo za pomoč, in pa ubogali, kar jim ona vелеva — o, nobeden bi ne padel, nobeden bi se ne po-gubil. Kdor se zaupno k Mariji zateka, Ma-rijo pomoči prosi, on ne bo zašel. Lepo pri-merno govori Tomaž Vilanovski: „Piščeta precej tečejo pod peruti koklje, kakor hitro se prikaže jastreb, tako moramo tudi mi storiti, kedar se prikaže hudič s skušnjava, ne da bi se pečali s skušnjava, ne da bi pre-

mišljevali, ali bi, ali ne bi? — Kar naglo se zatecimo pod plašč Marije in zdihnimo: O, Marija, naša Mati, naša Gospa! ti nas moraš varovati, mi smo tvoji otročiči, za Bogom nimamo nobenega pritekališča, razun tebe. — Tvoje vezi so vezi zveličanja.“

Vzgled.

Marija ne zapusti svojih častilcev.

Peter Tomazi je bil sin revnih starišev; ker ga stariši niso mogli vzdržavati, da bi šel v šolo, kar je srčno želel, zapustil je na božji navdihljej kmalu očetovo hišo, in si je kruha prosil pri dobrih ljudeh. V mestu Agenu pri Tuluzu na Francoskem je hodil v javno šolo; tukaj se je izučil latinskega jezika in pridobil si drugih ved, kakor je bila takratna navada za izšolane mladeniče. Pri tem se je preživil s tem, da je hodil na hrano po hišah, da je mlajše učence poučaval, pa tudi z rokami si kaj prislužil, ker je bil za strežaja pri zasebnih rodbinah. Tako se je preživil borno in trudapolno do dvajsetega leta. (Potlej je vstopil v red karmelitov, postal duhoven in slaven pridigar — govornik.) — Kot dijak je bil vzor pobožnega mladeniča; njegovo češčenje do preblazene Device je nepopisno; on je jo častil kot

svojo največjo dobrotnico. Kadarkoli je molil, spominjal se je slave preblažene Device; vsako podobo, ktero je videl na potu, je častitljivo pozdravil; predno se je k mizi vsedel, pozdravil je Marijo; jed mu ni dišala, če se ni spominjal na Marijo; pred delom je prosil Marijo pomoči, po delu je hvalil Marijo; nič ga ni veselilo poslušati, nič govoriti, če ni bilo o Mariji. Česar srce kipi, jezik govori. Ta pregovor je bil izražen na Petru. — Ko je duhoven postal, obrnil je vse svoje moči na proslavljenje Matere božje. Bil je goreč zagovornik brezmadežnega spočetja Device Marije; v izvrstnih govorih je slavil vse druge čednosti njene; tudi lepo knjižico je spisal o' — Čistem spočetju. — Kot mladi duhoven je imel še mnogo učiti se, toda bil je jako reven; komaj je imel potrebno obleko; družega mu je vsega manjkalo, ker samostan je bil reven, ni imel luči, ne olja, ne potrebnih bukev; rad bi se bil uril v govorništvu. Nekega večera sedi v sobici in premišljuje svojo revščino. Bal se je, da bo moral vse študije opustiti; — sedaj se mu prikaže Marija: pride v sobo, stopi k njemu, potaplá mu na kapico in pravi: „Moj otrok, pusti strah zaradi revščine; le uči se naprej, slávi mojega Sina in mene, jaz te ne zapustim.“ — Drugi dan daruje sveto mašo v zahvalo za to obljubo. Po maši

pride neki oficir in prosi za spoved; po spovedi mu podá 30 goldinarjev — odslej ni trpel Peter več pomanjkanja. — Ko je umrl papež Klemen VI. in bil pokopan v cerkvi Matere božje v Puju, moral je Peter imeti nagrobni govor. Peter pride na leco, pa — oj strah — glasú mu zmanjka, kar besedice ne more pregovoriti. — Poklekne in milo prosi pomoči. Po molitvi vstane, — in krepko mu doni lepi glas, govoril je s tako vneto gorečnostjo, kakor nikdar preje. — Marija pomaga stanovitnim častilcem tudi v časnih rečeh. — (Ehmig. III. 342.)

Nauk.

Zjutraj posveti Mariji celi dan. — Pred delom in po delu moli: Češčena si Marija...

Molitev.

O presveta Devica, Mati božja! Pridi nam na pomoč v vsaki potrebi, ne glej na množino naših grehov. Spomni se, da je naš Izveličar vzel človeško telo od tebe, ne, da bi grešnike pogubil, marveč rešil. Bog je vzel človeško natoro nase na blagor tvoj in na blagor vseh ljudij. Kaj bi

nam pomagalo, da si ti tako mogočna, tako veličastna, ako se ne udeležimo tvojega veličanstva? Pomagaj nam, varuj nas, saj veš, kako smo potrebni. Tebi se priporočamo, ne zavrzi nas; pomagaj nam, da tvojemu Sinu služimo, da ga na veke uživamo. O mogočna Devica, varuj nas greha, dodeli nam milost, da se v vsaki skušnjavi k tebi zatekamo in s tvojo pomočjo jo premagamo! O Marija, naša mati, usliši nas! Amen.

Šestindvajseti dan.

Ime Marija je častilcem sladko ime.

Razlito olje je tvoje Ime.
(Sal. Vis. p. 1. 2.)

Premišljevanje.

Vzvisheno *Ime Marija*, ki je dano Materi božji, ni na zemlji doma, ni izmišljeno od ljudij, kakor pri družih ljudeh. To ime je

izvoljeno v nebesih in je podeljeno po božjem naklepu; tako trdijo sveti Hieronim, sveti Epifanij, sveti Antonin in drugi cerkveni učenci. Iz zakladnice božje dohaja to vzvišeno, to čudovito tvoje ime, Marija, ker ti je presveta Trojica hotela dati ime, katero je za imenom tvojega Sina vzvišeno nad vsa druga imena, in daje tebi tako veličastvo, da je morajo vsi na kolenih častiti, — nebesa, zemlja in pekel. To ime je Marijnim častilcem sladko v življenji. Slavni sv. Anton Paduanski pravi: To ime je veselje v srcu, méd v ustih, blagoglasje v ušesih. Pripoveduje se o škofu, velikem častilcu Marije, da je čutil pri imenovanji imena Marija toliko sladkost, da jo je okušal še na ustnicah. Vender nečemo govoriti o tej čutni sladkosti, ktere nima vsakteri, marveč o blagodejni sladkosti tolažbe, ljubezni, veselja, zaupanja in moči, ki jo vzbuja to ime Marija v srcu vsem onim, kateri je izgovarjajo pobožno.

Opat Franko govori o tem tako-le: Za presvetim imenom *Jesus* je ime Marija tako bogato na dobrotah, da niti na zemlji, niti v nebesih ga ni družega imena, iz kterega bi prejemala pobožna duša toliko milostij, toliko upanja, toliko sladkosti; zakaj ime Marija ima v sebi tako skrivnostno sladkost in razširja ljubeznjivo vonjavo v srcih, ktera so udana Mariji. Čudovito pri tem imenu je

to, da stokrat slišano se zmiraj še raje poslušaj. Sveti Bernard se obrne ves vnet k svoji Materi s temi besedami: „O velika, o dobrotljiva, o Ti vse hvale vredna, presveta Devica Marija! tvoje ime je tako sladko, tako ljubeznivo, da se še imenovati ne more, da ne bi bil ljubezni vnet do Tebe in Boga, kdor je izreka. Dà — če le mislijo na Tebe, so potolaženi in večje ljubezni vneti, kateri Te ljubijo.“ „Če se revni veselé denarja in blaga, ker si s tem pomagajo“, govori sveti Rihard, „o koliko večja tolažba je za nas reveže tvoje ime, o Marija, ker nam daje več tolažbe in pomoči v bridkostih, kakor vsi zemski zakladi. Če je srce še tako otrp-njeno, moč tvojega imena je tako velika, da se srce čudovito omehča, da se le kliče tvoje ime; saj si ti *ona*, ki okrepčuješ grešnike, da upajo odpuščenja in milosti.

V visoki pesmi primerja Salomon ime Marija z oljem. „Razlito olje je tvoje ime.“ Blaženi Alan pripomni k tem besedam: Kakor olje ozdravlja bolezni, širi vonjavo in goji plámen; tako ozdravlja ime Marija grešnike, okrepčuje srca in vnema v duši sveto ljubezen. Zlasti pa vedó kristjani, in Marijni služabniki skušajo vsak dan, koliko moč daje to vzvišeno ime, da se premagajo skušnjave zoper čistost. Kdor se zavé, da je v takih skušnjavah klical Marijo na pomoč,

ta ima zanesljiv dokaz, da se ni pregrešil zoper čistost srca. Ubogajmo torej vselej dober svèt svetega Bernarda: „V nevarnostih in v potrebah, v dvomih in skušnjavah misli na Marijo; Marija naj ne zgine tebi iz ust, naj ne zgine tebi iz srca!“ V enakem smislu govori častitljivi Tomaž Kempčan: „Bratje! ako želite potolaženi biti v vsaki britkosti, zatekajte se k Mariji! Marijo kličite, Marijo častite, Mariji se priporočujte; z Marijo se veselite, z Marijo se jokajte; z Marijo hodite in živite, z Marijo iščite Jezusa; z Jezusom in Marijo želíte živeti in umreti“. Jako sladko je v življenji Marijinim služabnikom njeno sveto ime zarad mnogih milostij, ki jih donaša; pa še veliko slajše jim bo ob zadnji uri, ker jim pripravlja blago smrt. Pater Sartorij iz Jezusove družbe opominja vse, kateri strežejo bolnikom, naj jim prav pogosto izrekajo ime Marija; ker že samo izrekanje tega svetega imena (življenja in upanja) je dovelj, da polajša umirajočim bridkosti in pa odganja sovražnike. Hudiči se bojé tako nebeške Kraljice, pravi Tomaž Kempčan, da bežé že pri izreku tega svetega imena pred onim, kdor ga izgovarja, bežé kakor pred perečim ognjem. Blagor njemu, kdor ljubi tvoje sladko ime, o Marija; kateri je ohranijo, njim se ni treba bati smrti, pravi sveti Bonaventura. O kolika sreča, umreti

kakor pater Askoli, ki je umrl pevaje: „O Marija, o Marija! Ti najlepša med vsemi, s taboj hočem potovati v nebesa.“ Češčena bodi o Marija!

Vzgleđ.

Blaženi *Herman* iz Beringa, s priimkom *Confractus* (t. j. *sključen*) je bil rojen l. 1013. Bil je že od rojstva pohabljen na vseh udih, tako, da ni mogel hoditi, ampak je celo življenje preživel sedé. Ako se je hotel premakniti z enega mesta na drugo, morali so ga podpirati ali pa ga nositi. Hrbet mu je bil upognjen; če je hotel brati ali pisati, stalo ga je silo truda, družega ni mogel nič delati. Kar mu je Bog odrekel na telesnih udih, to mu je privrgel na bistrournosti in na trdni, krepki volji. Stariši so ga dali že v sedmem letu njegove starosti v pouk v vedah in znanostih v Benediktinski samostan Rajhenau v Švici. Jako je bil nadarjen in spreten za učenje. V samostanu se je odlikoval po učenosti in gorel istinite pobožnosti, tako da je bil sprejet v Benediktinski red vñkljub hromosti. Odslej se je bavil (pečal) neprestano z molitvijo in spisovanjem lepih in koristnih bukev (knjig); svoje bolečine in trpljenja, ki mu niso nikdar odlegle, je prenašal z nevpogljivo potrpežljivostjo, vender je na tihem vedno gojil nado, da bo rešen boleznì in da bo enkrat še rabil svoje ude.

Herman je imel že od mladosti navado, da je častil preblaženo Devico z otroškim zaupanjem. Prosil jo je torej prav prisrčno goreče, naj mu vender sprosi od Boga že dolgo zaželeno zdravje. Toda vkljub vsemu zaupanju, vkljub vsem prošnjam ni bil uslišan, ostal je vse dni svojega življenja hrom in bolehen. — Pa vender njegove molitve niso bile brez vspeha. Marija mu je navdihnila sladko tolažbo v srce; podelila mu je, da mu je bil pri vsem trpljenji duh vedno jasen in vesel; da je imel čudovito bistro spoznanje o zveličavnih vednostih. V zahvalo za te dobrote, in v tolažbo vsem žalostnim in trpečim dušam je zložil tisto prelepo, nam vsem znano molitvico: *Salve Regina . . . Češčena bodi Kraljica.*

Herman je bil prvi, iz čegar ljubezni puhtečega srca je puhtela prošnja pred prestol nebeške Kraljice in za njim so jo molili in jo še molijo milijoni in milijoni kristijanov; sveta cerkev jo je sprejela med javne cerkvene molitve, sedanji papež Leon XIII. so ukazali, naj se moli *Češčena bodi Kraljica...* po vsaki tihi maši po celem katoliškem svetu. — Spolnjujejo se te Marijne besede: „Odslej me bodo slavili vsi narodi.“ (Magnificat.) (Ehmig. p. 343.)

D o s t a v e k.

Zadnje tri besede je dostavil sv. Bernard. Prišel je namreč Bernard v mesto Špajer. Sprejeli so ga slovesno. Škof in duhovščina so mu šli naproti. Peljali so ga v stolno cerkev. Od velikih vrat po cerkvi so peli: *Salve Regina — Češčena bodi Kraljica*. Na konec pesmi pred altarjem se obrne Bernard nazaj in zakliče glasno: *O milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija*, prosi za nas! In odslej so ostale te besede. (Ehmig. 314.)

Molitev.

V dokaz, da je Marijno ime tudi nam sladko ime, molimo to molitvico skupno in vsi na glas.

Češčena bodi Kraljica, Mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češčena!

K tebi vpijemo zapuščeni Evini otroci.

K tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini.

Oh, obrni tedaj, naša pomočnica, svoje milostljive oči v nas in pokaži

nam po tem revnem življenji Jezusa, blaženi sad svojega telesa. —

O milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija! —

Prosi za nas, sveta božja Porodnica!

Da bomo vredni obljub Kristusovih! — Amen.

Sedemindvajseti dan.

Marija oslajša smrt svojim služabnikom.

Njene vezi so vezi zveličanja. Poslednjič boš v njej pokoj našel.

(Sirah 6. 31. 29.)

Premišljevanje.

„Kdor je pravi prijatelj, vselej ljubi, in brat se v sili pokaže.“ (Preg. 17.) Dokler človek živi v sreči, iščejo ga prijatelji tega svetá in ga hvalijo; ako pa pade v kako nesrečo, ali ako se vleže celó na smrtno posteljo, takrat ga prijatelji kmalo zapustijo.

Marija pa ne dela tako; in zlasti v največji sili, ob smrtni uri ta dobra mati svojih zvestih služabnikov ne more zapustiti; in kakor je ob času potovanja (pregnanstva) ona naše življenje, tako je ona naša sladkost ob času smrti, ker nam pripravi lahko in srečno zadnjo uro. Grozne so težave umirajočega človeka; nekaj zarad grizenja vesti nad storjenimi grehi, nekaj zavoljo strahú pred bližnjo sodbo in zavoljo negotovosti večnega zveličanja. Na ta trenutek se pripravlja zlasti celi pekel in si prizadeva vse, da bi dušo pahnil v pogubljenje. Kedar je duša na tem, da se mora ločiti s tega svetá, takrat pošlje pekel najhujše hudiče, da bi trpinčili dušo pred ločitvijo s skušnjavami, in pa da bi jo tožili pred sodnim stolom Kristusovim. Ako pa je duša v Marijnem varstvu, hudiči se še drznili ne bodo, da bi tožili dušo, ker dobro vedó, da ni bila in ne bo obsojena taka duša, ktero zagovarja Marija.

Sveti Hieronim piše devici Evstahiji, da Marija svojim zvestim služabnikom — na strani stoji — ob smrti in jih spremlja s tega sveta na oni svet pred sodnika. In to potrjuje preblazena Devica z lastnimi besedami sveti Brigiti, rekoč: „Potem jim bom jaz, njihova gospa in mati, naproti prišla ob smrtni uri, da bodo potolaženi in okrepčani.“ — Tem besedam pripomni sv. Vincencij Fe-

rer: Marija sprejema duše umirajočih. — Sveta Brigita je bila v velikih skrbah zaradi zveličanja svojega sina, ki je umrl v nevarnem vojaškem stanu. Pa Marija jej je razodela, da je zveličan zavoljo pobožnosti do nje; češ, ona sama mu je bila pri smrti, in mu navdihovala potrebne krščanske čednosti za umirajoče. — „Njene vezí so vezi zveličanja.“ (Sirah. 6.)

Blagor tebi, predragi kristijan, če si navezan s sladkimi vezmi ljubezni na mater božjo. Peter Bineti poroča v knjigi o popolnosti, da je nekoč bil pričujoč pri smrti gorečega služabnika Marijnega, in da je slišal od njega besede: „Moj pater, ko bi vi vedeli, kako vesel sem, kako sladko mi je, da sem celo življenje služil materi božji! Jaz ne morem izraziti, ne morem izgovoriti veselja, ki je čutim v tem trenutku.“ Tudi vrli častilec Marije, Pater Suvarec, se je ločil od sveta v takem veselji, in dejal: „Jaz bi ne bil verjel, da je umreti tako sladko.“ — Ta ponižni služabnik Marije je često rekel, da bi rad zamenjal vso učenost, vse zasluge za jedno „češčena Marija“.

Krščanska duša! tako tolažbo, tako zadovoljnost boš tudi ti čutila ob zadnji uri, ako ti bo vest pričala, da si dobro mater vedno častila in jej zvesto služila. Oj, taka mati ne bo nezvesta postala svojim pridnim

otrokom, če so njene podobe pobožno častili, se jej priporočali in zahvaljevali za dobrote; če so radi molili sveti rožni venec, njej na čast si kaj pritrkali v jedi in pijači, zlasti ob sobotah. Ta misel, da si preje živela v grehah, ti ne bo kratila tolažbe, samo če si se natanjko spovedala, da od danes zanaprej trdno skleneš, da boš tej ljubeznjivi kraljici in materi stanovitno služila. V težavah in skušnjavah, ki jih bo hudič napravljal, te bo Marija krepčala in ti moč dajala, da premagaš vse. Le prav zaupljivo jo prosi.

Vzgledje.

Martin, brat svetega Petra Damijana, je Boga zelo žalil z nečistimi pregrehami. Ko se je spreobrnil na Petrovo opominjevanje, in ko se je čisto spovedal, podal se je pred altar matere božje, in stopil v službo Marijno; v znamenje, da jej hoče postati ves podložen in jej zvesto služiti, vzel je pas, ovil si ga okoli vratu ter rekel: Ljuba kraljica, moja mati, ti zrcalo čistosti! Jaz revni grešnik sem žalil Boga in Tebe z grehi nečistosti, jaz ne poznam nikakeršnega drugega pomočka, nego da se tebi posvetim kot zvestega služabnika; poglej me tukaj, vzemi, sprejmi skesanega upornika zopet nazaj kot nevrednega slugo, ne srdi se meni, poglej

me milostnega očesa! — Nato je položil svoto denarja na altar v znamenje svoje podložnosti do Marije, in obljubil je, da bo vsako leto daroval toliko Mariji. In ko so mu leta pretekla v ostri pokori, ko se mu bliža smrt, prikaže se mu preblážena Devica in ga tolaži in daje pogum. Videti tako mileno gospo, vzdihne umirajoči Martin: Oj, kolika milost; o nebeška kraljica, da si se takó ponižala, da prideš obiskat revnega, nevrednega hlapca! Blagoslovi me, o kraljica! Ne dovoli, da bi se pogubil, ker si me počastila z lastno pričujočnostjo. — Med tem pride brat Peter in Martin mu pové prikazen, in pa, da ga je milostivo blagoslovila Marija. Kmali je v Gospodu zaspal.

Kako umrje Marijin služabnik.

Aleš Falkoneri, iz reda Servitov — Marijnih služabnikov — je živel v redu 77 let, star je bil 110 let, ko je umrl. Ta srčni častilec Marije je imel navado, da je odmolil vsak dan po 100 *češčena si Marij*. Ko so se mu stekli dnevi in bil na smrtni postelji, odmolil je zadnjo češčena si Marija in opominjal okoli stoječe brate, naj častijo in posnemajo Marijo, prikazala se je truma angeljev in ljubeznjivi Jezus, ki mu je prinesel venec najlepših cvetlic, da ga pelje v ne-

besa. Umirajoč Aleš ves svitlega obraza reče bratom in mnogim ljudem, ki so prišli gledat Marijnega služabnika: Pokleknite, bratje, pokleknite! ali ne vidite Kristusa, kako mi glavo venča; molite Ga, zakaj tudi vas bo poplačal z večnim plačilom, ako boste zvesto služili preblaženi Devici s čistim in ponižnim srcem. (Keller pg. 285.)

Marija naznani svojim služabnikom
dan smrti.

Sveti Gregor Veliki pripoveduje: Neka mlada, pobožna, pa vesela in lahkomišeln deklica, Elizija po imenu, je naenkrat resnobna in molčeča postala. Spolnovala je zmiraj natanjko vse dolžnosti, bila krotka in prijazna z vsemi, rada molila in Marijo posebno častila. To pa se je čudno zdelo starišem in sorodnikom, da se je naenkrat tako spremenila, da je tako resnobna postala. Na mnoga vprašanja matere in prošnje prijateljic je razodela, da se jej je prikazala Marija, ravno ko je pred spanjem molila *češčena bodi kraljica* — in jo vprašala, če jo veseli, da bi se pridružila nebeškim devicam, ondi bo še le prav vesela in da je ona privolila. Nato je rekla Marija: No — odslej opusti tisto otročje veselje, bodi resnobna, bodi pridna in ubogaj rada, pa moli,

kakor do sedaj. Cez trideset dni bom prišla po tebe. — Ko je preteklo trideset dni, deklica zboli in v omedlevci jo slišijo veselo šepetati: Grem, grem. Nebeška gospa! saj grem precej — in umrla je. (Ehmig 318.)

Nauk.

Sprašuj vsak večer vest; ako si grešnik, teci, teci naglo k spovednici, očisti vest, in stopi v službo pri Mariji, pa služi udano.

Molitev.

O milena Mati moja! Kakšna bo moja smrt, smrt revnega grešnika? Če mislim na tisti osodepolni trenutek, ko bom izdihnil dušo in stopil pred pravičnega sodnika; in če premislim, da sem si sam podpisal obsodbo z mojimi grehi: obhaja me strah in trepet za moje zveličanje. O Marija! moje upanje se opira samo na predrago kri Jezusa Kristusa in na tvojo priprošnjo. Ti si kraljica nebes, ti si gospa zemlje, ti si mati božja. Neizmerno si velika; pa tvoja veli-

čina te ne ovira, da ne bi imela usmiljenja z nami reveži. Tvoje preblago srce prehiteva naše prošnje; ti nas tolažiš v britkostih; ti preženeš viharje skušnjave; ti nam pomagaš premagovati sovražnike; z jedno besedo, ti skrbiš neprestano za naš blagor. — O tolažnica žalostnih! Potolaži mene stiskanega; greha obložena vest me peče; ne vem, če sem se dostojno skesal; moja dela so polna napak. Užaljeno veličanstvo božje zahteva zadoščenja. O moja mati, ako mi Ti ne pomagaš, zgubljen sem. O dobrotljiva Devica! potolaži me, sprosi mi pravo kesanje nad mojimi grehi, daj mi moč, da se resnično poboljšam. O Marija ne zapusti me, pomagaj mi ob smrtni uri. Amen.

Osemindvajseti dan.

Marija varuje svoje služabnike pred peklom.

Kdor mene posluša, ne
bo osramoten.

(Sirah 24. 30)

Premišljevanje.

Ni mogoče, da bi se pogubil častilec Marije, kateri stanoviten ostane v njeni službi in v njenem češčenju. Ta trditev pa ne velja o takih častilcih, ki zlorabijo češčenje Marije na to, da bi bolj prosto in celo pregrešno živeli; taki kristjani zaslužijo kazen, ne pa usmiljenja, zavoljo predrznega zaupanja na milost božjo. Tukaj je misliti na take častilce Marijne, kateri si resno prizadevajo, da bi življenje poboljšali in v službi Marijni s tem stanovitni ostali. O teh se sme trditi, da je nemogoče, da bi se pogubili.

Sveti Anselm pravi: kakor je nemogoče, da bi bil kdo zveličan, kdor Marije ne časti, in kogar Marija ne varuje, tako je nemogoče, da bi kdo pogubljen bil, kdor se priporoča preblaženi Devici, in kogar ona ljubi. — Tako trdi tudi blaženi Albert Veliki: „Vsi, kateri tebi ne služijo, o Marija, bodo

pogubljeni.“ In sveti Bonaventura pravi: „Kdor zanemarja, da bi služil preblaženi Devici, ta bo v grehih umrl.“ In drugje govori: „Kdor se ne zateka k tebi, o kraljica, ta ne pojde v nebesa.“ — Že sveti Ignacij mučenik je rekel, da grešnik more le po posredovanji Marije rešen biti; ker mati božja pripomore po svoji usmiljeni priprošnji mnogim k zveličanju, kateri bi morali po božji pravičnosti biti pogubljeni. V enakem smislu obrača sveta cerkev na Marijo svetopisemske besede: „Vsi, kateri mene sovražijo, ljubijo smrt.“ (Preg. 8. 96.)

V razlagi svetopisemskih besed: „Ona je kakor kupčeva ladja“ (Preg. 31. 14.) pravi sveti Lavrencij: Na morji tega sveta se vsi potopé, kateri niso v tej ladji. In Marija sama pravi: Kdor mene posluša, ne bo osramoten. (Sir. 24.) Kakor bi hotela reči: Kdor se k meni zateka, in posluša moje navdihljeje in nauke, ktere mu daje sveta cerkev; kdor uravna svoje življenje po mojih in cerkvenih navodih, ta gotovo ne bo pogubljen. In to se bo zgodilo, če je človek tudi hudo žalil Boga; da namreč ne bo zgubljen, ako mu Marija pomaga vstati. Zato si pa hudič najbolj prizadeva, da bi odvrnil človeka od češčenja Marije, če je po grehu zgubil gnado — milost božjo. Če je duša odgnala Jezusa, s tem še hudič ni zado-

voljen, on hoče še, da bi duša še mater zapustila; kakor je rekla Sara Abrahamu: „Odženi to deklo proč s sinom vred.“ Zakaj hudič se boji, da ne bi dobra mati spravila grešnika zopet z njenim sinom Jezusom. In to se boji po pravici; zakaj kdor Mater božjo resnično ljubi in jej stanovitno služi, tega bo mati kmali sprijaznila s sinom Jezusom. Prav primerno imenuje sveti Efrem pobožnost do Marije spremnico (Geleitsbrief), s katero človek uide peklu.

Ena takih spremnic, po kateri se človek ogne pekla, je pa tudi *Karmelska bratovščina sv. škapulirja*. Marija sama je podala škapulir *Simonu Štok* in rekla: „Sprejmi, ljubi moj sin, sveti škapulir, ki je znamenje moje bratovščine za tebe in vse karmelske brate; kdor bo v tej obleki pobožno umrl, ne bo trpel večnega ognja. To je znamenje zveličanja, to je znamenje rešitve v nevarnosti, to znamenje miru in večne zaveze.“

Pri tej priliki naj o karmelski bratovščini to le ob kratkem povem:

Karmel je krasna gora v sveti deželi, v Palestini. — Ko se je na Petrov govor na Binkoštno nedeljo spreobrnilo veliko ljudij in kmali potem se razšli apostoli po svetu, šli so mnogi možje na goro Karmel premišljevati svete reči in so skupno molili. —

Ustmeno sporočilo pravi, da je tudi Marija zahajala na Karmel po vnebohodu Jezusovem tolažit zapuščene, molit in premišljevati. Po vnebovzetji Marije so ti puščavniki naredili tukaj *prvo kapelo Mariji* na čast; tukaj so se zbirali, molili in premišljevali. Imenovali so se: *Bratje naše ljube Gospe, brezmadešne Marije*. — Bratje so se množili in množili; s časoma je nastal celi red (Orden) in papeži so ga potrdili in ga imenovali *karmelitski red*. — V trinajstem stoletju je bil redu predstojnik *Simon Štok*, Anglež plemenite rodovine, svet mož, ostri puščavnik. — Simonu je podelila Marija škapulir kot znamenje svoje obleke za njega in za vse brate in sestre. — In tako je ustanoviteljica karmelske bratovščine Marija sama. — Milijone in milijone je bilo udov te bratovščine; koliko je svetnikov — koliko papežev, ki so bili v tej bratovščini; cesarji, kralji so se vpisavali in ljudje vseh stanov, obojega spola, mladi in stari se še vpisujejo po vsem vsetu.

Saj je pa tudi takó lahka ta bratovščina. Treba je le, da je človek zapisan in mora biti sam pričujoč, da mu dá škapulir duhoven, kateri je za to pooblaščen; da nosi človek škapulir, to Marijno obleko zmiraj, ponoči in podnevi. Posebne molitve niso predpisane, pač pa se spodobi, da človek

časti Marijo in to si lahko sam določi. Sploh pa mora spolnovati krščanske dolžnosti in živeti v stanovski čistosti — (drugače oženjeni, drugače neoženjeni ljudje — celo življenje naj bo pošteno, krščansko. Tak človek je pod Marijnim varstvom, in prejme od nje (milost) pobožnega življenja, srečne smrti, ter je obvarvan pred peklom.

Ko pa bi bil kak brat tako nesrečen, da bi zabredel v grehe in nastopil pot proti peklu, Marija bo že tako oskrbela, da ne bo odlašal spovedi, da se bo vrnil in rešil pekla. — Tudi v časnih nadlogah je škapulir izdatna pomoč; ali jih odvrne, ali pa obrne duši na korist. (Očividnih čudežev je premnogo; jednega bomo danes navedli v izgledu.) — Pa vrnimo se k predmetu in govorimo nadalje o Mariji s sv. Efremom.

Efrem imenuje Marijo varhinjo tistih, ki so na potu v pogubljenje. Ne smemo dvomiti, da ima Marija *moč* in *voljo* nam pomagati. *Moč* ima, ker ni mogoče, da bi njena prošnja ne bila uslišana; *voljo* ima, ker Marija je naša mati, in kot mati nam želi zveličanje bolj kakor mi sami. Ker je temu takó, kako bi bilo mogoče, da bi bil pravi častilec Marije pogubljen? Ko bi bila taka duša tudi še v grehih, če se pa stanoovitno Mariji priporoča in jo prosi, če ima resnično voljo poboljšati se, Marija bo že

preskrbela in vse tako napeljala, da jej Bog dá potrebno spoznanje in kesanje nad grehi, tako da bo srečno prišla do blažene smrti, da ne bo umrl človek v grehih. — Oj, koliko ljudij bi bilo umrlo nespokornih v grehih, ko bi jim ne bila Marija sprosila usmiljenja pri svojem sinu Jezusu! — O Marija! prosi za nas, varuj nas pekla!

Kristjani! tukaj moramo še nekaj omeniti: Da bo človek rešen pekla, mora biti prost smrtnega greha; brez spovedi ni mogoče odpuščenje, razun v veliki sili, če ni spovednika; s popolnim obžalovanjem greha. Nespametno je, izgovarjati se: Bog pozna moje grehe, čemu se bom človeku spovedoval. Res, Kristus je odpuščal grehe brez spovedi, toda Kristus je videl v srce; spovednik pa ne vidi v srce, grehi se morajo razodeti. Kristus je dal oblast grehe odpuščati cerkvi. To je rekel Petru, to je rekel apostolom: „Kar bote odvezali na zemlji, to bo odvezano, odpuščeno v nebesih.“

Grešnika pa moti hudič na vse načine, da odlaša spoved leta in leta, da čisto otrpne. Kolika je škoda, opuščati spoved! Brez spovedi človek ne more pristopiti k svetemu obhajilu. Obhajilo je dušna hrana, in ako ostane duša leta in leta brez hrane; kako se bo varovala greha, ker se kupičijo grehi? Pošten kristjan bi se moral spovedati vsaj

štirikrat v letu — ne pa samo enkrat. — Zato je treba priporočati se Mariji. Marija mogočna mati takorekoč prisili svojega služabnika, da se o pravem času spove, da ostane v milosti božji. Koliko je takih slučajev! Že v teh Šmarnicah smo slišali nektere.

Vzgleđ.

Koliko premore in pomaga Marija grešnikom, vzemimo za *vzgleđ* samo jeden slučaj iz življenja svetega Alfonza Ligvorija:

Ljubezen do Marije in ljubezen do grešnikov sta si roke podale v srcu sv. Alfonza Ligvorija. Ligvorij je obesil svoj meč — bil je namreč preje sodnik — na altar *Marije rešnice jetnikov*; postal je duhoven, da bi reševal grešnike hudičeve oblasti. Reševal jih je zlasti po Mariji in z Marijo. Koliko je molil in Marijo prosil za grešnike! Pri vsaki potrebi se je obrnil na Marijo. Živo zaupanje in goreča ljubezen do Marije in do grešnikov je imela take lepe vspehe, da pravijo njegovi životopisci: Alfonz ni nobenega grešnika spustil brez tolažbe, brez poboljšanja od svoje spovednice. — Nekoč je prišla k njemu k spovedi velika znana očitna grešnica; pokleknila je in prosila pomoči in sveta za prežalostni stan svoje duše. Alfonz prijazno tolaži jokajočo žensko: Hči! za

tebe je jedina pot do usmiljenega očetovskega srca božjega pot skozi srce Marije „pribežališče grešnikov“; nato pelje revo pred altar matere božje. Ondi moli z grešnico nekaj časa. — Po kratki molitvi začne kapljati tolažba v srce revne ženske, — vsa pomirjena zaprosi Alfonza, naj bi šel nazaj v spovednico — polna zaupanja v milost božjo in na pomoč Marije je odložila vso težo svojih pregreh v vesoljni spovedi. Čez malo dni je reva, vsa utolažena po Marijni pomoči, mirno zaspala v Gospodu.

Takih skušenj je doživel Alfonz Ligvorij čuda veliko. Zadobil je toliko zaupanja na pomoč Marije ubogim grešnikom, da je napisal cele bukve o čudežih Marijne milosti do grešnikov. *Gloria Mariae* — *Slava Marije* se jim pravi; gotovo poznate tudi vi te bukvice: Slava Marije. Na slovensko prestavil naš slavni Blaž Potočnik. Za brate *Škapulirske bratovščine* naj pridenemo še to-le:

Od nekdanj so pričali vojaki, kateri so imeli škapulir, da jih je Marija posebno varovala. Znamenito je, kar se je zgodilo l. 1866. v bitki pri otoku Lisa. Na italijanski barki *San Martino* je bilo pri topu (kanonu) štirinajst vojakov; ko so ga nazaj potegnili, da bi basali in dalje streljali, prifrči iz avstrijske ladje skozi odprtino granata, in gra-

nata se razpoči, sedem vojakov je bilo precej mrtvih; pet vojakov hudo ranjenih na nogah; samo dva sta bila čisto zdrava. Jeden, *Peter Parodi* iz Genove doma, vzdihla nehoté: Hvala Bogu! Madona, Marija Karmelska me je rešila. Drugi pravi: Jaz imam tudi škapulir.

Nauk.

Pristopi vsaj v eno bratovščino Marijno, če še nisi v nobeni, in priporočaj se jej, naj te nikdar ne zapusti.

Molitev.

O moja ljubeznjiva mati Marija! v kako strašno nesrečo in pogubo bi bil jaz že zašel, ko bi me ti ne bila varovala s svojo milostljivo roko. Po mojih grehah sem zaslužil pekel, pa da me pravica božja še ni pogubila, to si mi ti, o moja Mati sprošila z milimi prošnjami. Oj, ljuba Mati! sprosi mi odslej, daj mi moč in zmožnost, da se nikdar več ne dam premagat skušnjavam. Naj se postijo moje oči, naj se posti jezik, naj se kroti srce, da bom ložej pre-

magoval skušnjave. Če so premagane skušnjave, sovražnik mi ne more škoditi. Da pa dosežem to, pomagaj mi ti, o Marija, moje upanje, varuj me, varuj še zanaprej, da ostanem zvest tebi, da ostanem zvest mojemu ljubemu Jezusu, tvojemu Sinu. O moja Kraljica! ljubim te. O Marija! ohrani me v ljubezni do Jezusa. O Marija, presladka Devica, ohrani me, prosi za me ljubega Jezusa. Amen.

Devetindvajseti dan.

*Marija pride častilcem v vica
na pomoč.*

Usmilite se me, usmilite se me, vsaj vi prijatelji moji, ker roka božja me je zadela. (Job. 19.)

Premišljevanje.

Neizmerno srečni so pravi častilci preljube Matere Marije; ne samo da jih podpira in varuje v časnem življenji, tudi v vi-

cah so v njenem varstvu in vplivu njenih tolažeb. — Ker so ravno te duše bolj potrebne zaradi grozovitega trpljenja, in ker si same ne morejo nič pomagati, je ljuba Mati božja tem bolj skrbna, da jim pride na pomoč.

Po mnenju svetega Bernardina Sijenskega ima Marija v tej ječi nad dušami ki so Kristusove neveste, posebno moč in gospodarstvo, da jih tolaži in oprostuje muk in trpljenja.

Kar se tiče tolažbe, vzame Bernardin iz svetega pisma besede: „Globočino brezdna sem predrila in po morskih valovih se sprehajala (šetala), (Sirah, 24, 8.), pa razlaga tako: Marija hodi po morskih valovih, po valovih ognja v vicah, ter obiskuje svoje častilce in jim pomaga v prevelikem trpljenju in v strašnih mukah. On imenuje ogenj v vicah valovje, ker valovi naprej šumé in sčasom ponehajo, v razločku s peklenskim ognjem, ki nima konca in kraja; imenuje pa to valovje, ker valovi hudo butajo, trpinčijo, mučijo in so silno grenki. — Dokler so Marijni služabniki trpinčeni, mučeni in gnani od teh valov trpljenja, obiskuje jih Marija pogosto, jih tolaži, in jim polajšuje trpljenje. Veliko je vredno to, da je človek tej mogočni Gospej služabnik; in če tudi Marija pomaga vsem dušam v vicah, vendar imajo posebno tolažbo one duše, ktere

so jo na zemlji na kak posebni način častile in ji služile. — Marija je rekla nekdam sveti Brigiti: „Jaz sem mati vsem dušam v vicah; po moji priprošnji se jim zmanjšuje trpljenje od ure do ure.“ Ta blaga mati ne prezira, da gre od časa do časa v to ječo tolažit svoje žalostne otroke s svojo pričujočnostjo. Saj je pa tudi nimajo druge tolažbe, nego Marijo samo. Kakor v hudi poletni vročini človeku dobro déne, če hladilni vetrič popihlja, tako je revnim dušam tolažilno, da le ime Marija slišijo, to jim je upanje, da bodo rešene iz muk in trpljenja; in zato jo tako srčno kličejo. In ko sliši ljuba Mati klicanje ubogih otrok, poklada pred tron Božji svoje in prošnje revnih otrok — in že to je ubogim dušam močno okrepčanje, če vidijo, da Mati božja in njihova za nje prosi.

Pa ne samó tolažbo in pomoč donaša Marija svojim služabnikom v vicah, marveč tudi rešitev iz vic. Na dan vnebovzetja Marije so bile vice izpraznjene, piše Gerson. To potrjuje tudi učenjak Novarin, ki pravi, da je Marija pri vhodu v nebeški paradiž prejela od svojega Sina to milost, da sme vzeti seboj vse duše, katere so bile takrat v vicah. Od takrat ima preblážena Devica predpravico, da sme reševati duše iz vic. — Sveti Peter Damijan poroča, da se je neka

gospa, Moracija po imenu, prikazala svoji prijateljici in rekla, da je bila v praznik Marijnega Vnebovzetja rešena iz vic s premnogimi drugimi dušami vred.

Zlasti smejo posebno pomoč pričakovati kristijanje, kateri so v življenji nosili *Karmelski škapulir* in spolnovali dotična pravila bratovščine. Za duše *bratov* in *sester* Marija še tudi v vicah skrbi, kakor jih je varovala v življenji in ob smrtni uri. — Rimski brevir ima na praznik karmelske Matere božje 16. julija to-le pisano: „Preblažena Devica, ki je karmelitski red že na tem svetu odlikovala z mnogimi predpraviciami, tudi na onem svetu po smrti tolaži ude škapulirske bratovščine v vicah z materno ljubeznijo in jih kolikor moč kmali pripelje v nebeško domovino, ako so gojili čistost vsak po svojem stanu, to je, stanovsko čistost; ako so se malo postili, in ako so upravljali nabožne molitve in zmiraj škapulir nosili.“

To zagotovilo, pomoči dušam v vicah, Simonu še ni bilo dano s škapulirjem vred. To se je zgodilo 71. let pozneje pod papežem Janezom XXII. Karmelitski red so hoteli hudi sovražniki zatreti. Marija se je papežu prikazala, naj varuje karmelite, in obljubila, da bo dušam škapulirskih bratov pomagala iz vic. To je papež razglasil po buli „Dic. mihi.“ l. 1322. 3. marca.

Take velike dobrote, take milosti — kdo bi si jih ne želel?! Le prosimo Marijo, naj nam pomaga, da umrjemo brez smrtne-
nega greha, da ostanemo v milosti — gnadi
božji do konca.

Vzgled.

Sveti Alfonz Liguori poroča to-le čudovito spreobrnjenje. — Neki moj tovariš misijonar je bil v spovednici. Mlad, lepo oblečen gospodek pride v cerkev, gleda plaho po cerkvi, videti mu je bilo na obrazu, da ima hud boj sam s seboj, stopi za steber, gleda zdaj proti spovednici, zdaj po cerkvi. Spovednik si misli, kaj mu mora biti, stopi iz spovednice, kakor bi hotel iti ven, in mimo mladeniča gredé ga vpraša, če morda misli tudi on k spovednici stopiti? Mladenič odgovori: Dà, pač — pa jecljaje pristavi: Tu med ljudmi bi bilo predolgo razgovarjati se . . . peljite me na kak samotni kraj, v sobo. Gresta v zakristijo v stransko sobo.

Tukaj začne mladenič govoriti, pa ne za spoved, marveč da si malo srce olajša; rekel je: Gospod, jaz sem plemenitaž iz ptuje dežele; jaz sem storil toliko pregreh, da sem obupal, meni ni mogoče usmiljenja doseči, jaz sem in bom pogubljen; iz obupanja sem se nalašč vrgel v vse največje hudobije, ne da bi stregel strastem, ampak da bi pokazal

Bogu svoje sovraštvo do njega. Imel sem pri sebi sveti križ — vrgel sem ga zaničljivo proč od sebe. Danes zjutraj . . . omolkne, strese se sedaj pa me je strah Gospod, danes zjutraj sem šel k obhajilu . . . molči . . . imel hudoben namen, da bi hostjo kar z nogami poteptal, ali bal sem se ljudij. Glejte, gospod oče! tukaj imam hostjo, vzemite jo. Joka — ječi — potlej sem šel kar naravnost ven — ne vem kam. Ko grem proti tej cerkvi, peče me vest, nekaj me sili, naj stopim v cerkev, srce me boli, da ne vem, kam grem; ko stopim v cerkev, zagledam najpreje vašo spovednico, nekaj me sili, naj se spovem, — ne, ne k spovedi ne grem, hotel sem ravnokar vrniti se, ko ste me vi nagovorili — nekaj me je nazaj držalo, meni se je zdelo, da sem v sanjah. — Oče, ljubi oče! jaz hočem spovedati se.

Nato pravi misijonar: Prijatelj, to je pač milost Božja, ki vas je sem pripeljala! Povejte, kaj dobrega ste storili danes? Ali ste revnim kaj podarili? Ali ste Boga prosili za odpuščenje? Ali ste se Mariji priporočali? — Oh, oče! nisem podaril, nisem molil, nisem se priporočal Mariji. Brezupni grešnik, na robu pekla stojim, kaj mi je storiti? — Jaz hočem spoved opraviti. — Misijonar pravi, nekaj dobrega morate vender imeti, le pomislite. Mladenič položi roko na

prsi, razgrne obleko, rekoč: Kaj hočem imeti dobrega, tak grešnik? — In mišijonar vidi škapulir na prsih. No, no, to je! Marija, preblazena Devica, vam je sprosila to milost, da ste spregledali, dragi moj prijatelj!

Potlej je mladenič opravil prav skesano spoved.

Čudna so pota Božja, Marijno usmiljenje veliko. (Ehmig. 383.)

Nauk.

Da bomo tudi mi pomagali dušam, molimo radi sveti Rožni venec za duše v vicah na čast Materi božji, ali pa darujmo po nasvetu spovednikovem vsa svoja zadostilna dobra dela v prid dušam v vicah.

Molitev.

O kraljica nebes in zemlje! o Mati našega Gospoda, Ti imaš neizmerno oblast v nebesih in na zemlji, Ti imaš gospodarstvo tudi v vicah. Tebi priporočamo duše naše in duše naših bratov. Sprosi nam milost, da bomo živeli na zemlji v milosti božji, da bomo Tebi stanovitno služili in sre-

čno umrli. O Mati ljubeznjiva, naj bomo tudi mi med tistim, ktere imaš zapisane v svojem maternem srcu. Tebi darujemo vsa naša dela, naše molitve, naše trpljenje na blagor dušam naših bratov v vicah. O Marija, sprejmi jih kmali, še to soboto, v sveta nebesa, da bodo tam prosile za nas. Tebi in tvojemu Sinu Jezusu izročamo duše naše in duše svojih bratov. O Marija, usliši nas, da bomo Tebe in Jezusa hvalili in slavili na vekomaj. Amen.

Trideseti dan.

Marijna priprošnja je vsem potrebna.

Kogar varuje Marija,
bode zveličan; kogar ne
varuje ona, je zgubljen
govori p. Kasijan.

Premišljevanje.

Kakor sta Adam in Eva skupno zadolžila pogubo svetá, tako sta drugi Adam in druga Eva, Jezus in Marija, skupno dovr-

šila Odrešenje sveta. Tako uči sveti Bernard. In govori dalje: Nikakor ni dvomiti, da bi bil Jezus sam lahko popolno dovršil naše odrešenje; toda on je spoznal v svoji sveti modrosti, da je bolj primerno in za nas jako koristno, če njegova Mati Marija ž njim sodeluje in mu pomaga. Zato imenuje blaženi Albert Veliki Marijo pomočnico pri Odrešenju sveta.

V razodenji sveti Brigiti se bere, da je Marija rekla nekdam sv. Brigiti: Adam in Eva sta prodala svet za *jedno jabolko*; „Jaz in moj Sin sva ga kupila nazaj za *jedno srce*“ — ker Marija in Jezus sta imela jedno srce, bila sta jednega srca.

Sveti Anzelm pravi: Bog je ustvaril svet iz nič — ta svet, ki je pokvarjen po grehu, ta svet popravljati sam brez sodelovanja Marije — ni hotel. Mati božja je po razlagi Suvarca sodelovala za naše zveličanje na tri načine: prvič, ker je z molitvami izprosila učlovečenje Besede božje; drugič, ker je v vsem svojem življenju z neprestano molitvijo nam izprosila zveličanje; tretjič, ker je radovoljno dala življenje svojega preljubega Sina v smrt za odrešenje sveta. Če je Marija s toliko ljubeznijo do ljudij, s tako gorečnostjo za čast in poveličanje Božje sodelovala za odrešenje sveta: po vsej pravici je torej sklenil Bog, da dosežejo vsi samo po njenem posredovanju zveličanje.

Jezus Kristus pravi, da nihče ne pride k njemu, ako ga večni Oče s svojo milostjo ne vleče k njemu. To velja tudi o Mariji, Materi njegovi; kakor bi rekel Gospod: Nihče ne pride k meni, ako ga moja Mati Marija ne vleče s svojo prošnjo k meni. — Jezus je po besedi svete Elizabete sad Marijin: „Blažen je sad tvojega telesa.“ Kdor hoče imeti sad, mora iti k drevesu; kdor želi po Jezusu, mora iti k Mariji; kdor najde Marijo, najde tudi Jezusa. Ko je preblazena Devica pozdravila Elizabeto in ta ni vedela, kakó bi se jej zahvalila, je kar ponižno vskliknila: „Od kod to meni, da pride k meni Mati mojega Gospoda?“ Človek bi mislil: Kaj? ali Elizabeta ni vedela, da Marija ni sama, da je tudi Jezus ž njo? O pač! Svetnica je vedela, da je Marija prinesla Jezusa; pa njej je dosti, da se zahvali Materi, Sina še imenovala ni. Kdor pozdravlja mater, pozdravi tudi sina.

Preglejmo, kaj govorijo drugi sveti možje o potrebi Marijnega posredovanja. — Sveti Kajetan pravi, da brez Marijnega posredovanja *iščemo* milosti, pa je ne najdemo. — Temu pritrjuje sveti Antonin z odločno pripomnjo: Kdor hoče brez Marijne pomoči doseči milost, ta hoče letati brez perut. — Še krepkeje se izrazuje Kasijan, ki trdi brez omejenja, da je zavisno vse naše zveličanje

od prijaznosti Marije in njenega varstva: Kogar Marija varuje, ta bode zveličan; kogar ona ne podpira, ta je zgubljen. Sveti Bernardin Sijenski nagovarja Marijo tako: O moja kraljica! ker vse milosti ti deliš, in ker mi prejemamo milost večnega zveličanja iz tvojih rok, je naše zveličanje zavisno jedino od tebe.

Prav po pravici je nastavil sv. Rihard to primero: Kakor more kamen pasti na tla, če mu podlago vzameš, tako pade duša v greh, potlej pa gre v pekel, če je zgubila pomoč in varstvo Marijno. — In sveti Bonaventura govori: Kakor dojenček ne more živeti brez živeža, brez mleka, takó se ne more nobeden zveličati brez varstva, brez podpore Marijne.

Skrbi torej, o kristjan, da bo tvoja duša hrepenela po pobožnosti do Marije; vadi se, úri se stanovitno v češčenju Matere božje; ne odjenjaj, ne opuščaj pobožnosti, dokler ne dobiš v nebesih od nje maternega blagoslova. — Kdo bo prišel do spoznanja božjega brez tebe, o preblažena Devica! kliče sv. German: kdo bi se mogel zveličati brez tvojega vodstva? Kdo bo rešen nevarnostij brez tvoje podpore, če ga ti ne podpiraš? Kdo bo prejel milosti od Boga brez tvojega posredovanja? Kdo bo zveličan brez tvoje pomoči? — Če nas ti ne boš vodila, o Marija,

ne bo nihče prost ostal strupenega ugrizka grešnega mesa.

Sklenimo s svetim Bernardom: Prizadevajmo si iz celega srca, da bomo božjo Mater Marijo prav goreče častili; to je volja Gospodova, našega Jezusa, ki je odločil, da nam dohajajo vse milosti, vse dobrote skozi roke Marijne. Kedar prosimo za kako milost, obrnimo se na Marijo s trdnim zaupanjem. Ti pa, o Marija, usliši nas v vseh potrebah!

Vzgleđ.

Nekoč je živel človek dolgo časa v smrtnih grehah brez milosti — gnade Božje; opustil je vse molitve, samo eno molitvico je še upravljal in to molil vsak dan; ta molitvice je bila ta-le: „Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta Božja porodnica, ne zavrzi naših prošenj v naših potrebah, temuč reši nas vselej vseh nevarnosti.“ (O častitljiva in blažena Devica, naša gospa, naša srednica, naša besednica, naša pomočnica, s svojim Sinom spravi, svojemu Sinu nas priporoči.) — Ko nekega dne to molitev moli prav počasi, začne se kar tresti, — milost Božja ga je zadela; Marija ga je navdihnila s takim strahom, da je tisto uro sklenil poboljšati se. Odpovedal se je svetu, pustil vse in šel

je v neki samostan, delal ostro pokoro skozi 50 let in nazadnje je z Bogom spravljen blago zaspal v Gospodu.

Nauk.

- a) Naj si vsak zapomni vsaj *en nauk*, kar smo jih slišali celi ta mesec, in živi po njem.
- b) Naj si vsak odloči *eno molitev* na čast Matere božje in jo upravlja vsak dan; čas odloči si sam.

Molitev.

O velika, slavna Kraljica Marija! pred Tvojim nogami klečimo in Ti kličemo čast in slavo iz te solzne doline gori v visoka nebesa. Vese limo se Tvojega veličastva, ki ga vživaš pri neskončnem Bogu. Oh, Kraljica angeljev! ne pozabi nas svojih revnih služabnikov tukaj doli na zemlji. Obrni na nas svoje milostive oči in usliši naše prošnje. Sprosi nam milost, da bomo tukaj zvesto Bogu služili in Tebe častili. — Ti si naša Mati. O ljubeznjiva Mati, sliši in usliši

svoje otroke! Glej, tukaj smo zbrani okoli Tvojega trona, imamo vsak svoje potrebe. Eden prosi srečo pri kupčiji, drugi za zdravje, eden za tolažbo v britkostih, drugi za pomoč v sili. Daj vsakemu, kar veš, da je njegovi duši v blagor. Daj nam vsem milost, da spolnujemo dolžnosti, zlasti daj starišem pomoč, da otroke lepo učijo in napeljujejo k pobožnosti. Sprosi nam vsem, da živimo v milosti Božji, da bomo enkrat s Teboj Boga hvalili na vekomaj. Amen.

Edenintrideseti dan.

Ljubezen Marije v nebesih do svojih otrok na zemlji.

Kdor mene najde, najde življenje in prejme zveličanje od Gospoda.

(Pregov. 8. 35.)

Vojskujoča cerkev na zemlji, zmago-slavna cerkev v nebesih in trpeča cerkev v vicah, vse te delajo jedino cerkev Kristu-

sovo, jedno veliko družino božjo. V tej veliki družini nebeški je *oče*, je sam Oče nebeški; *mati* je Marija; prvorojeni *sin*, dedič ali naslednik, je Jezus Kristus. Naš Odrešenik je nastavljal nebeško kraljestvo kot veliko božjo družino. In kaj je bolj varnega, tolažilnega, bolj sladkega, kakor je živeti v družini, živeti v tej veliki družini božji? Mislamo si družino, kjer ni matere, in kdor skuša, ta vé, kakó žalostno, kakó otožno je vse, ako matere ni! Saj ni za življenje nič bolj osrečevalnega, nič prijetnejšega, kakor je ljubezen materna in otroška ljubezen. Iz tega spoznamo lahko neskončno ljubezen božjo in usmiljenje, da je združil celo odrešeno človeštvo v jedno velikansko družino — recimo kraljestvo božje na zemlji. In ta velika družina je nastala po *materi* Mariji. — Marija je Mati celega krščanstva; Marija je Mati božja; Mati božjega kraljestva.

Z zmagoslavniimi otroci se Mati veseli; z vojskujočimi otroci se Mati bojuje, da bi tudi one pripeljala do zmagonosne slave; s trpečimi otroci ima Mati sočutje in dela na njihovo odrešenje, da jih bo videla zbrane okoli sebe in se bodo veselili ž njo na večne čase. — To je vladanje kraljice nebes in zemlje; kraljica se s svetniki veseli, kakor srečna mati sredi srečnih otrok. V oziru grešnikov na zemlji in duš v vicah veljajo

besede svetega Bernarda: „Mi popotniki smo poslali naprej zagovornico, ktera kot mati sodnikova in mati usmiljenja s priprošnjami dobrodejno obdeluje delo in posle našega zveličanja.“

Če nas sveta cerkev uči, naj se priporočamo svetnikom, da bi po njihovih priprošnjah prejemale dobrote: koliko bolj moramo prositi Marijo, Mater Gospodovo in našo mater. Saj jo je Bog obdaril z vsemi lastnostimi, da dostojno skrbi za blagor otrok.

a) *Ona nas ljubi.* Ker je Bog nam dal Marijo za našo Mater, vložil jej je tudi pravo materno ljubezen v srce. Če je Marija že na zemlji tako ljubila vse ljudi, da je neprestano molila zanje; če je dala zanje sama sebe in vse, tudi svojega božjega Sina, kolika mora biti še le sedaj njena ljubezen do človeškega zaroda v nebeškem veličanstvu! (Kako jasno vidi ona nas ljudi za delo nebeškega Očeta, in) kako nas mora ljubiti kot prvorojena hči! Saj nas vidi kot ceno odrešne krvi svojega božjega Sina, kako nas mora ljubiti že za to Mati tega Sina! Ali ni izročil ta Sin umirajoč na križu njej nas za svoje otroke, in njo nam za našo Mater? Kakó nas mora ona ljubiti tudi zato! Ali ni postala Mati božja zavoljo nas? In že zato nas ona tolikonj ljubi. Bog jo je postavil za Mater vsem ljudem, da ljubi z

materinsko ljubeznijo. Marija vidi v nebesih prazne sedeže zavrženih angeljev, in te sedeže imamo mi zasesti, da bomo ž njo vred slavo prepevali trojednemu Bogu, in delali njej častni venec. Tudi zato nas ljubi Marija, tako nas ljubi Marija v nebesih.

b) *Mi jo moramo ljubiti.* Ali ne bo odmevala toliki materni ljubezni naša otroška ljubezen; ljubezen, ki presega za ljubeznijo do Boga vsako drugo ljubezen? Otroci ljubijo Očeta, pa mater ljubijo srečnejše, sladkeje, ker jim materna ljubezen sega sladkeje v srce. Če ljubimo Boga čez vse; če je ta ljubezen cil in konec vse ljubezni, vendar čuti naše srce Marijno ljubezen do nas, in pa našo ljubezen do nje brez strahú, brez trepeta; med tem, ko na Boga niti misliti ne moremo, da ne bi se bali njegove pravičnosti — ker človek ne vé, je li vreden ljubezni ali srda. — Sveti Bernard piše o tem tako: „Ti se bojiš nebeškega Očeta in se skrivaš kakor Adam. On ti je dal Jezusa za srednika. Koliko premore tak Sin pri Očetu! Če se tudi tega bojiš zavoljo božjega veličanstva, ker je ostal Bog, če ravno je človek postal, in Marija ti ga je dala za brata. Če hočeš tudi pri tem imeti zagovornika, obrni se na Mater. — Mater bo uslišal Sin, Sina bo uslišal Oče. Otrok! to je lestvica za grešnike; to je podlaga vsega

upanja.“ — Dalje piše ta Marijin Seraf: „Marija je milostiva vsem, predobrotrljiva vsem, ona se usmili z velikodušno ljubeznijo vseh potreb vseh ljudij. O dobrotrljiva, o prevzvišena, preljubezniva Marija! če te le imenujemo, že se vnamemo ljubezni do tebe.“

c) *Ona ima v rokah vse pripomočke.* Bog je obdaril Marijo v najobilnejši meri z vsem, da skazuje materno ljubezen. Bog je hotel, da prejme človeštvo Odrešenika ne drugače, nego samo po Mariji; in zato jo je obdaril z obilico *gnad* — milostij, da bi bila *polna gnade* — milosti ne samo za sebe, kakor jo je pozdravil angelj, marveč za vse otroke; kakor uči Tomaž Akvinski: „Marija je bila *polna gnade* — *milosti polna* ne samo zase, marveč za vse ljudi.“ Zato je Bog hotel, da nam pritekajo vse dobrote in milosti odrešenja po Mariji. Če je bila Marija že na zemlji *milosti polna*, to je v nebesih še v višji meri.“

Bog je dal Mariji vse zaklade na razpolago. Kako pa porablja te zaklade v nebesih, nas uči sveti Bernard rekoč: „Marija odpira milostivo srce vsem, da zajemajo vsi iz njene obilice: jetniki rešenje, bolniki zdravje, žalostni tolažbo, grešniki odpuščanje, pravični stanovitnost, angelji veselje, sveta Trojica čast in slavo, takó, da se vse ogreva njene toplote.“

Marija ima neomejeno moč skazovati ljubezen svojim otrokom in dobrote. „Že to samo, da je Mati božja, presega vso višino“, pravi sveti Anselm. In sveti Bernard govori: „Kristus je Gospod, Marija Gospa; zakaj ona je povišana nad vse stvari, in kdor koleno pripogiblje pred Jezusom, uklanja se tudi njegovi Materi v prosečem spoštovanji.“ Le to bi dajalo nekak pomišlek, če Marija skazuje svojo materno ljubezen tudi ne vrednim?

d) *Grešniki*. Saj vidimo že v našem vsakdanjem življenji, da je ni take milosrčne, take usmiljene ljubezni, kakor je materna ljubezen. Za najbolj revne in nedolžne otroke imajo največjo skrbljivost; če je otrok bolan, prečujejo noči, ne bojijo se nobenega truda, prizadenejo si vse, da otrok le ozdravi; tudi za spačene, nehvaležne, brezbožne otroke pretrpijo največje bolečine, prenašajo vse britkosti, samo da bi jih na pravo pot pripravile; odpustijo jim vse žaljenje, če le vidijo, da se otroci kesajo, da se hočejo zboljšati. — Marija pa nas ljubi bolj, kakor morejo ljubiti vse matere svoje otroke. — Najbolj nadložni, najrevniši in nevredni otroci so Mariji grešniki, — otroci Marijnih bolečin so grešniki, in to smo več ali manj mi vsi. Zatorej je Marijno usmiljenje tem večje. — Koliko usmiljenje ima Marija z grešniki?

Sveta cerkev pozdravlja Marijo z imenom: *Mati usmiljenja*. In sveti Bernard jo nagovarja tako: „Če tebe pogledam, o Gospa! ne vidim nič drugega, kakor usmiljenje; saj si Mati božja postala za revne, saj si usmiljenje rodila; tebi je naloženo, usmiljenje upravljati, od vseh strani si obdana z usmiljenjem.“ — Marija govori v besedah večne modrosti: „Pri meni je vsa gnada življenja in resnice, pri meni je vse upanje življenja in čednosti.“ (Sir. 24. 25.) Kdo potrebuje gnade — milosti bolj, kakor grešnik, ki jo je zgubil? Komú je resnica bolj potrebna, kakor zmotenemu? Komú pomanjkuje življenja in čednosti bolj, kakor mrtvemu na duši? — Ali ni Marija rekla to tudi za grešnike? — Pa tudi te besede svetega pisma priklada cerkev Mariji: „Kdor mene najde, najde življenje in prejme zveličanje od Gospoda.“ (Preg. 8. 35.) Saj vodi tako sveta cerkev sama grešnika k Mariji, ki ga uči moliti: „Sveta Marija, prosi za nas grešnike.“ In pa: „Pribežališče grešnikov, prosi za nas.“ Če pa pripelje nevesta njenega božjega Sina k njej revnega otroka, bode li morda obadva odvrnila? — Ne, nikakor ne!

Ko bi bil pred taboj, o prečista Devica! grešnik še tako grd, nagnusen, ti ga boš očistila, posvetila, če te le prav skesano prosi in te kliče spokornega srca na pomoč,

ti ga boš potegnila iz brezdna pregreh in okrepčala z zdravilom upanja, dokler ga ne spraviš z ostrim sodnikom. (Bernard.)

Pa ne samo v dušnih, tudi v telesnih zadevah nam skazuje Marija svojo pomoč in nam je varno pribežališče; zakaj mi smo Marijni otroci z dušo in pa telesom, mi imamo potrebe ne samo za dušo, marveč tudi za telo; ne samo za večni blagor, tudi za časno stanje potrebujemo njene pomoči. Milosrčna Mati skrbi za vse potrebe svojim otrokom. Zato nas uči mati, katoliška cerkev, naj jo prosimo tudi v časnih potrebah pomoči, ter jej priklada takó lepe priimke: *Hiša zlata, skrinja mirú in sprave, sdravje bolnikov, Tolažnica žalostnih, Pomočnica kristjanov* — prosi za nas! Cela zemlja je polna spomenikov o čudežih usmiljenosti Marije.

Zdihujmo pogosto k Mariji z lepo cerkveno molitvico:

„Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta Božja porodnica! ne zavrzi naših prošenj v naših potrebah; reši nas vselej vseh naših nevarnostij!“ — Zlasti ob zadnji uri stoj nam milostivo na strani! Amen.

Molitvenik.

Sveta maša

v čast blaženi Devici Mariji.

(Po rimskem misalu.)

Pristop.

V imenu † Očeta in † Sina in svetega † Duha. Amen.

Vsegamogočni, večni Bog, približam se tvojemu svetemu oltarju, da ti z mašnikom vred darujem nekrvavo daritev, ktero je tvoj božji Sin, Gospod Jezus Kristus, postavil v spomin krvave daritve na svetem križu. — Očisti me, o Gospod, vseh grehov in slabosti, da bodem vreden stopiti pred tvoje obličje. Razsvetli moje srce z žarkom svoje milosti, vnemi je z ognjem svoje ljubezni, da sem pazljivo in pobožno pričujoč pri tej sveti maši. — Preblažena Devica

Marija, stoj mi na strani pri tej sveti daritvi, kakor si stala na strani svojemu ljubemu Sinu, ko se je daroval na križu za grehe sveta. Podpiraj mojo molitev s svojo mogočno priprošnjo.

Gospod, usmili se nas!	} (trikrat.)
Kriste, usmili se nas!	
Gospod, usmili se nas!	

Slava.

Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje. Hvalimo te. Častimo te. Molimo te. Poveljučujemo te. Zahvaljujemo se ti zavaljo tvoje velike časti. Gospod Bog, nebeški Kralj! Bog, vsegamogočni Oče! Gospod edinorojeni Sin, Jezus Kristus! Gospod Bog! Jagnje božje, Sin Boga Očeta, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas; ki odjemlješ grehe sveta, sprejmi našo prošnjo; ki sediš na desnici Boga Očeta, usmili se nas! Ker ti sam si svet, ti sam Gospod, ti sam najvišji; Jezus Kristus s sv. Duhom v slavi Boga Očeta. Amen.

Molitev.

O usmiljeni Bog! Pridi naši slabosti milostno na pomoč, da po prošnji presvete božje Porodnice, ktere spomin obhajamo, vstanemo iz svojih grehov in hudobij.

Dodeli nam, svojim služabnikom, prosimo, Gospod Bog, da vedno zdravje na duši in telesu uživamo in da bomo po častitih prošnjah presvete Marije vselej Device sedanje žalosti rešeni in večnega veselja deležni. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Berilo.

(Iz bukev Sirahovih.)

V začetku in pred vsem časom sem bila vstvarjena in vekomaj ne bodem nehala biti in v svetem prebivališču sem pred njim služila. In tako sem na Sionu vtrjena in v svetem mestu počivam in v Jeruzalemu je moja oblast. Vkoreninila sem se med častitim ljudstvom, ktero je del mojega Boga in njegov delež. V družbi svetnikov je moje stanovanje.

Evangelij.

(Sv. Janez 19. poglavje 25—27. vrste.)

Poleg križa Jezusovega so stale njegova mati in sestra njegove matere, Marija Klefova, in Marija Magdalena. — Ko je tedaj Jezus mater in učenca, ktereга je ljubil, videl zraven stati, reče svoji materi: „Žena, glej tvoj sin.“ Potlej reče učencu: „Glej tvoja mati.“ In od tiste ure jo je učenec k sebi vzel.

Vera.

(Vera se ne moli, kedar se mašnik takoj po evangeliju proti ljudstvu obrne.)

Verujem v edinorojenega Boga, Očeta vsegamogočnega, Stvarnika nebes in zemlje: vseh vidnih in nevidnih stvari. In v edinega Gospoda, Jezusa Kristusa, Sina božjega edinorojenega, ki je rojen iz Očeta od vekomaj: Bog od Boga, luč od luči, pravi Bog od pravega Boga; rojen in ne vstvarjen, z Očetom istega bitja, po katerem je vse vstvarjeno. Kteri je zaradi nas ljudij in zaradi našega zveličanja prišel iz nebes in je meso nase vzel po svetem Duhu iz Marije Device ter se včlovečil. Ki je križan bil za nas pod Poncijem Pilatom, trpel in umrl in bil v grob položen. Tretji dan pa je vstal od smrti po besedah pisem. Šel je v nebesa. Sedi na desnici Očetovi. Od ondot bo zopet prišel s častjo sodit žive in mrtve in njegovega kraljestva ne bode konec. — Verujem v svetega Duha, Gospoda in oživljavca, kteri izhaja iz Očeta in Sina, kteri se z Očetom in Sinom enako moli in časti, kteri je govoril po prerokih. Verujem v eno sveto katoliško in apostolsko cerkev. Spoznavam en krst v odpuščanje grehov. Verujem v vstajenje mrtvih in življenje prihodnjega veka. Amen.

Darovanje.

Pri darovanju svete hostije: Sprejmi, sveti Oče, vsegamogočni večni Bog, ta brezmadežni dar, kateri jaz tvoj nevredni služabnik z mašnikom vred darujem tebi, svojemu živemu in pravemu Bogu, za neštete grehe, razžalitve in zanikernosti svoje, za vse pričujoče, pa tudi za vse verne kristijane žive in mrtve, da služi meni in njim v zveličanje. Amen.

Pri darovanju keliha: Darujemo ti, o Gospod, kelih zveličanja in ponižno prosimo tvoje usmiljenje, da se dvigne pred obličje tvojega božjega veličastva v naše in vsega sveta zveličanje. Amen.

O presveta Trojica, sprejmi milostno ta dar, katerega ti darujemo v spomin trpljenja, vstajenja in vnebohoda Jezusa Kristusa, Gospoda našega in v čast blažene Marije vedno Device, sv. Janeza Krstnika, svetih apostolov Petra in Pavla, in vseh svetnikov: da je tem svetnikom v čast, nam pa v zveličanje, in da oni v nebesih prosijo za nas, katerih spomin obhajamo na zemlji. Po ravno tem Kristusu Gospodu našem. Amen.

Tiha molitev.

Po tvoji milosti, o Gospod, in posredovanji blažene Device Marije, naj nam ta

daritev služi, da sedanjo in večno srečo in mir dosežemo. Po Gospodu našem, Jezusu Kristusu, Sinu tvojemu, kateri živi in kraljuje v edinosti svetega Duha Bog vekomaj. Amen.

Predglasje.

Res spodobno in pravično je, prav in dobro, da ti hvalo dajemo vselej in povsod; sveti Gospod, vsegamogočni Oče, večni Bog in te častimo in proslavljamo s češčenjem blažene Marije vedno Device. Ki je tvojega Edinorojenca po obsenčenji sv. Duha spočela, in dočim ji je slava devištva ostala neoskrunjena, večno luč svetu rodila: Jezusa Kristusa, Gospoda našega. Po katerem tvoje veličastvo hvalijo angelji, molijo gospodstva, nebesa in nebeške moči združeno proslavljajo. Njim, prosimo te, naj se pridružijo tudi naši glasovi, ki ponižno kličemo:

Svet, svet, svet Gospod, Bog vojskinih trum. Polna sta nebo in zemlja tvoje slave. Čast ti na višavah! Češčen bodi, ki pride v imenu Gospodovem! Čast ti na višavah!

Spomin živih.

Usmiljeni Oče, večni Bog, sprejmi milostljivo iz rok mašnikovih to prečisto žrtev, ktero ti darujemo v povišanje tvoje časti, v slavo prečiste Device Marije in vseh svet-

nikov, da po njihovem zasluženji in priprošnji tukaj tvojo milost, v nebesih pa večno življenje dosežemo. — Spomni se, o Gospod, svoje svete cerkve, za katero je tvoj edinorojeni Sin Jezus Kristus svojo drago kri prelil. Varuj jo, ohrani v edinosti in podpiraj s svojo sveto pomočjo. Spomni se vseh predstojnikov in služabnikov njenih, napolni jih s svojim duhom, da bodo z besedo in dejanjem poveličevali tvoje ime pred vsemi ljudmi. — Spomni se zlasti svojega namestnika na zemlji, svetega Očeta papeža N., našega škofa N., cesarja N. in vse duhovske in deželske gosposke. — Spomni se mojih starišev, bratov in sester, sorodnikov, znancev, prijateljev in sovražnikov, vseh tistih, za ktere sem dolžan moliti, ali pa so se mojim prošnjam priporočili. Zlasti se spomni N. N. (imenuj osebe, za ktere hočeš moliti.) — Dodeli nam vsem svojo milost, katero je tvoj edinorojeni Sin na svetem križu zaslužil. Daj nam v miru preživeti svoje dni in biti prištetim med tvoje izvoljence.

Povzdigovanje.

(Pri povzdigovanji svete hostije:)

O Jezus, v tebe verujem! O Jezus, v tebe upam! O Jezus, tebe ljubim iz vsega svojega srca!

(Pri povzdigovanji svetega keliha:)

Jezus, tebi živim! Jezus, tebi umrjem!
Jezus, tvoj sem živ in mrtev! Amen.

Po povzdigovanji.

Usmiljeni Oče, večni Bog! Glej, tvoj edinorojeni Sin je sedaj na oltarju v podobi kruha in vina pričujoč, da se ti daruje v pravni dar za grehe sveta. Ozri se milostljivo na to prečisto žrtev in sprejmi jo, kakor si sprejel dar pravičnega Abeljna, očaka Abrahama in velikega duhovna Melkizedeka.

Spomin mrtvih.

Spomni se tudi, o Gospod, svojih služabnikov in služabnic, ki so šli pred nami z znamenjem vere in počivajo v miru. (Imenuj ranjke, za ktere hočeš posebno moliti.) Njim, o Gospod, in vsem, kateri v Kristusu počivajo, podeli kraj luči in miru.

Pa tudi nam grešnikom, svojim služabnikom, ki v tvoje veliko usmiljenje zaupamo, daj delež in družbo z blaženo Devico Marijo, s svojimi apostoli in mučeniki. V njih družbo, v večno veselje in zveličanje nas sprejmi ne zavoljo našega zasluženja, temuč zavoljo svoje velike milosti. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Oče naš.

(Z mašnikom môli Oče naš.)

Reši nas, prosimo, Gospod Bog, vseh nezgod, preteklih, sedanjih in prihodnjih, in na priprošnjo blažene Device Marije, svojih apostolov Petra in Pavla, Andreja in vseh svetnikov, dodeli nam milostljivo mir v naših dneh, da bomo s pomočjo tvoje milosti vselej živeli brez greha in obvarovani vse zmote. Po ravno tem Gospodu našem, Jezusu Kristusu, Sinu tvojem, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha, Bog vekomaj. Amen.

Pred svetim obhajilom.

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, daj nam mir!

Gospod Jezus Kristus, ki si rekel svojim apostolom: Mir vam zapustim, svoj mir vam dam; ne glej na število mojih grehov, temuč na vero svoje cerkve, in dodeli ji po svoji volji mir in edinost. Ki živiš in kraljuješ Bog vekomaj. Amen.

Gospod, Jezus Kristus, Sin živega Boga, ki si po Očetovi volji s svetim Duhom vred

svet s svojo milostjo oživil, reši me s tem svojim sv. Rešnjim Telesom in svojo sveto Krvjo vseh mojih grehov in vseh zlegov: daj, da se držim tvojih zapovedij, in ne dopusti, da bi se kdaj ločil od tebe, ki ravno s tem Bogom Očetom in svetim Duhom živiš in kraljuješ, Bog vekomaj. Amen.

Gospod Jezus Kristus, tvoje telo, katero se jaz nevreden človek, drznem zavžiti, naj mi ne bo v sodbo in pogubo, temuč naj mi bo po tvoji dobroti v obrambo, v dušno in telesno zdravje. Ki živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti sv. Duha, Bog vekomaj. Amen.

Gospod, jaz nisem vreden, da greš pod mojo streho, temuč reci le besedo in ozdravljena bo moja duša. (Trikrat.) Telo našega Gospoda Jezusa Kristusa naj ohrani mojo dušo v večno življenje. Amen.

(Ako ne pristopiš k sv. obhajilu, se vsaj duhovno obhajaj, t. j.: srčno kesanje nad svojimi grehi in goreče hrepenenje po Jezusu obudi!)

Po svetem obhajilu.

Duša Kristusova, posveti me.

Telo Kristusovo, zveličaj me.

Kri Kristusova, napoji me.

Voda s strani Kristusove, operi me.

Trpljenje Kristusovo, potrdi me.

O dobri Jezus, usliši me.
 V svoje rane, skrij me.
 Od tebe ločiti ne pusti me.
 Pred hudobnim sovražnikom, brani me.
 O moji smrtni uri, pokliči me.
 K tebi priti, pusti me.
 Da s svetniki tvojimi hvalim te
 Na vekov veke Amen.

Zadnje molitve.

To sveto obhajilo, o Gospod, naj nas reši vsake krivde in po priprošnji blažene Device Marije stori deležne večnega zveličanja.

Naj ti dopade, presveta Trojica, sveto mašnikovo opravilo in daj, da bode daritev, katero sem jaz nevredni služabnik z njim vred daroval pred očmi tvojega veličastva, tebi prijetna in po tvoji milosti pravna zame in za vse, za ktere sem jo opravil. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Sklep.

O dobrotljivi Bog, predno zapustim ta sveti kraj, te še enkrat zahvaljujem za vse milosti in dobrote, ktere si mi že podelil ali mi jih še bodeš podelil. — Zlasti te zahvaljujem, da sem bil deležen velike

milosti, biti pričujoč pri tej najsvetejši daritvi. Odpusti mi milostno na prošnjo blažene Device Marije, ako nisem bil tako zbrano in pobožno pričujoč, kakor se spodobi. — Vse, karkoli bodem danes mislil, govoril, delal in trpel, bodi tebi v čast. Amen.

Spovedne in obhajilne molitve.

Pred izpraševanjem vesti.

Pridi, sveti Duh, razsvetli mi um, da prav spoznam svoje grehe; nagni mi voljo, da se jih resnično kesam, odkritosrčno spovem, zanje zadostujem in se resno poboljšam. (Izprašaj si vest, potem pa takoj obudi srčno kesanje nad svojimi grehi.)

Kes.

O moj Bog! Ti in vsi moji grehi so mi resnično žal, ker sem ž njimi zaslužil, da me po vsi pravici kaznuješ. Žal so mi, ker sem tebe, svojega najboljšega Očeta, največjo in preljubeznjivo dobroto, ž njimi razžalil. Trdno sklenem, s tvojo milostjo svoje življenje poboljšati, bližnje priložnosti se varovati in nič več ne grešiti.

Pred spovedjo.

Vzdignem se in pojdem k svojemu očetu in mu porečem: Oče, grešil sem pred nebom in pred teboj! Nisem vreden tvoj sin imenovan biti. — Šel bodem k kopeli dragocene krvi Jezusa Kristusa, da me očisti vseh mojih grehov. Ne bodem prikrival ran svoje duše, in grehov svojih ne bodem pri-tajeval. Ne sramujem se spoznati, kar storiti se nisem sramoval. Operi me, o dobri pastir, da bodem zopet čist; pomagaj mi, da ozdravim, diхни v mé, da vstanem iz dušne smrti. — Mašniku, tvojemu namestniku, hočem se spovedati svojih grehov tako, da bode od-kritosrčnost in ponižnost moje spovedi ga-nila tvoje srce k usmiljenju. — Daj, da bodo spovednikovi opomini pretresli moje srce in da po zadobljeni sveti odvezi res-nično zboljšam svoje življenje in te nič več z grehom ne žalim. Jezus, sin Davidov, usmili se me! — Sveta Marija, pribežališče greš-nikov in mati usmiljenja! Sveti angelj varuh, vsi svetniki, prosite zame, da dobro opravim sv. spoved.

Po spovedi.

Raztrgal si, o Gospod, spono mojih gre-hov in odpustil mi moje hudobije, spravil si me s seboj in ljubeznivo sprejel svojega

zgubljenega otroka. Vekomaj te hočem hvalliti za to veliko milost! Resnično, ti si Bog usmiljenja! — Sprejmi milostno mojo ponižno spoved, in kar ji primanjkuje na popolnosti in srčnem kesanju, naj nadomestuje tvoja dobrotljivost in zasluženje Jezusa Kristusa, tvojega sina. Belo obleko nedolžnosti, ki sem jo prejel pri svetem krstu, in z grehom omadeževal, sem zopet očistil v njegovi krvi. Skrbno hočem paziti, da jo odslej čisto ohranim. Hoditi hočem po potih novega življenja in nikdar več se od tebe ločiti. O Bog! Podpiraj me s svojo milostjo. Amen.

O Marija, moja gospa in moja mati! Tebi se popolnoma darujem, in v dokaz svoje daritve ti posvečujem svoje oči, svoje ušesa, svoj jezik, svoje srce, vso svojo osebo. Ker sem popolnoma tvoj, o dobra Mati, varuj me in brani me kakor svoje imetje in svojo lastnino.

O moja Gospa in Mati! Spomni se, da sem tvoj; varuj in brani me kakor svoje imetje in lastnino. (100 dni odp. za poslednji dve molitvici, ako jim prideneš še 7 Češčenamarij . . .)

Pred svetim obhajilom.

(Sv. Tomaž Akv.)

Vsegamogočni, večni Bog, glej, bližam se zakramentu tvojega edinorojenega Sina, našega Gospoda Jezusa Kristusa. Prihajam kakor bolnik k zdravniku življenja, kakor omadeževanec k studencu usmiljenja, kakor slepec k luči večne svetlobe, kakor ubožec in siromak k Gospodu nebes in zemlje. Prosim torej obilnost tvojega usmiljenja: ozdravi milostno mojo bolezen, operi me vse nesnage, razsvetli mojo slepoto, obogati mojo revščino, obleci mojo nagoto, da prejmem angeljski kruh, kralja vseh kraljev, Gospoda vladarjev, s toliko častjo in ponižnostjo, s toliko pobožnostjo in gorečnostjo, s tako čistim in vernim srcem in s takim namenom, kakor ga zahteva zveličanje moje duše. Daj, da ne prejmem samo zakramenta presvetega telesa in krvi Gospodove, temuč tudi njegovo moč in milost. O dobrotljivi in ljubeznjivi Bog, daj, da tako zavžijem telo tvojega edinorojenega Sina, ktero je prejel iz Marije, da se združim popolnoma z njegovim duhovnim telesom in postanem njegov ud. O preljubezni Oče, daj, da bodem tvojega preljubega Sina, kterega prejmem sedaj skritega v podobi kruha, enkrat

gledal na vse veke od obličja do obličja. Kteri s teboj živi in kraljuje v jedinosti svetega Duha Bog vekomaj. Amen.

Kedar pristopiš k mizi Gospodovi, zdihni:

O Jezus, po tebi hrepeni moja duša! Pridi, o moj Stvarnik in Odrešenik, pridi, o moja ljubezen, pridi -k meni! Ti si moje zveličanje, ti si življenje moje duše. Pridi, o moj Zveličar in zveličaj me. Amen.

Vsi sveti angelji in zveličanci božji, prosite zame, da pri Jezusu zadobim milost in da vredno prejmem to nebeško jed. Amen.

Gospod jaz nisem vreden ... (trikrat.)

Po svetem obhajilu.

Duša Kristusova posveti me itd.
(Glej stran 250.)

Zahvaljujem te, večni Bog, nebeški Oče, da si meni, nevrednemu služabniku svojemu, ne po mojem zasluženji, temuč po svoji veliki milosti, dodelil prejeti presveto telo in rešnjo kri tvojega sina, našega Gospoda Jezusa Kristusa. Prosim te, naj mi to sveto obhajilo ne bo v pogubo, temuč pripomoček k zveličanju. Očisti me po njem vseh grehov, zatri v meni vso poželjivost in nasladnost, pomnoži pa ljubezen do tebe, potrpežljivost,

ponižnost in vse čednosti, ki so tebi dopadljive. — Brani me vseh vidnih in nevidnih sovražnikov, in dodeli, da vedno tebi, svojemu Bogu, zvest ostanem in svoj večni namen srečno dosežem. Prosim te, da mene grešnika pripelješ enkrat k tisti nebeški gostiji, kjer si ti s svojim Sinom in svetim Duhom vsem svojim izvoljenim v večno veselje in popolno srečo. Amen.

Molitev k Mariji.

(Sv. Bonaventure.)

O predobrotljiva Devica in Mati Marija, glej, kolika čuda je storil nad teboj Bog, ki je vsegamogočen in usmiljen. Pa kolike milosti je dodelil tudi meni. Tvoj edinorojeni Sin, Jezus Kristus, ktereга si spočela od svetega Duha in nosila v svojem deviškem telesu, je prišel v svetem obhajilu k meni in prebiva sedaj v mojem srcu. O moja ljubezniva mati in zaščitnica, ne pahni me izpred svojega materinega obličja sedaj, ko mi je izkazal tvoj Sin tako nepopisljivo milost. Prosi marveč zame, da mi je vsikdar milostljiv tvoj Sin, da se me usmili, da me obvaruje vsega greha, da me obogati s svojimi milostmi in me ne pusti nikdar več od sebe. Počasti in zahvali ti svojega Sina namesto mene; jaz sem nezmožen, da bi ga

dostojno zahvalil za toliko milost. Vzemi me v svoje materinsko varstvo, da v čednosti in svetosti od dne do dne napredujem; da dolžnosti svojega stanu natanko opravljam, da čistost srca ohranim, v gorečnosti rastem, v ljubezni se vtrdim, in da nikdar ne postanem nevreden milosti, katero sem danes prejel. Tega te prosim, o dobrotljiva, o sladka, o mila Devica Marija po Jezusu, tvojem Sinu. Amen.

Lavretanske litanije.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški,	}	usmili se nas!
Bog sin, Odrešenik sveta,		
Bog sveti Duh,		
Sveta Trojica, en sam Bog,		
Sveta Marija,	}	za nas Boga prosi!
Sveta Mati božja,		
Sveta devic Devica,		
Mati Kristusova,		
Mati milosti božje,		
Mati prečista,		
Mati brez madeža,		
Mati nedolžna,		
Mati presveta,		

Mati ljubezniva,
 Mati prečudna,
 Mati našega Stvarnika,
 Mati našega Odrešenika,
 Devica modra,
 Devica častitljiva,
 Devica hvale vredna,
 Devica mogočna,
 Devica usmiljena,
 Devica verna,
 Podoba pravice,
 Sedež modrosti božje,
 Začetek našega veselja,
 Posoda duhovna,
 Posoda časti vredna,
 Posoda vse svetosti,
 Skrivnostna roža,
 Turn kralja Davida,
 Turn slonokoščeni,
 Hiša zlata,
 Skrinja miru in sprave,
 Vrata nebeška,
 Zgodnja danica,
 Zdravje bolnikov,
 Pribežališče grešnikov,
 Tolažnica žalostnih,
 Pomoč kristjanov,
 Kraljica angeljev,
 Kraljica očakov,
 Kraljica prerokov,

z a n a s B o g a p r o s i !

Kraljica apostolov,
 Kraljica mučenikov,
 Kraljica spoznovalcev,
 Kraljica devic,
 Kraljica vseh svetnikov,
 Kraljica brez madeža izvirnega
 greha spočeta,
 Kraljica presv. rožnega venca,

}
 za nas Boga
 prosi!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
 zanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
 usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
 usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče naš i. t. d. Češčena Marija i. t. d.

Molitye k Devici Mariji.

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta božja porodnica, ne zavrzi naših prošenj v naših potrebah; temveč reši nas vselej vseh nevarnosti. O častitljiva in blažena Devica, naša gospa, naša srednica, naša besednica, naša pomočnica. S svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas priporoči, svojemu Sinu nas izroči.

Ź. Prosi za nas sveta božja porodnica!

B. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l í m o !

Dodeli nam svojim služabnikom, prosimo, Gospod Bog! da vedno zdravje na duši in telesu uživamo, da bomo po častitih prošnjah presvete matere, vedno Device, sedanje žalosti rešeni in večnega veselja deležni.

„Češčena kraljica.“

Češčena bodi kraljica, Mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češčena! K tebi vpijemo zapuščeni Evini otroci; k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini. Oh obrni tedaj, naša pomočnica, svoje milostljive oči na nas, in pokaži nam po tem revnem življenji Jezusa, blaženi sad svojega telesa; o milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

Ź. Prosi za nas, sveta božja porodnica!

B. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l í m o .

Vsemogočni, večni Bog, ki si dušo in telo častite Device, matere Marije, da bi vredno prebivališče tvojega Sina biti zaslu-

žila, s pomočjo svetega Duha pripravil: daj, da bomo, ki se njenega spomina veselimo, po njenih milostljivih prošnjah prihodnjega zlega in večne smrti rešeni.

Molitev sv. Bernarda.

Spomni se, o premila Devica Marija, še nikoli ni bilo slišati, da bi bil zapuščen, kdor je pod tvoje varstvo pribežal, tvoje pomoči prosil, tvoji prošnji se priporočil. Takega zaupanja vnet k tebi, o devic Devica in Mati, hitim, k tebi pribežim, pred teboj zdihujoč jaz grešnik stojim. Prosim te, o mati Besede, nikar ne zavrzi mojih besedi, temuč poslušaj jih milo in usliši. Amen.

Naša ljuba Gospa presvetega Srca, prosi za nas Boga! (Sto dni odpustka.)

Litanije

v čast presv. Srcu Jezusovemu.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški,

Bog Sin, Odrešenik sveta,

Bog sveti Duh,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Srce Jezusa, Sinú večnega Očeta,

Srce Jezusovo, v Materi Devici od
svetega Duha upodobljeno,

Srce Jezusovo, z Besedo božjo v
osebi združeno,

Srce Jezusovo, neskončno veličan-
stveno,

Srce Jezusovo, sveti tempelj božji,

Srce Jezusovo, šotor Najvišjega,

usmili se nas!

Srce Jezusovo, hiša božja in vrata
 nebeška,
 Srce Jezusovo, žareče ognjišče lju-
 bezni,
 Srce Jezusovo, posoda pravice in
 ljubezni,
 Srce Jezusovo, dobrote in ljubezni
 polno,
 Srce Jezusovo, brezno vseh čednostij,
 Srce Jezusovo, vse hvale najbolj
 vredno,
 Srce Jezusovo, kralj in središče
 vseh src,
 Srce Jezusovo, v katerem so vsi za-
 kladi modrosti in znanosti,
 Srce Jezusovo, v katerem biva vsa
 polnost božanstva,
 Srce Jezusovo, nad katerim ima Oče
 svoje posebno dopadajenje,
 Srce Jezusovo, iz čigar polnosti smo
 vsi prejeli,
 Srce Jezusovo, hrepenenje večnih višav,
 Srce Jezusovo, potrpežljivo in ne-
 skončno usmiljeno,
 Srce Jezusovo, bogato za vse, ki te
 na pomoč kličejo,
 Srce Jezusovo, vir življenja in svetosti,
 Srce Jezusovo, sprava za naše grehe,
 Srce Jezusovo, z zasramovanjem na-
 sičeno,

u s m i l i s e n a s !

Srce Jezusovo, zavoljo naših hudobij
potrto,

Srce Jezusovo, do smrti pokorno,
Srce Jezusovo, s sulico prebodeno,
Srce Jezusovo, vir vse tolažbe,
Srce Jezusovo, življenje in vstajenje naše,
Srce Jezusovo, mir in sprava naša,
Srce Jezusovo, krvava žrtev za grešnike,
Srce Jezusovo, zveličanje v tebe upajočih,
Srce Jezusovo, upanje v tebi umirajočih,
Srce Jezusovo, sladkost vseh svetnikov,

} usmili se nas!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, zanesi
nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, usliši
nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili
se nas!

V. Jezus, krotak in iz srca ponižen.

O. Vpodobi po svojem naše srce.

M o l í m o.

Vsemogočni večni Bog, ozri se na Srce
svojega preljubega Sina, in na češčenje in
zadoščenje, katero ti daje v imenu grešnikov,
ter tako potolažen odpusti njim, ki prosijo
tvojega usmiljenja, v imenu istega svojega
Sina, Jezusa Kristusa, ki s teboj živi in kra-
ljuje v edinosti svetega Duha, Bog, na vekov
veke. Amen.

Posvetitev presvetemu Srcu Jezusovemu.

Presladki Jezus, Zveličar človeškega rodú, poglej nas ponižno klečeče pred Tvojim altarjem. Tvoji smo, tvoji hočemo biti; da bi pa bili še ožje sklenjeni s teboj, zato se danes vsak izmed nas radovoljno posveti Tvojemu Srcu. — Tebe mnogi niso nikdar poznali. Tebe so mnogi zavrgli, ne meneč se za Tvoje zapovedi. Usmili se ubogih, usmiljeni Jezus, in potegni k svojemu svetemu Srcu vse. Kralj bodi, Gospod, ne samo vernikov, ki niso nikdar odpadli od Tebe, ampak tudi izgubljenih sinov, ki so Te zapustili; stôri, da se že skorej vrnejo v očetovo hišo, da ne poginejo od uboštva in gladú. Bodi kralj tistih, ki jih slepi zmota ali loči nesloga; privabi jih v zavetje resnice in k edinstvu vere, da bo kmalu en hlev in en pastir. Bodi nazadnje kralj vseh tistih, ki živé še v starem paganstvu in otmi jih iz teme v božjo svetlobo in kraljestvo. Daj, Gospod, svoji cerkvi varno in zanesljivo svobodo; daj vsem narodom mirno življenje; daj, da se glasi od kraja do kraja zemlje en glas: Bodi hvala božjemu Srcu, ki nas je rešilo; njemu čast in slava vekomaj. Amen.

Te inarnice suv brala z g. Höchlerjem
maseas vel. travna 1900 v Trnovem

Trnova prebrave 1916

Chloris

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

00000420755

